

a **C**onstantia virgine ad xpm conuerse
 cent. ipse Gallicanus ducatus cessit et oia
 pauperibus tribuens xpo cu alijs seruis
 del in paupertate seruiuit. Multa autē mi
 racula faciebat ita ut solo visu demones
 de obsessis corporibus effugaret. Huius
 sacre opinionis fama in toto orbe terrarū
 itantū excreuit vt ab oriente et occi
 dente venientes viderent vix ex patria
 consule lauante pedes pauperū. ponen
 tem mensam. aquam manibus effundente
 languentibus solite ministrante et sancte
 seruitutis officia exhibentem. Constantio
 igitur defuncto constantius constantini
 magni filius ariana heresi deprauatus
 impium tenuit. Vixit cum constantio frater
Constantini duos filios scilicet Gallum et
 iulianum reliquit. Constantio imperator
 dictum Gallum cesarem fecit et contra
 iudeam rebellantem misit. Quē tū p̄modū
 interfecit. Iulianus vero timens ne exem
 plo fratris a Constantio perimeretur
 monasterium ingressus est. Vbi magis
 nam religionem simulans lector ordinatus
 est. Qui per maleficū demonem con
 suluit r̄sum accipiens quod ad imperium
 sublimandus esset. Post aliquod tempus
 urgentibus aliquibus negocijs Constantius
 iulianum cesarem fecit et ipsum in gal
 liam destinauit. Qui omnia strenue age
 bat. Mortuo autem vt dictum est Con
 stantio et iuliano apostota in imperium
 a Constantio sublimato iussit Iulianus
 vt Gallicanus aut dijs immolaret aut
 abscederet. Tanto enim viro non audebat
 necem inferre. Ille igitur alexandriam
 prexit et ab infidelibus p̄ cor transfixus
 martirij coronam percepit. At iulianus
 captus cupiditate sacrilega auaricia sua
 euangelij testimonio colorabat. Nam sac
 cultates a cristianis auferens dicebat
 Xps vester dicit in euangelio Qui non re

nūciatit omnibus que possidet non potest
 meus esse discipulus. Audiens igitur quod
 Jo. et paulus ex opibus quas virgo Con
 stantia reliquerat christianos pauperes sus
 tentabant mandauit eis dem quod sicut con
 stantino ita quoque et sibi adherere debe
 rent. at illi dixerunt Dum gloriosi im
 peratores Constantinus et filius eius con
 stantius se esse seruos xpi gloriabantur
 nos famulabamur eis. Tu vero quia
 religionem plenam virtutibus reliquisti
 a te omni recessimus et tibi obedire con
 tempnimus. Quibus iulianus mandauit
Ego in ecclesia clericatum obtinui et si
 voluissem ad primum ecclesie statum per
 uenissem. Sed considerans vanum esse
 mercedem sectari et otium militie animū
 dedi. Disque sacrificans eorum suffragijs im
 pium obtinui. Unde vos in aula regia
 nutriti non debetis lateri meo deesse vt pri
 mos vos in palatio meo habeam. Quod si
 a vobis contemptus fuero agam. necesse
 est vt contempni non possim. Qui respon
 dentes dixerunt Deum tibi imponentes mi
 nas tuas nequē timemus ne dei eterni
 inimicitias incurramus ad hoc Iulianus
Si infra .x. dies ultro ad me venire con
 temperitis coacti postmodum facietis
 quod sponte facere non curatis. Cui scilicet res
 pōderunt. Jam .x. dies preterisse estima
 et hodie facto quod tunc te facturū esse mi
 naris. Quibus iulianus Putatis quod marti
 res vos faciant christiani. nisi michi con
 senseritis puniam vos. non vt marti
 res sed vt publicos hostes. Tunc Jo. et
 paulus per totos .x. dies elemosinis insis
 tentes omnia sua pauperibus erogabant
 decima autem die missus est ad eos Ter
 rentianus qui dixit eis. Domine noster
 Iulianus statuiculum aureum iouis
 ad vos misit vt eidem thura incendatis.
Alioquin ambo sitis pibitis. Cui sancti

dixerunt. Si tuus dominus est iulianus habito pacem cum illo. nobis alius non est nisi dominus ihesus christus. Tunc iussit eos occulte decollari et in fouea intra domum sepeliri. famam faciens quod in exilium essent missi. Post hoc filius thetenciae a demone arripit et intra domum clamare cepit quod a demone videret. Quod videns thetenciae scelus confitetur et christianus efficitur. Passio sanctorum ab eo conscribitur et eius filius liberatur. Passio huius autem circa annum domini cccc. lxxiiij. Refertur in omelibus euangelij. Si quis uult venire post me quod quedam matrona dum ecclesiam illorum martirum frequenter uisitare. et die quadam inde rediret duos stantes monachos sibi peregrino habitu inuenit quos peregrinos credens elemosinam sibi dari precepit. Sed postquam dispensator eis ad largiendum appropinquasset astiterunt ei vicini et dixerunt Tu nos modo uisitas. nos te in die iudicij requiremus et quod quid poterimus tibi prestabimus. Quo dicto ab oculis eius ablati sunt. Ambrosius de his martiribus in prefatione sic dicit. Beati martires Johannes et paulus ueraciter impleuerunt quod dauitica uoce dicitur. Ecce quod bonum et quod loquax habitare fratres in unum. Ascendi lege consortes fidei societate coniuncti passionis equalitate conformes in uno semper domino gloriosi.

De leone papa

Leo papa de miraculo beate virginis legitur dum in ecclesia sancte Marie maioris missam celebraret et dum fideles per ordinem communicaret. Et quedam matrona manum eius osculata fuisset ex hoc in eum uerbis caecis temptata commouit. At uir dei in semetipsum feruissimus ultor insurgit. Et eadem die manum se scandalizantem occulte per amputauit et a se reiecit. Interea

matrimonia oriebatur in ipso cum summo pontifice diuina more solito non celebraret. Tunc leo ad beatam virginem se conuertit et eius prudentie totaliter se commisit. Tunc illa continuo sibi assistit et manum illi suis sanctissimis manibus restituit et confirmauit iubens ut procederet et filio suo sacrificium immolaret. Leo igitur ad populum quod sibi contigerit predicauit et manum restitutam omnibus euidenter ostendit. Hic calcedonen concilium celebravit solas uirgines ibidem instituit. Ibi etiam statutum fuit ut uirgo Anna mater dei appellaretur. Eo quoque tempore Attila italiam deuastabat. Igitur sanctus leo in ecclesia apostolorum tribus diebus et tribus noctibus orationi uacans. Post hoc dixit ad suos. Qui uult me sequi sequatur. Cum igitur ad attilam appropinquasset ille ut beatum leonem uidit de equo descendit eiusque pedibus prouolutus rogauit ut petret quodquid uellet. Qui petiit ut ab italia discederet et captiuos relaxaret. Et dum argueretur a suis quod triumphator orbis a sacerdote uideretur. Respondit. Prudenti michi et uobis. Vidi enim a dextris eius fortissimum militem euaginato gladio stantem michique dicentem. Nisi huic paruero cum omnibus tuis interibis. Cum beatus leo epistolam ad fabianum episcopum constantinopolitanum aduersum euthicum et nestorium scripsisset super sepulchro beati petri posuit et ieiunijs et orationibus insistens dixit. Quidquid in hac epistola ut homo errauerit cui ecclesia commissa est corrige et emenda. Et post dies xl. oranti illi petrus apparuit dicens. Legi et emendaui. Accipiensque leo epistolam inuenit eam manibus apostoli correctam et emendatam. Alias etiam sepulchro beati petri xl. diebus ieiunijs et orationibus. Leo assistit obsecrans ut suorum sibi peccatorum uiam aperiret.

Cui petrus apprensus dixit Deprecatus sum pro te dominum et omnia peccata tua dimisit. Solummodo de manu impositione debes inquiri id est si bene siue aliter alicui manus imposueris exigeris. Obijt circa annos domini. cccc. lx.

De sancto petro aplo
Petrus trinomius extitit. Vocatus est enim Symon bariona. Symon interpretatur obediens vel ponens tristitiam. Bariona filius colube bar. lingua syra. filius iona. hebreice coluba. fuit enim obediens quando xps eum vocauit. quia ad vniuersi iussiois vocem domino obediuit. Ponens tristitiam quando xpm negauit cum egressus foras fleuit amare. Filius columbe. quia deo simplici intentione seruiuit. Secundo uocatus est Cephas quod interpretatur caput. vel petra. vel inceperans ore ratione constanter in predicatione. Tercio uocatus est petrus quod interpretatur agnoscens vel discalcians vel dissoluens quia xpi diuinitatem agnouit cum dixit Tu es xps filius dei uiui. Et pedes affectuum suorum ab omni ope mortuo et terrene discalciauit cum dixit Ecce nos reliquimus omnia et sequimur te. Vincula peccatorum a nobis dissoluit et habuit per clauas quas a domino accepit. Huit autem triplex cognomen. Dicitur enim symon iohanna qui interpretatur domini pulchritudo. Secundo symon iohannis qui interpretatur cui donatum est. Tercio symon bariona qui interpretatur filius columbe. per quod datur intelligi quod ipse habuit pulchritudinem morum dona virtutum. Abundantiam lacrimarum quia columba habet gemitum per cantum. Istud autem nomen petrus ihesus primo sibi imponendum permisit. et dixit Jo. i. Tu uocaberis Cephas quod interpretatur petrus. Secundo permissum imposuit sicut dicit Mar.

ij. Imposuit symoni nomen petrus. Tercio impositum confirmauit cum dixit Mt. xxvi. et ego dico tibi quod tu es petrus et super hanc petram etc. Eius martirium Marcellinus papa Egesippus et leo papa scripserunt.

Petrus aplos inter ceteros et super ceteros aplos maioris fortitudinis extitit. Nam et scire domino perditorem uoluit quia ut dicit augustinus. Si enim sciuisset dentibus discerpisset et ob hoc dominus proditorem suum nominare nolebat. quia ut ait crisostomus. si ipsum non masset petrus continuo surripisset et ipsum peritus trucidasset. Die super mare ad dominum ambulauit. In domo trane figuracione et puelle suscitacione a deo electus fuit. statrem in ore piscis inuenit. Clauas regni celorum a domino accepit. Pascendas oues a xpo suscepit tria milia hominum in pentecostes sua predicatione conuertit. Ananie et saphire mortem precepit. Eneam palitici curauit. Corneliu baptizauit. Tabitam suscitauit. umbra sui corporis infirmos sanauit. ab herode incarceratur. sed ab angelo liberatur. Quare autem eius abas vel indumentum fuerit ipse hoc in libro clementis testatur. Pais inquit solus est michi cum oliuis et raro cum oliuibus in usu est. Indumentum autem hoc est michi quod uides. tunica cum pallio et hoc habens nichil aliud requiro. Fertur quod quia in sinu semper sudarium portabat quo crebro fluentes lacrimas tergebat. Quia quando dulcis allocucionis et presentie domini memor erat per nimiam amoris dulcedine lacrimas continere non poterat. Quando etiam culpam negacionis ad memoriam reducebat. uertim lacrimas emittebat. unde adeo in consuetudine habuit flere ut eius facies tota adusta lacrimis uideretur sicut dicit clemens. Ite

etiā dicit q̄ audito ī nocte gallicātu
ad oracōnem surgere consueuerat. tunc
similiter ad fletum prorumpere cōsueuit.
Refert quoq; clemens sc̄dm q̄ in eccles-
iastica hystoria inuenitur q̄ cum v̄xor
petri ad passionem duceretur Petrus ī-
genti gaudio exultauit ac eam p̄p̄o vo-
cans nocte post eam clamauit **O** iūm-
memento domini **Q**uadā uice dum pe-
trus apostolus duos de discipulis suis
misisset ad predicandum. dum viginti
dieras iussent vnus illozum defunctus
est. Alter vero ad petrum redijt et quod
accederat nunciauit. **H**ic dicitur fuisse
beatus marcialis v̄l sc̄dm quosdam mar-
temus. Alibi legitur q̄ prim⁹ fuit beatus
franco socius qui defunctus ē fuit p̄e-
sbyter georgius. **T**unc petrus suum ba-
culum sibi tradidit precipiens vt ad so-
cium pergeret et eū super se poneret. **Q**uod
cum fecisset ille qui iam per xl. dies iace-
bat mortuus protinus surrexit uiuus.
Eo tempore erat in iherusalem quidam
magus nomine symō qui se primam
uiritatem dicebat et sibi credentes p̄petu-
os effici asserebat et nulla sibi impossibi-
lia dicebat. **L**egitur etiam ī libro clemē-
tis ipsum dixisse adorabor vt deus pub-
lice diuinis donabor honoribus et q̄d q̄d
uoluerō facere poterō. **A**liquādo cū mat-
rē Rachel uideret me exire ad campū
vt metrem eius falcem uidens posuit am-
precepti falci vt per se metret et messuit
decuplo amplius ceteris. **A**ddidit quoq;
sc̄dm q̄ dicit **J**eronim⁹ ego sum sermo
dei ego speciosus. ego pacificus. ego om-
nipotens. ego omnia dei. **S**erpentes quoq;
eneos faciebat se mouere. **S**tatuas ene-
as et lapideas ridere. et canes cantare. hic
igitur vt **L**inus ait uolens disputare
cum petro et ostendere q̄ deus esset statu-
ta die uenit ad locum certaminis petrus

et astantibus pe. dixit pax uobis fratres
qui ueritatez amatis. **C**ui symon **P**os-
tua pace op⁹ non habem⁹. **S**i enī pax
sit et concordia ad inueniendaz ueritatē nichil
p̄ficere poterim⁹. **D**abent enī in se pacē
latrones p̄pter qd noli inuocare pacē
sed pugnam. duob; enī dimicantibus tūc
erit pax cum alter fuerit supatus. **E**t pe-
cur times audire pacem. **E**x peccatis et
bella nascuntur. ubi autem peccatū nō
fit pax est. **I**n disputacōnibus ueritas. in
operibus iusticia inuenitur et symō nichil
dicit. **S**ed ego ostendam tibi deitatis
mee potēciā vt repente adores me ego
sum prima uirtus et possum uolare per
aera. **R**ouas arbores facere. lapides in
panem mutare. in igne sine lesione dura-
re et omnia que uolo possum facere. **C**ō-
tra hūc igitur petrus disputabat. et omnia
eius maleficia detegebat. **T**ūc symō uis-
dens quia petro non posset resistere omēs
libros sue magice artis ne forte mag⁹
proderetur in mare proiecit et romani
ut ibi deus habeatur perrexit. **Q**uod ubi
petrus compit ipsum īsequitur et romā
usq; proficiascitur. **Q**uarto igitur anno
claudij **I**mpatoris petrus romam appli-
cuit et ibi annis xxx. sedit. **E**t duos epis-
copos **L**inum et cletum sibi coadiutores
ut ait **J**o. beletus vnum extra muros ur-
bis. alium intra ordinauit. **P**redica cōm-
mune insistens multos ad fidem conuerte-
bat et infirmos q̄ p̄p̄es curabat. **S**ed
ī predica cōne sua semp laudans et pre-
ferens castitatem. quatuor concubinas
agrippe p̄fecti a deo conuertit q̄ ad pre-
fectum redire ulterius recusarunt. vñ
iratus p̄fect⁹ aduers⁹ petri occasiōez q̄re-
bat **P**⁹ h apparuit domi⁹ pe. dicens symō
et **P**ero vtra te cogitat s; ne timeas qz
tecu hū vt eruā te et dabo tibi serui mei
pauli solaciū q̄ ceas romā īgredietur

Saens igitur petrus ut ait linus qz vult
 lof esset depositio tabernaculi sui i conuē-
 tu fratru positus manum Clementis app-
 hendit et eum in epim ordinauit et i cas-
 thedra loco sui sedere coegit post b pau-
 lus sicut dominus p̄dixerat Romā venie
 et cum petro xpm predicare cepit Sym-
 mon autem magus i tm̄ a Perone ama-
 batur qz vite eius et salutis et tota cur-
 tatis custos sine dubio putabat Quas-
 dam autem die sicut dicit leo papa dū
 ante Peronem astaret eius effigies sibi
 to mutabatur et modo senior modo adol-
 lescens videbatur Quod cum videret
 Perone hunc esse dei filium estimabat
 Dixit itaqz symon magus Peroni sicut
 idem refert ut scias optime impator me
 dei filium esse iube me decollari et die ter-
 tia resurgam. Precepit igitur Perone car-
 nifici ut eum decollare deberet Qui cum
 putaret se decollare Symonē decollas-
 uit arietem Symon autem arte magica
 illesus euasit et arietis membra colligens
 ea abscondit et tribus diebus se occul-
 tauit sanguis autem arietis ibidem conge-
 latus remansit Die autem tercio ostendit
 se Peroni dicens. fac sanguinem meum qz
 effusus ē extergere. qz ecce ego qui decolla-
 tus fuerā sicut p̄misi die tercia resurrexi
 Quem nero videns obstupuit et ipsum
 vult dei filium putauit. hęc Leo Aliquā
 etiam cū in conclauis cū Perone esset. de-
 mon in eius specie foris p̄lo loquebat
 Demiqz romani in tanta veneracōne eū
 habuerūt qz eidem ymaginem fecerunt
 et hūc titulum superscripserūt Symoni
 deo sancto Petrus autem et paulus ut Leo
 testatur ad Peronem introierūt et oīa
 eius maleficia detegebāt. addidit qz pe-
 trus qz sicut in xpo sunt due substantie
 scz dei et hominis. sic et in isto mago sūt
 due substantie scz hoīs et dyaboli Dixitqz

symon ut testatur sanctus Marcellus et
 Leo Perone diuina hūc pactar inimicū p̄ci-
 piam angelis meis ut vindicet me de isto
 Cui petrus Angelos tuos non timeo
 sed ipsi me timeant Perone dixit Perone
 symonē qui diuinitate sua rebus affir-
 mat. Cui petrus Si diuinitas est i ipso
 dicat nūc michi quid cogito ul qd facio
 quam cogitacōez meam prius auribus
 tuis i sinuo ut nō audeat mentiri Perone
 dixit Accede huc et dic michi quid cogi-
 tas Petrus autem accedens secreto dixit
 Iube michi panem ordraceū afferri et oc-
 culte dari qui cū allatus fuisset et pe. illū
 benedixisset et sibi manica abscondisset dixit
 Dicat symon qui se deum fecit quid sit
 cogitatum quid dictum. ul quid sit factū
 Rēdit symon Petrus magis dicat qd
 cogitem ego Dixitqz petrus Quid cogi-
 tet Symon me scire docebo dum quod
 cogitauerit fecero Tūc symon indigna-
 tus clamauit Procedāt canes magni et
 deuorent eū Et subito canes maximi appa-
 ruerūt et i petrum imperū fecerunt Ille
 vero panem benedictum obtulit et subito
 ipsos i fugam conuertit Tūc dixit ad
 Peronem pe. Ecce ostendi me nosse qd
 contra me cogitauerat symon nō v̄bis
 sed factis Nam qui p̄miserat contra me
 angelos veruos exhibuit canes ut ostē-
 dat se diuinos angelos non habere sed
 caninos Dixitqz symon Audite pe. et
 pau. Si h̄ vobis nichil possum facere
 veniemus vbi oportet me vos iudicare
 Ego autem mō vobis parco. h̄ Leo Tūc
 symon ut ait Egisippus et linus i sup-
 biam elatus ausus est se iactare qz possz
 mortuos suscitare Et accidit ut quidam
 iuuenis moreret Vocatis qz pe. et symo-
 ne hanc omnes de voluntate symonis
 sententiā firmauerūt ut ille occideretur
 qz mortuū suscitare non posset. Symon

igitur dum super mortuum suas incan-
taciones faceret visus est a circūstantibz
caput agitare defunctus Tunc omēs ex-
clamantes petrum lapidare volebāt **P**e-
trus autem uix imperato silencio dixit. si
uult defunctus surgat ambulet ⁊ loq̄t
Alioquin sciatis fantasma eē q̄ caput
mortui commouetur **S**eparetur symō
a lectulo ut plene figmenta dyaboli de-
nudentur **S**epatur igitur symon a lec-
tulo et puer immobilis remansit. **P**etrus
autem a longe stans ⁊ oracōne facta
exclamauit dicens **A**dolecens in noīe
ihesu xpi nazareni surge ⁊ statim uiuus
surgeris ⁊ ambulauit **C**um autēz popu-
lus uellet symonem lapidare ait petrus
Satis est illi ad penam q̄ se in suis ar-
tibus agnoscit superatum. **M**agister au-
tem noster nos docuit ut pro malis bo-
na reddamus. **D**ixit autem **S**ymon
scitote uos petre et paule. **N**on uobis
cōtingit qd̄ cupitis ut martirio uos dig-
net **A**duēiat nobis qd̄ cupim⁹. tibi au-
tem nunq̄ bene sit qui a quēcumqz loq̄-
ris mentiris **T**unc symon ut ait sanct⁹
marcellus iuit ad domum marcelli disci-
puli eius ligauitqz maximum canem ad
hostium eius domus dicens **N**unc uidebo
si petrus qui ad te uenire consueuit i gre-
di poterit **P**ost paululum uenit petrus
et facto signo crucis canem soluit **C**anis
autem omnibus alijs blandus solum
Symonem persequabatur **Q**ui apper-
hendens eum ad terram subitus se deiecit
et eum strangulare uolebat **A**ccurrens
autem petrus canis clamauit ne ei nocer-
ret. **E**t canis quidem corpus eius non
lesit sed uestes adeo lacerauit ut ille nu-
dus positus remaneret **P**opulus autēz
et maxime pueri cum cane tamdiu post
eum cucurrerunt donec illū quasi lupū
de ciuitate fugarēt **C**ui⁹ ob p̄bri pudorē

nō ferens per animū nūq̄ comparuit.
Marcellus autem hec miracula uidens
deinceps petro adhesit **P**ostea autē sym-
on rediens iterum in **R**eromis amica-
tam est receptus. **S**ymon igitur ut
refert **L**eo populū conuocauit et se a
galileis q̄uitē offensū phibuit. et ideo
urbē quam tueri solebat se deserere uelle
dixit et diē statuere q̄ i celū deberet ascen-
dere qz nō diḡbat i terris āplius h̄itare
Statuto igit die turzē excellaz ut scdm
Linū capitolū ascendit ⁊ inde se deiciens
coronat⁹ lauro uolare cepit **D**ixit au-
tē paul⁹ ad petz **M**eū ē ozare et tuū ē
spare **D**ixitqz nero **D**erax est b̄ hō. uos
autē seductores estis. **P**etr⁹ autē dixit ad
paulum **P**aule erige caput et uide **C**ūqz
eleuasset caput et uidisset **S**ymonem
uolantem dixit ad petrum. **P**etre quid
cessas perfice quod cepisti. **J**am enim uo-
cat nos dominus **T**unc petrus ait **A**d-
turo uos angeli sathane qui eum i aera
fertis per dominum nostrum ihesum cel-
stum ut ipsum amplius non feratis sed
corruere dimittatis **E**t continuo dimis-
sus corruit ⁊ contractis ceruicibus expi-
rauit. **A**udiens hoc **R**ero talem uirum
se perdidisse doluit **D**ixitqz apostol⁹ su-
specto animo me fecistis. **P**pterea malo
exemplo uos perdam hec **L**eo **D**editqz
eos in manu paulini uiri clarissimi **E**t
Paulinus tradidit eos in custodia **M**a-
mertini s̄ cura militum processit ⁊ mar-
timiani **Q**uos milites petrus ad fidem
conuertit. **V**nde carcerem aperuerunt et
eos liberos dimiserunt **Q**uap̄pter pau-
linus post passionem apostolorum pro-
cessum ⁊ martimianum acceperunt **E**t cō-
perto q̄ cristiani essent capite celi sūt **R**o-
gabant ergo fratres petrum ut i de di-
scederet ⁊ cum discedere nollet tandem
uict⁹ p̄abz abscissit ⁊ cū uis̄ ad portaz

vt leo et linus testantur ad locum ubi
 nunc dicitur sancta maria ad passus vi-
 dit xpm sibi occurrentem et ait Domine
 quo vadis Qui respondit Venio romam
 irem crucifigi Cui petrus domine iterum
 crucifigeris. Cui dominus. etiam. Petr⁹ ve-
 ro ait Ergo domine reuertar ut tecum cru-
 cifigari His dictis domin⁹ vidente petro
 et lacrimante in celum ascendit Quod
 dum de sua passione dictum intelligeret
 rediit Cumque hoc fratribus retulisset. a mi-
 stris Peronis capitur et profecto agrippe
 presentatur. factaque est eius facies sicut
 sol vt ait I⁹. Cui dixit Tu ne es ille
 qui in plebibus et mulierculis quas a thoro
 viros sepe gloriaris Que ap⁹ incre-
 pans dicebat se in cruce domini gloriari
 Tunc petrus tanquam alienigena iussus est
 crucifigi Paulus vero quia cuius erat ro-
 man⁹ iussus est capite truncari De hac
 autem sententia in ipsos data dicit dyo-
 nysius in epistola ad thimo. de morte pau-
 li hec verba O frater mihi. Si vidisses
 agones consummationis ipsorum defecisses
 quidem pro tristitia et dolore Quis non
 fletet illa hora quando preceptum sententiae
 egressum in eo est vt petrus crucifigeretur
 et paulus decollaretur Vidisses tunc tur-
 bas gentium et iudeorum percutientes eos et
 expuentes in facies eorum Adueniente autem
 terribili tempore consummationis ipsorum
 cum separarentur ab invicem ligauerunt
 columnas mundi non utique absque fra-
 trum gemitu et planctu. Tunc inquit paulus
 petro. pax tecum fundamentum ecclesiarum
 et pastor ovium et agnorum xpi Petr⁹
 ait ad paulum Dade in pace predicator
 bonorum morum. Mediator et dux salutis iu-
 storum Cum autem elongassent eos ab in-
 vicem secutus sum magistrum meum. non
 enim in eodem vico occiderunt eos. hec dyo-
 nysius Petrus autem vt Leo et marcellus testantur

Quam venisset ad crucem ait Quoniam
 domini meus de celo ad terram descendit
 recta cruce sublimatus est Me autem quem
 de terra ad celum vocare dignatur crux
 mea caput meum in terra debet ostendere et
 pedes ad celum dirigere Ergo quia non
 sum ita in cruce esse dignus vt dominus
 meus crucez meae girare et capite demisso
 me crucifigite Tunc illi crucez verterunt
 et pedes sursum. manus autem deorsum fixe-
 runt Tunc populus furore repletus vole-
 bat Peronem et profectum occidere et apo-
 stolum liberare Qui eos rogavit ne pas-
 sionem suam impedire deberent Domini
 autem vt ait egisippus et Iunius aperuit
 oculos eorum qui ibi flebant et viderunt
 angelos stantes cum coronis de floribus
 Rosarum et liliorum et petrum in cruce stantem
 cum eis et librum a xpo accipientem
 et ea verba que loquebatur ibi legentem
 Tunc petrus vt testatur idem Egisippus
 de cruce dicere cepit Te domine imitari
 optavi sed rectus crucifigi non usurpavi
 Tu semper rectus excelsus et altus Pro-
 prium hominis filii qui caput suum di-
 misit in terra cuius lapsus significat
 species generationis humane. sic enim na-
 scimur vt pro in terra videamur effu-
 di Mutata quae condicione vt hic putat
 mundus deus quod constat esse similitudinem
 Tu domine michi omnia es totum quod es
 tu michi totum et nichil aliud nisi tu so-
 lus. Gratias tibi ago spiritu toto. quod vi-
 uo. quo te intelligo. quo interpello Vbi
 duo alie rationes tanguntur. quare Rectus
 noluit crucifigi Vidensque petrus quod fideles
 gloriam suam vidissent gratias agens
 deo commendans spiritum emisit Tunc mar-
 cellus et Apuleus fratres discipuli eius
 eum de cruce deposuerunt et diuersis con-
 ditionibus aromatibus sepelierunt I⁹ in
 libro de ortu et obitu sanctorum sic ait

Petrus postquam antihoc cenam fūd auit ecclāz
sibi claudio Cesare contra symonem magū
Romā pergit ibiq; predicans euangelū
xx. annis eiusdē vrbis pontificatū tenuit.
xxx. autē sexto anno a passione dñi a Ne-
rone deorsū vt ipse voluit crucifixus ē
h. v. d. 29 In ipsa autē die p. 7 pau. dyos
misio apparuerūt. scdm q; ipse ait in p̄s
dicta epistola in hec verba Attende mi-
raculum vidē prodigium frater mi thimo-
dici uictimacōnis ipsorum Nam prestō
fui in tempore separacōnis ipsorum. p̄
mortem autē illorum vidi eos in uicem
manu ad manum intrantes portas vrbis
et indutos vestes luminositatis. vt
veste luminis et corōnis claritatis et lucis
ornatos hec. Dyomisius. nero autē
impunitus non extitit super hoc scelere
7 alijs que commisit Nam manu p̄p̄a
se peremit Quorum scelerum hic aliqua
breuiter inseramus Cum seneca magister
suus vt in quadam hystoria licet apocri-
fa legitur condignam mercedem labo-
ris sui speraret iussit Nero ipsum elige-
re in cuius arboris ramo suspendiū affec-
taret dicēs q; hoc premium labōris sui
ab eo recepturus esset Cum autem seneca
requireret. vnde hoc mortis supplicii
meruiss; acutum gladium super eius ver-
ticem crebro uibrari fecit. Seneca au-
tem nutu capitis mimanti gladio cedebat
vehementer timens peccitari mortis p̄-
culo Cui nero ait Magister vt quid
nutu capitis mimanti gladio cedis. cui
Seneca respondit homo sum. et ideo
mortem uereor et inuitus morior. Cui
nero ait Sic ego adhuc te metuo vt
puer metuere consueui Quare te uiuere
quiete nō potero uiuere Dixitq; seneca
Si me mori necesse est saltem michi cō-
cede vt quod uolero eligam genus
mortis Cui nero festinus eligas tantū

mori ne differas Tunc seneca balneo in
aqua facto i vtroq; brachio sibi minu-
fecit et sic nimio sanguinis fluxu ibidem
uitam finit. et sic quodam presagio
seneca quasi se necans. quia quodamō
licet coactus manu p̄p̄a se necauit Hic
seneca duos fratres habuisse legit vnus
fuit Jul. mus gallio declamator egres-
sius qui manu p̄p̄a se peremit Alius
mela pater lucani poetę Qui lucan⁹ iussu
su Peronis iustione vnatum obisse les-
gitur Rursus nero nefaria mentis vlti-
mia ductus vt in eadem hystoria apocri-
fa reperitur matrem occidi 7 scindi iussit
vt uideret qualiter in eius utero foueba-
tur Iohanna vero eum de matris p̄dicōe
arguentes dicebant Iura negant et fas
prohibet vt filius matrem necet que ips-
um cum rāto dolore peperit et cum tāto
labore et solitudine enutruit. Quibus
nero factis me puero ipregnari postea
parere vt q̄tus dolor matri mee fueris
possim scire Hanc insuper voluntatem
pazienti conceperat eo q; p vrbem trās-
siens quandam mulierem parientem uo-
luerantem audierat. Dicunt ei non est
possibile quod nature contrarium est
nec est facile q; racōni non est consentas-
neum. Dixit ergo eis Nero. nisi me fecer-
itis impregnari 7 parere omnes vos
faciam crudeli morte interire Tunc illi
cum ipocōnantes ranā sibi occulte ad-
hibendum dederunt 7 eam artificō suo i
eius ventre excrecere fecerunt Et subito
venter eius nature contraria non susti-
nens itumuit ita vt Nero se puero gē-
uidum estimaret Facebantq; sibi seruare
dyetam quales nutriendum rane no-
uerant conuenire dicentes q; ppter concep-
tū t̄lia eū obfuzare oporteret. Tāde3 ni-
mio dolore vexatus medicus ait Accē-
lerate tempus prius q; lāguore pariedi

Dixit anhelitum habeo respirandi. Tunc
 ipsum ad vomitum ipocoonauerunt et ran-
 nam visu terribilem humoribus infecta
 et sanguine edidit cruentata. Respicere
 Rerum partum suum ipsum abhorruit et
 mirabatur a deo monstruosum. Dixerunt
 autem quod tam deformem fetum protulerit ex
 eo quod tempus partus noluerit expectare.
 Et ait. fui ne talis de matris egressus lati-
 bulis et illi etiam. Precepit ergo ut fetus suus
 aleretur et testudini lapidum seruandus
 includeretur. Hec autem in cromias non le-
 guntur sed apocrypha sunt. Deinde miratur
 qualis et quanta fuerit succensio troie Ro-
 mam per .vij. dies et noctes succendi fe-
 cit quod ex altissima turri prospectans
 letatusque flamma pulchritudine turgido ha-
 bitu helyadam decantabat. Sic sicut ha-
 betur in cromias retribus aureis piscaba-
 tur. cantibus intendebat ita ut omnes
 Cytharistas et tragicos superaret virum
 in uxorem duxit. Ipse a viro ut uxor ac-
 ceptus est ut ait orosius. Romani vero
 eius uoluntatem ulterius non ferentes in
 eum impetum fecerunt et usque extra ciui-
 tatem persecuti sunt. Qui videns quod euadere
 non posset fustem dencium moribus ex-
 acuit et se per medium palam transfixit et tali
 morte vitam finiuit. Alibi tamen legitur
 quod a lupis deuoratus sit. Redentes Ro-
 mani ranam in testudine latitantem iuene-
 runt et ipsam extra ciuitatem prociens
 combusserunt. Unde et per illa ciuitatis
 ut alii dicunt ubi latuerat rana lateranum
 nomen accepit. Tempore sancti Cornelii
 papa greci fideles apostolorum corpora furati
 eadem asportabant. Sed demones in
 ydolis habitantes diuina coacti uirtute
 clamabant. Viri romani succurrite quod
 dii vestri auferuntur. Quapropter fidelibus
 intelligentibus de apostolorum gentilibus uero
 de suis diis. multitudo adunata fidelium

et infidelium illos persequitur. Unde greci
 timentes apud cathacumbas apostolorum
 corpora in puteum proiecerunt. sed a fide-
 libus inde postmodum sunt extracta. greg-
 tamen in registro dicit quod tanta eos uis
 tonitruum atque fulguris terruit ac dispersit
 ut ea apud cathacumbas dimitterent. Sed
 cum dubitarent que ossa essent. b. pe. et
 que. b. pauli orantibus fidelibus et ierus-
 salimensis ministrantibus de celo eis responsum est.
 Maiora ossa sunt predicatoris. Maiora uero
 piscatoris et sic ossa se abinuicem se-
 pauerunt et in suis ecclesiis quas cuilibet
 edificauerant posuerunt. Alii uero dicunt
 quod siluester papa uolens ecclesias conse-
 crare tam magna quam parua ossa in lance
 summa reuerentia ponderauit et medietatem
 in una ecclesia et medietatem in alia
 collocauit. Refert gregorius in dialogo
 quod in ecclesia sancti petri ubi corpus eius
 requiescit quod quidam erat agonizans nocte
 magne humilitatis et sanctitatis existens.
 Cum uero quedam puella palitica in eius
 ecclesia perambulans manibus repetit et dis-
 soluitis rebus corpus per terram traheret
 diuina a beato petro sanctorum peteret ei per
 uisionem assistit dicens. Vade ad agon-
 izantem mansionarium et ipse te saluti restituet.
 Cepit igitur illa per ecclesie loca se huc
 atque illuc trahere et quis esset agonizans
 inuestigare. Cui repente obuia ipse factus
 est quem querebat. et quod dixit. Pastor et nu-
 tritor noster. b. pe. apostolus ad te me misit
 ut ab infirmitate mea me liberes. Cui ille
 respondit. Si ab ipso missa es surge. Appre-
 hensaque eius manu ipsam leuauit. Illaque
 nullo languoris vestigio remanente ple-
 ne sanata fuit. In eodem quoque libro ait gregorius
 quod galla uxor Rome nobilissima puella
 symachi consul ac patricij filia marito
 tradita in uirginitatis spacio eius est morte
 uiduata. Quare dum ad iterandum thalamum

etas et opes vocarent elegit magis spiri-
tualibus nuptiis copulari deo in quibus
a luctu incipitur sed ad eterna gaudia
peruenitur quam carnalibus nuptiis subici-
que a leticia semper incipiunt et ad finem
cum luctu tendunt. Huic autem cum valde
de ignea conspersio corporis inesset cepe-
runt medici dicere quia nisi ad aplexum
viri rediret calore nimio contra naturam
barbam habitura esset. Quod ita post
factum est. Sed illa nichil exterius de-
formitatis timuit que interiori specie
amauit. Nec verita est si hoc in ea feda-
ret quod a celesti sponso non amaret. Ab-
lecto igitur seculari habitu apud eccle-
siam sancti petri monasterio se dedit ibique
multis annis in simplicitate orationibus et
elemosinis deo seruiuit. Tandem cancri ul-
cere in mamilla percussa dum ante eius lec-
tulum duo candelabra semper lucerent quae velut
amica lucis non solum spiritualiter sed etiam
corporales tenebras odio habebat. vidit
beatum petrum apostolum inter ipsa duo
candelabra ante eius lectulum constitisse.
Qui ex amore sumens audaciam exul-
tauit et dixit. Quid est domus meus. Di-
missa sunt michi peccata mea. Cui ille be-
nignissimo vultu iocundo capite annuit di-
cens. Dimissa. Veni et illa. Rogo ut soror
benedicta veniat tecum et ille non. sed taliter
veniat tecum. Illa abbatissa indicans die
tertia cum illa defuncta est. In eodem in-
super libro Gregorius ait quod dum presbiter
quidam magne sanctitatis ad extrema
deductus esset cum magna leticia clama-
re cepit dicens. Bene veniunt domus mei
boni veniunt domus mei. Quid ad tantillum
seruicium vestrum dignati estis venire. Venio
venio gratias ago. gratias ago. Cuius qui
astabant quibus haec diceret iterum garret
ille admirando respondit. Numquid venisse hic
sanctos apostolos petrum et paulum non videtis. Cum

vero iterum ut prius repereret sancta illa
anima e carne soluta est. Dubitatur autem
ab aliquibus utrum eadem die petrus et pau-
lusi sunt. dixerunt enim quidam quod ea die
reuoluto anno. sed Hieronymus. et omnes fere
sancti qui de hoc tractant in hoc concor-
dant quod ea die et anno passi sunt. sicut
manifeste etiam habetur ex epistola dyo-
nisi et sicut dicit Leo vult maximus secundum
quosdam in quodam sermone ubi sic
ait. Non enim sine causa factum putamus
quod vna die in vno loco vni tyranni tole-
tauerent sententiam. In vno die passi sunt
ut ad christum pariter peruenirent. vno lo-
co ne alteri Roma deesset. sub vno per-
secutore ut equalis crudelitas utrumque con-
stringeret. Dies ergo pro merito. locus autem
pro gloria. persecutor decretus est pro vir-
tute. hoc Leo. licet autem eadem die et
hora passi sunt. non tamen eodem loco
sed in diuersis. Et quod dicit Leo quod eodem
loco passi sunt. hoc dicit ex eo quod ambo
Romae passi fuerunt. De hoc quidam sic
versibus dixit. Ense coronatur paulus
cruce petrus eodem. sub duce luce loco.
dux. Per Roma locus. Iterum alius. Ense
sacrat paulum par lux. dux. vrbis. cruce
petrus. Licet autem eadem die passi fuerit
Ordinauit tamen gregorius ut ipsa die
specialius fieret quo ad officium solem-
nitas petri. Et in sequenti die commemo-
ratio pauli. Tum quia ea die fuit dedi-
cata ecclesia sancti petri. tum quia maior
est dignitate. tum quia prior conuersio.
tum quia primatum obtinuit Rome.

De sancto paulo aplo
Paulus interpretatur os tubae vel
os eorum seu electum mirabile. vel elec-
tionis miraculum vel Paulus a pausa
quod est requies. vel dicitur modicum latie
per hunc intelliguntur vni. progerie quasi hunc

Primum est lingua fructuosa quae ab yllirico
 usque iherusalem repleuit euangelium et ideo
 dicitur os tube. Secundum caritas viscerosa
 quia a quis infirmatur et ego non infir-
 me. Et inde dicitur os eorum. os scilicet cordis
 de quo ipse dicit os nostrum patet ad uos
 o corinthi cor nostrum dilatatum est. Tercium
 est conuersio miraculosa et inde dicitur
 electum mirabile. quia mirabiliter elec-
 tus et conuersus fuit. Quartum est man-
 u operosa. et inde dicitur electio miracu-
 lum. Magnam enim miraculum fuit quoniam
 elegit sibi propriis manibus sumptus acquirere
 et incessanter predicare. Quintum fuit
 contemplatio delicata. quia raptus est usque
 in tertium celum et inde fuit domini re-
 quies quia in contemplatione exigit re-
 quies mentis. Sextum est humilitas
 uirtuosa. et inde dicitur modicus. De hoc au-
 tem nomine paulus tres sunt opinioniones
 Origenes uult quod semper fuerit binomi-
 nis et uocatus sit semper saulus et paulus Ra-
 banus uero uult quod ante dictus est sau-
 lus a saule rege superbo. Sed post conuer-
 sionem uocatus est paulus quasi par-
 uulus a modico et humili spiritu. Unde
 et nomen suum inter predicando dicebat
 Ego sum nimus apostolorum et cetera. Beda
 autem uult quod dictus est paulus a sergio
 paulo proconsule quem ad fidem conuertit
 Passiones sancti pauli. Linus papa descripsit

Paulus apostolus post sui conuersi-
 onem multas persecutiones pas-
 sus est. Quas beatus hylarius breuiter
 enumerat dicens Paulus apostolus in phi-
 lippis uirgis cecidit. in carcere ponitur et
 ligno pedibus affigitur. in listris lapidatur
 In ycomio et thesalonica ab iniquis per-
 sequitur. In epheso feris datur. In dor-
 masco pro sportam e muro deponitur. in
 iherusalem sistitur. ceditur ligatus. insidiatur

In cesarea claudis. celmias. Paulus
 in ytaliam piculo dirigitur. Romam ueni-
 ens sub Nerone iudicatur et occisus fuit
 Nec hylarius. apostolatū iter gētes ac-
 cepit. Quēdam contractum in listris erexit.
 Iuuenem qui de fenestra ceciderat et expi-
 rauerat suscitauit et multa alia miracula
 fecit. apud Mitlenem insulam uipa ma-
 num eius iuasit sed nichil eum lesit. quoniam
 potius in ignem ipsam excussit. Dicit quod
 omnes qui de progenie illius hominis
 qui paulum hospicio suscepit nascuntur
 a uenosis uallatenus non ledunt. uen-
 cum pueri nati sunt. in cumis eorum serpen-
 tes ponunt ut probent si veri eorum filii
 sunt. Innuuntur autem aliquando quod paulus
 est minor petro. quandoque maior. quandoque
 equal. Sed reuera minor dignitate. mai-
 or predicatione. equal sanctitate. Refert
 haymo quod paulus a pulloz cantu usque
 ad quantam horam labori manuū insiste-
 bat. Deinde predicationi uacabat. ita quod
 plerumque usque ad noctem sermonem
 protraheret. Residuū uero temporis come-
 stioni sompno orōi satis ne cessatum erat
 Dum uenisset uero romam cum Nero nodum
 esset in imperium confirmatus et etiam audi-
 ens quod de lege iudeorum et fide christianorum
 inter paulum et iudeos questio uertebatur
 non multum inde curauit. et sic paulus qui
 uolebat libere ibat et libere predicabat
 Jeronimus qui in libro de uiris illustribus
 ait quod. xxv. anno a passione domini hoc
 est. Nerone scdo. paulus Romam uenit et
 mittitur et pro biennium in libera manens
 custodia aduersus iudeos disputauit. De-
 inde a Nerone dimissus. euangelium iocan-
 dentis partibus predicauit. xiiij. uero Ne-
 romis anno eodem anno et die quo cru-
 cifixus est petrus capite truncatus. Jero-
 Eius autem sapientia et religio ubique dis-
 uulgabatur et ab omnibus admirabilis

hēbatur **O**ptos etiā de domo cesaris sibi
ī amicitia copulauit et eos ad xp̄i fidem
uertit **Q**uedā etiā scripta ei⁹ coram
cesare reatata sūt ⁊ ab om̄ibus mirabi
liter commendata **S**enatus etiā de illo al
ta non mediocriter sentiebat **Q**uadam
vero die dū pau. circa vesp̄as ī quodā so
lario p̄dicaret q̄dam iuuenis nom̄ie pa
troclus picerna **P**erom̄is et sibi ad mos
cū dilectus vt paulū p̄pter multitud̄ez
comodius audiret fen̄ estram ascendit et
paululū ibi dormitādo decedens exp̄rauit
Qd audiens **P**ero p̄mū de ei⁹ morte
doluit ⁊ statim alium ī eius officiū ordi
nauit **P**aul⁹ vero p̄ spiritum h̄ cognos
cens dixit astātib⁹ vt illuc irēt et patro
clū cesaris carissimū ad se defūctū affer
rēt. quē allatum paul⁹ suscitauit ⁊ ad
cesarē cū socijs suis misit. q̄ cū de morte
ei⁹ lamētaret cec̄ patrocl⁹ viues adesse
p̄forib⁹ nūciat. audiens **P**ero patroclū
viuū quē pa. ante nouerat mortuū p̄m
q̄oz exp̄rauit et eū ad se īgredi recusauit.
sed tandē p̄suasu am̄icoz ītroire pm̄isit
Cui nero ait patrocle viuis. ⁊ ille cesar
viuo. et **P**ero q̄s te fecit viuer. cui ille
dñs ih̄es⁹ xp̄s omn̄iū rex seculoz. irat⁹
Pero dixit. ergo ille regnabit ī secula
et resoluēt om̄ia regna mūdi. **C**ui patro
cl⁹ etiā cesar **T**unc nero dedit ei alas
pam dicens **E**rgo militas illi regi. ⁊ ille
vtiq̄ milito quia me a mortuis excitauit
Tūc quinq̄ ministri impatoris qui
ei iugiter assistebant dixerunt ei **C**ur im
perator p̄cutis iuuenem prudentem ⁊ ves
titer respondēt. **P**am ⁊ nos illi Regi
in uic̄tissimo militamus **Q**uod audiēs
Pero eos recluēt ī carcerem vt m̄mū
torqueret q̄s ante m̄m̄is dilexerat **T**unc
oēs xp̄ianos fecit inquiri ⁊ oēs sine īter
rogacōne per tormenta varia p̄m̄ri
Tunc paulus vinctus inter ceteros āte

Personem ductus est **C**ui nero **O** homo
maḡni regis sezuus. michi autem vinc
tus **C**ur milites meos michi subtrahis
et tibi recolligis. **C**ui paulus non so
lum de tuo āgulo milites collegi. s; etiā
de orbe vniuerso quibus rex noster do
na talia que nunq̄ deficient et que om
nem excludent indigeniam largietur
Huc si subiectus esse volueris saluus
eris **Q**ui tante extat potencie vt iudex
om̄ium veniat et mundi huius per ignem
figuram resoluat. **H**oc audiens
Pero et ira succensus quia figuram mū
di per ignem paulus dixerat dissoluens
dam omnes milites cristi igne iussit cre
mari. **P**aulum vero tanquam maiestas
tis reum capite truncari **T**anta autem
cristianozum tunc occasa est tuba vt
populus Romanus palacium virtute
irrumperet et seditionem contra eum ex
citare moliens proclamaret pone mo
dum cesar tempera occasionem vel iussio
nem nostrates sunt quos perdis Ros
manum tuentur imperium **T**imens im
perator mutauit edictum vt nullus cris
tianos tangeret donec **I**mperator de eis
plemus iudicaret **Q**uap̄pter paulus iter
rum est reductus et aspectus **P**erom̄is
oblatus **Q**uem vt **P**ero vidit vhemēs
tissime exclamauit. **T**ollite maleficum
decollate impostorem. nec sinitē viuerē
crimiatorem. perditē sensuum alienator
rem. **A**uferte de superficie terre mencum
immutatorem ad quem paulus ait **P**ero
tempore modico paciar. sed viuam
eternaliter domino ih̄esu cristo. **P**ero
dixit. **A**uferte ab eo caput vt me Rege
suo fortiozem intelligat qui cum diuid
Et videamus si semper viuerē valeat
Cui paulus vt scias me p̄st mortem
corporis eternaliter viuerē cum michi
caput abscisū fuerit viū⁹ tibi apparebo

et tunc cognoscere poteris quia xps est
 deus vite et non mortis. Et hijs diebus
 ad locum supplicij duatur Qui cum du
 ceretur dixerunt ei tres milites qui eum du
 cebant Dic nobis paulus quis est ille
 rex vester quem tantum diligitis quod pro
 eo magis mori quam uiuere eligitis. et que
 rem inde mercedem habebitis Tunc pau
 lus de regno dei et pena inferni a deo eis
 predicauit quod eos ad fidem conuertit Qui
 cum rogarent eum ut libere abiret quo
 uellet ait Absit fratres ut fugiam. Sed
 enim sum profugus sed miles xpi legitimus
 Scio enim quod pro hac uitam transitoriam
 ad uitam transibo eternam. Mortem autem
 ut fuero decollatus uiri fideles rapiunt
 corpus meum. Vos autem locum notate
 et illuc cras mane uenite. Inuenietis enim
 iuxta sepulchrum meum duos uiros oran
 tes scilicet Tyrum et lucam Quibus cum dix
 eritis quod de causa uos ad eos misit ipsi uos
 baptizabunt et regni celestis facient cohe
 redes Quod cum loqueretur misit Per
 duos milites ut viderent si adhuc esset
 occisus et cum eos uellet conuertere illi
 dixerunt Cum mortuus fueris et resurrexer
 is. tunc credemus hijs quod dicas Rursum autem
 cito ueni quod meruisti accipere Cumque ad lo
 cum passionis duceretur in porta hosti
 ensi cuiusdam matrone nomine plantille
 discipule pauli que secundum dyomisium alio no
 mine dicebatur lemobia quia forte bis
 nomia fuit obuiam habuit Que flens
 suis orationibus se recomendare cepit Cui
 paulus uade plantilla eterne salutis fi
 lia. comoda michi uelum que caput tuum
 tegis et inde oculos meos ligabo et post
 modum tibi restituam illud Quod dum sibi
 traderet iridebant ei carnifices dicentes
 Quid impostori isti et mago tam preuo
 sum pannum tribuis ut ipsum amittas
 Cum ergo ad locum passionis paulus ue

misisset ad orientem versus et manibus
 in celum extensis diutissime cum lacrimis
 patria uoce orauit et gratias egit Post
 hoc ualefaciens fratribus oculos sibi de ue
 lo plantille ligauit et utrumque genu in fra
 figens collum extendit. et sic decollatus
 est Aox eius caput de corpore exiliens
 ihesus xps quod sibi in uita tam dulcem exte
 terat et tam crebro nominauerat. hebraice
 clara uoce insonuit. Dicitur enim ipse
 in suis epistolis xpm uel ihesum uel utrumque
 quingentis uerbis nominasse De eius au
 tem uulnere uнда lactis usque in uestis
 menta militis exiliuit. et postea sanguis
 effluxit. in aere lux immensa emicuit. de
 corpore odor suauissimus emanauit Dyo
 misius autem in epistola ad thimum. de mor
 te pauli sic dicit In hora autem illa tristit
 iae plena. frater mi dilecte dicente carni
 fice paulo collum para Tunc beatus apo
 stolus suspexit in celum muniens frontem
 et pectus suum signo crucis et dixit. Dne
 mi ihesu xpe in manus tuas commendo spiritum
 meum et tunc absque tristitia et compulsi
 one extendit collum suum et suscepit coro
 nam percussente autem carnifice et amputate
 pauli caput Tunc beatissimus in ipso ictu
 explicuit uelum et collegit sanguinem spiritu
 in uelo et ligauit eum et obuoluit et tra
 didit illi femine et reuerso militi carnifici
 dixit lemobia ubi dimisisti magistrum
 meum Paulum Respondit miles. Cum
 socio iacet ibi extra urbem in ualle pugi
 lum et uelo tuo uelata est facies eius Ipa
 autem respondens ait Ecce intrauerunt nunc
 petrus et paulus induiti ueste preclara Et
 coronas fulgentes luce radiantibus habebant
 in capitibus suis et protulit uelum sangu
 ine cruentatum et monstrauit eis propter
 quod operum multum crediderunt domino et christiani
 facti sunt. hec dyomisius. audiens Per
 que contigerant uehementer extimuit et

de hijs omnibus cum philosophis Et
amicis loqui cepit. Dum hoc inuicem
loquerentur venit Paulus ianuis clausis
Et ante Cesarem stans ait. Cesar
ecce Paulus regis etiam et inuicti milites
Vt nunc crede quia non sum mortuus
sed uiuus Et tu miser eterna morte
morieris. Et quod sanctos dei iniuste
interficias Et hijs dictis disparauit
Petro autem ex nimio timore velut ar-
mens effectus quid ageret ignorabat
et fualu consilio amicorum patro-
clum et barnabam cum alijs soluit Et
quo uellent libere abire permisit. Illi
vero milites Longinus magister mili-
litum et accessus ad sepulchrum Pauli
mane uenerunt Et duos viros scilicet
Tytum et lucam orantes Et in eorum
medio Paulum stantem uiderunt
Quos Tytus et lucas uidentes uibes-
menter terrenti fugere ceperunt et Paulus
disparuit. Illi autem post eos claman-
tes dicebant. Non ut putatis nos per-
sequimur Sed a uobis baptizari uolu-
mus sicut Paulus nobis dixit quem
modo uobiscum orantem uidimus.
Hoc illi audientes reuersi sunt et cum
magno gaudio eos baptizauerunt. Car-
put autem pauli in quandam uallem
proiectum est Et propter multitudinem
aliorum qui interfecit fuerunt Et illuc
proiecti inueniri non potuit. Legitur
autem in eadem epistola dyonisi quod cum
quadam uice fouea mundaretur Et car-
pus illuc pauli cum alijs purgamen-
tis proiectum fuisset quidam pastor il-
lud in uirga sua leuauit Et iuxta cau-
las ouium fixit. Vidit autem per tres
noctes continuas ipse cum domino suo
super predictum caput lucem ineffabilem
refulgere. Quod cum episcopo Et
fidelibus nunciatum fuisset dixerunt. De-

re hoc est caput Pauli. Egressus igitur
Episcopus et uniuersa fidelium multitu-
do caput illud secum detulerunt Et in
quadam mensa aurea illud deponen-
tes illud corpori contingere uolebant
Quibus patriarcha respondit. Nos
scimus quod multi fideles occisi sunt
Et eorum capita sunt dispersa. Unde
dubito illud caput corpori Pauli con-
tingere Sed caput hoc ad pedes cor-
poris ponamus Et omnipotentem do-
minum exoremus Ut si caput suum
conuertatur corpus Et capiti coniun-
gatur. Quod cum omnibus placuisse
caput ipsum ad pedes corporis pauli
posuerunt Et ecce cunctis orantibus
Et stupentibus corpus se conuertit Et
in loco suo capiti se iunxit Et sic om-
nes deum benedixerunt et hoc esse caput
pauli ueraciter cognouerunt. Hec dyo-
nisi Refert gregorius Turonensem qui
tempore iuliani iunioris claruit quod
quidam desperans laqueum sibi parabat
Nomen tamen Pauli inuocans semper
dicebat adiuua me sancte paulus Tunc
affuit quedam umbra squalida hortans
eum ac dicens. Eya bone uir age quid
agis. moram ne feceris. At ille semper
parans laqueum dicebat. Beatissime
paulus adiuua me Expedito iam laqueo
affuit alia umbra tanquam hominis
dicens illi qui hominem hortabatur fu-
ge miserime quia paulus aduocatus
aduenit. Tunc squalida umbra euas-
nit et homo ad se rediens et laqueum
proiciens penitentiam condignam ac-
cepit Gregorius in registro ex cathenis
beati paulo multa miracula demonstra-
tur et dum multi parum quid ex lima-
ria perunt assistit sacerdos cum lima Et
aliquibus penitentibus ita condere aliquid
carbonis ipsis excutit ut nulla mora sit

Quibusdam vero petentibus diu p cathedras ipsas lima duatur et tamē vt aliqd inde exeat non obtinetur. In eadem q̄ epistola que supra dicta est beat⁹ dyo⁹ mortem pauli magistri sui pijs verbis deplorat dicens **Q**uis dabit ocul⁹ aq̄s et pupillis nostris fontem lacrimarū vt plorem⁹ die ac nocte lumen ecclesiarū quod extinctum est **Q**uis non induet fletum et gemitum aut non vestietur lugubrib⁹ et mente attonitus non obstupescet. **E**cce et enī petrus fundamentū ecclesiarū gloria sanctorū ap̄torū a nobis recessit ⁊ nos orphanos dereliquit **P**aulus quoq̄ genitum familiaris solator parentū defecit nobis et vltimus nō iuueniē. **Q**ui fuit pater patrum doctor doctorum pastor pastorum abissum sapientie fistulam altisonam predicatorum veritatis infatigabile paulū dico nobilissimū apostolum. **H**ic angelus celestis et hō terrestris ymago et similitudo deitatis et spirit⁹ deiformis oēs nos dereliquit. **R**os inq̄ iopes ⁊ indignos in hoc mundo contemptibili ⁊ maligno ingressus ē ad deū suum dominum et amicum. **D**eu frater mi thimothee dilecte anime mee vbi ē pater tuus magister et amator. **V**nde te vltimus salutabit. **E**cce enī orphan⁹ factus es et remansisti sol⁹. iam neq̄q̄ scribet tibi sua sanctissima manu dicens tibi fili karissime. **V**eni frater mi thimothee **Q**uid h̄ accidit tristitie ⁊ tenebrarum ⁊ damni quia orphani facti sumus. **J**am non venient ad te epistole eius in quibus scriptum sit paul⁹ modicus seruus ihū xp̄i. **J**am non scribet de te vltimus cuius tibi dicens **S**uscipite filium meū dilectum. **C**omplica frater libros prophetarū et signa sup eos quia neminē habem⁹ interpretem psalmarū ⁊ p adigmatū ⁊ eloq̄orū ipsorū. **D**avid p̄pheta plangebat filium

suū ⁊ dicebat. **D**e michi fili mi ve michi. **E**go autē ve michi magister mi vere ve michi. **A**mmodo defecit et cessauit curs⁹ discipulorū tuorum Romā venientium ⁊ querētū nos. **J**am nemo dicitur⁹ est eam⁹ et uideam⁹ doctores nostros ⁊ interrogem⁹ eos qualiter nos regere oporteat ecclesias nobis commissas ⁊ interpretabuntur nobis eloquia domini nostri ihesu xp̄i. ⁊ eloquia p̄phetarum. **V**ere ve hīs filijs frater mi q̄ priuati sunt patribus spiritualib⁹ quib⁹ priuatus est grex et nobis etiam frater ve qui priuati sum⁹ magistris nostris spūalib⁹ qui collegiant intellectum ac scienciam veteris ac noue legis et colligauerunt in suis epistolis. **V**bi est cursus pauli et labor scōrū pedum eius. **V**bi est os loquens ⁊ lingua consulens. et spiritus bene placens deo suo. **Q**uis nō ploret et ululet. **N**ā qui meruerūt gloriam et honorem ap̄ deum tanq̄ malefactores tradit⁹ in mortem. **D**e michi quomā in illa hora inuit⁹ fū corpus sanctum sanguine innocenti ceuentatū. **D**eu michi p̄ mi magister et doctor. non quidem reus tali morte exististi. **N**unc q̄ quo ibo te q̄zere gloria xp̄i anorum ⁊ laus fidelium. **Q**uis conticescere fecit vocem tuā fistula ecclesiarum ⁊ fistula altisona plectrum psalterij decacordi. **E**cce introisti ad dominum deū tuū quem desiderasti ⁊ toto affectu concupisti. **I**herusalem ⁊ roma p̄uua amicaa eq̄les facte sunt in malo. **I**herusalem crucifixit dominum n̄m ihesum xp̄m roma vero apostolos eius interemit. **I**herusalem autē seruit ei quem crucifixit. **R**oma autē solemizando glorificat quos interemit. **E**t nunc frater mi thimothee quos dilexisti et toto corde desiderabas. **S**aul disco reges ⁊ **J**onatham in uita sua non fuit sepati nec in morte. **E**t ego nō sum sepat⁹

à domino m̄gr̄o meo nisi cū separauerūt
nos hoīes pessimi et inīq̄ et sepacō hui⁹
hoīe nō erit semp. **A**īa eius cognoscit di
lectos. etiā scdm̄ h̄ q̄ ei loquunt̄ q̄ nūc
ab eo elongati sūt. **I**n die aut̄ resurrex
erunt magna iactura eet separari ab eis
hec dyo⁹ **J**o. crisostom⁹ i libro de lau
dib⁹ pauli hūc gloriosū apl̄m mlt̄plici
ter commendat sic dicēs. **N**ichil p̄sus er
rauit q̄ p̄ratū īsigne virtutū ac paradisi
spectales pauli animas nūcupauit. **Q**ue
aut̄ lingua laudib⁹ eius inueniat̄ equal̄
cū oīa q̄ sūt ī omīb⁹ bona. aīa sua vna
possideat et ea cūcta plene accumulante
nec solū hominū. sed etiā qd̄ ē amplius
angloz. **R**ec tñ idarco reticēbī⁹ q̄npo
a⁹ pauca dicem⁹. **E**st enī h̄ maximū lau
dis gen⁹ cū oracōis copiā v̄tus supat
et magnitudo laudati. **S**icq̄ v̄ma mlt̄o
ē nobis gl̄osius q̄ sepe uasse. vñ īgīf
oportum⁹ laudum ei⁹ fumem⁹ exordū
m̄si ab hoc ipso p̄mum vt ostēda⁹ eum
bona omniū possidentes. **A**bel obtulit
sacrificiū et inde laudat̄ s; si pauli hostiam
adducam⁹ ī mediū q̄tū celum a terra su
perior̄ apparebit. **S**iquēz semetip̄sū per
dies singulos ymolabat. **Q**uā tñ hostiā
dupliat̄ offerebat. tū ī corde. tū ī corpe
mortifica coēz cūferens. **N**ō enim oues
offerebat aut boues s; seip̄sū dupliciter
ymolabat. **N**eq; hīs cōtent⁹ fuit s; etiā
orbz v̄muer̄sū studuit offerre q̄ terras
ac mare grecā atq; barbariē omnēq;
s; sole regionē q̄si volitās arcuit̄ ex
hoīb⁹ āgelos faciens. q̄n̄ymo ipsos ho
mīes q̄si ex demomb⁹ ī angelos p̄uehēt.
Quid hūc hostie repiet̄ equale quam
paul⁹ gladio spiritus sancti ymolauit
et in illo altari qd̄ super celum locatū
est obtulit. **S**ed abel dolo ḡmani percuss
sus occubuit. **P**aul⁹ vero ab eis inters
fect⁹ est q̄s ab inumeris mal̄ cupiebat

eruere. **D**is aut̄ ei⁹ inumeras tibi ostēdi
mortes tot v̄tiq; q̄t etiā dies uixit. **S**oe
se tantū ī archa legis fuisse cū liberis b̄
autē mlt̄o seuiore iundate diluuiō non
archā coaptādo a spagib⁹ tablar̄ s; ep̄i
stolas sponēdo p̄ tablis v̄muer̄sū orbē
p̄clitātez ex medijs fluctib⁹ liberauit. **H**̄
autē archa n̄ vno loco cūferē q̄ orbis
t̄m̄ios s̄phēdit nec bitumie ac pice sed
spiritu scō ei⁹ table sūt puncte. **H**̄ suscipi
piēs b̄n̄ ir̄rōnablib⁹ aīalib⁹ stulcōres
imitatores effiat āgeloz. **H**ic q̄ illā v̄s
at archā qz illa coruū recipiēs coruum
rursū emisit ⁊ icludēs lupū feritātē ei⁹
mutare nō potuit. **H**ic vero accipitres
miluosq; suscipiēs fecit colūbas ⁊ exclu
dēs oēs feritātē māfuetudīez sp̄s intros
duxit. **A**brāhā mirat̄ oēs qz ad dei p̄cep
tū patas atq; oētes reliq̄t. **S**z q̄modo
pau. possit eq̄zi qui nō tantūmō patri
am v̄l cognatos sed ipsum quoq; mun
dum reliq̄t ymo etiā celum ⁊ celum ces
li ⁊ hec omīa x̄pm suscipiendo despectit
vnum p̄ cūctis istud solum idest x̄pi car
itātez req̄rens. neq; p̄sencia inq̄t. neq;
futura neq; altitudo. **S**ed et abrahā
in piculum se tradens hostib⁹ filium frat
ris eripuit. **A**t paulus v̄muer̄sum orbē
vt de ip̄a dyaboli exher̄z. manu inu
merabilia pericula sustinuit p̄p̄isq; mor
tibus maximam securitatem alijs com
pauit. filium quoq; abrahā voluit y
molare. paulus vero semetip̄sum mili
es ymolauit. **I**n ysāac paenā aliq̄
admiratur q̄mō putros a se factos obs
trui paciebat. **A**t pau. vero putros cer
nēs lapidib⁹ obrutos s; p̄p̄ū corp⁹ nō so
lum sicut ille cedebat. s; eos etiā a q̄b⁹
paciebatur in celum studebat euehere.
Quāto enim amplius obruebatur iste
fons tanto magis erumpebat. ac plu
ries a se effundendo flumens manabat

De longanimitate atq; paciēcia iacob
scriptura miratur ⁊ quen am illa ē a da-
mantia aīa que pauli paciēciam pos-
sit imitari. Neq; em̄ vij. annorum. sed
totū uite seruiciū p̄ sponsā p̄tulit xpi
Nō adustus solum estu diei ⁊ noctis ge-
lu sed tēptacōnes mille p̄tens et nunc
quidem vberibus. nunc vero lapidibus
scissus atq; collisus et iter certamīa vbi-
q; prosiliens captas oues ex dyaboli fau-
cibus abstrahēbat. Sed ioseph pudiciēcie
v̄tute decoratus ē et ego vereor ne iā
ridiculum sit h̄mē etiam paulū laudare
qui semetipsum crucifigens non solum
humāozum corpoz pulchritudines sed
omnia etiā que uidentur reb; clara. ac
decora cernēbat. quēadmodum nos fa-
uillaz aneremq; conspiciam; qui q̄si mor-
tu; prostratus ad mortuū imob̄lis p̄ma-
nebat Stupent iob oēs homies. est em̄
athleta mirabilis. at paul; nō mensib; ū-
tantū. sed annis pl̄ib; in agone p̄durā-
tā clarus emicuit non teste gleba samē
carnis radens sed in ip̄si; intelligib;le os
leonis frequenter incurzens et pugnans
aduersus tēptacōnes innumeras omninū
erat lapide tolerancioz Qui nō a trib; ⁊
et q̄tuoz amicis. sed a cunctis fidelib;
a fratrib; etiam ob p̄bia sustinebat. cō-
spuatus ab omnibus maledictus. Et
illi; erat magna hospitalitas ⁊ cura pau-
perum Sed quā ille curaz ip̄endebat car-
ne debilib;. hanc iste animis morbidis
exhibebat Illius omninū aduenienti ape-
riebatur domus. hui; vero aīa v̄niuerso
patebat orbi Et ille quidem cū oues ⁊ bo-
ues haberet innumeros erat i paupes libe-
ral. Die vero nichil āplius corpore suo
possidens de hoc sufficientē idigentib; mī-
strabat Quod alicubi cōmemozans ne-
cessitatib; iquit meis ⁊ h̄is qui me cū
erant ministrauerunt man; iste S; etiā

vermes atq; uulnera seuos sancto Job
inferebant dolores. S; si pauli uerba
fam̄ cathenasq; seu picula consideres que
a domesticis ab extraneis a cetero pace-
batur orbe solitudines quam ipse pro
ecclesijs uisionēz quā pro scandalizatis
singul; p̄ferebat. uidebis q; oī erat saxo
durior. aīa illa et ferzum atq; adāman-
tem firmitate supabat. Que em̄ ille cor-
pore hec mente Paul; sustinuit Quem
omni merore molestioz desingul; quib;
daz labentib; melicia consumebat. Vñ
et iuges ex eo fontes lacrimaz nō dieb;
sed etiā noctib; effluebant. omniq; mu-
liere parturienti ueremenc; affligebatur
i singul; p̄pter qd etiam dicebat. Filioli
mei quos itez parturio Moyses pro iu-
deoz salute deleri elegit de libro. Moys-
ses itaq; se cū ceteris obtulit p̄ire Pau-
l; pro ceteris. Non em̄ cū peuntib; p̄ire
uoluit Sed ut alij saluarentur ipse de
glorie eternitate decedere Et quidem ille
pharozū hic dyabolo cotidie repugna-
bat Ille pro vna gente iste pro vniuerso
orbe certauit. nō sudore sed sanguine
Iohannes in abū locustas ⁊ mel silue-
stre fumebat. sed paul; ita in medio mū-
di strepitu quēadmodū ille in heremo
quiete versatus est. Non quidem pastus
locustis aut melle siluestri. Al̄to autēz
uictu uiliore h̄is contentus est. ac ne-
cessario quidem ibi indulgens abo feruē-
ti studio predicandi Vex illius aduers;
herodyadem apparuit magna constācia
Et ille nō vnū aut duos aut tres. S;
innumeros et simpl; positos potestare
corripuit. ymo lōge illos seuozes tyra-
nos Restat ut paulū iam angelis com-
parem; in quibus magnificū predica;
quia cū omī cura deo obediunt Nō das-
uid ammirando dicebat. potentes v̄tute fa-
cientes v̄bum eius ⁊c Quid vero aliud

pheta i angelis miratur **Q**ui facit iqt
angelos. i. spūs et mīstros suos ignem
vzentem **S**z hoc i paulo possum⁹ inue
nre qui velut ignis ac spūs totū terraz
purgavit orbem **S**ed nondum celum
iste sortitus est et hoc est omnino mirā
bile. qz talis versabatur in terris q mor
tali adhuc carne circūdat⁹. **Q**uāta g
nos condēpnacōe digni sum⁹ cū vno
homine bona in se omnia gregante nec
mīmam quidem ptem eozum studemus
imitari. **N**on em̄ aliam est ille sortitus
naturam nec dissimilem nactus animaz
nec alterum habitans mundum. sed in
eadem terra eademqz regione. sub eis dem
etiam legib⁹ nutritus ⁊ moribus cūctos
qui nunc homines sunt vlt fuerunt cū
virtute transcendit. **N**ec vero in illo hoc
solum mirabile est qd pre habundantia
deuocōnis quodāmodo non sensit dolo
res pro virtute susceptos. sed q virtutes
ipsam pro mercede pensavit. **N**am nos
quidem p̄pterea ne p̄posita mercede certa
mus quā ille cōplectens etiā sine pre
mīo diligebat. cūcta illa que a speritate
sua videntur impedire virtutem cū omni
mansuetudine p̄cedēs. cotidie celsior. co
tidie assurgebat ardenoz **E**t in tantis
sibi p̄cūllis noua semp alacritate pug
nabat **Q**ui cum sibi mortem iam imi
nentem uideret ad communionē delectas
cionemqz gaudij alios prouocabat dī
cens. gaudete ⁊ congratulamī michi **I**taqz
ad cōfusionez ⁊ iūrias q̄s ob p̄dicandī
studij sustinebat magis q̄ ad bonoz
oblectamenta p̄perabat mortis poa⁹ q̄
uite desiderij appetēs paupertatis q̄ opu
lencie et multo amplius labores q̄ alij
reqem poa⁹ laborē ac merorem magis
eligēs q̄ alij voluptatē. studiosi⁹ p̄ mī
mias ⁊ fructuos⁹ orans q̄ alij aduers⁹
mīmicos. **V**n̄ illi formidādum erat atqz

metuendum offensa nimiz dei nec desidera
bile aliud erat nisi placere deo semp **N**ō
dico autē qz nichl p̄sencium desiderabat
sed nec futuroz. **N**on enim michi dicas
mercedes ⁊ gentes exerat⁹ pecunias pro
uincias potestates. **H**ec eī nec q̄si atane
arum fila reputauit sed ea que promit
tuntur in celis ⁊ tunc eius ardentem in
x̄po amorem uidebīs. **H**ic siquidēz pro
eius amore non angeloz non archan
geloz dignitatem. nec qd q̄ hoz simile
concupiuit. **Q**d em̄ erat maius omnib⁹
x̄pi amore fruebatur cū b̄ beattozem cūc
tis se putabat sine h̄ autēz neqz dominā
cium neqz p̄ncipatum soci⁹ esse cupie
bat. sed cum hac dilectione magis esse
vlt extrem⁹ p̄mo etiam ex numero puni
torum q̄ sine hac inter summos hono
res sublimes. **H**oc em̄ erat illi maximū
ac singulare tormentum ab hac carita
te discedere. **H**oc illi erat gehenna hoc so
la pena hec infmita ⁊ intoleranda supli
cia sicut perfriu caritate x̄pi. **H**oc illi vi
ta. hoc mundus. hoc regnum hec p̄mis
sio. hec bona iudebantur innumera. **S**ic
despiciebat vniuersa que timent⁹ vt solet
herba iam putrefacta contempni **T**yrā
nos vero ac pl̄imos spirantes furore
velut quosdam esse culices estimabat.
Mortem vero atqz cruciat⁹ **E**t mille
suplicia quasi ludum putabat esse puero
rum **D**ūmodo pro cristo aliquid susti
neret. **D**ecorabatur enim vinctus cathe
na magis quam dyademate coronatus.
Et enim coartatus carcere habitabat in
celo **A**clibencius v̄bera recipiebat et uul
nera q̄ alij b̄raua diripian **E**t dolo
res non minus quā premia diligebat
cum ipsos vtiqz dolores loco duceret
premiorem. p̄pterea ipsos etiam gra
ciam noīabat. q̄mā q̄ nobis sūt cāe trī
sticie. h̄ illi maximā p̄iebāt voluptatem

Merore q̄ maximo v̄rebat̄ p̄pter q̄d
 et dicebat **Q**uis scandalizatur et ego n̄
 v̄roz **E**tiam si in merore dicat quis in eē
 aliquā voluptatez. **M**ulti eī qui filioz
 mortibus uulnerantur **A**liq̄d consolaz
 cōmis acaptūt cū suis fletibus reliquūf
 magisq; dolent cū dolere p̄hibent. **S**ic
 et paulus nocte ac die consolacōnem ac
 apiebat ex lacrimis **N**ull⁹ quippe tanto
 affectu mala p̄pa quāto ille deflebat alie
 na **Q**uēadmodū eī illū opimar̄is afflic
 tum cum p̄dicōnem defleret peccatoz q̄
 ut illi salui fierent a celoꝝ gloria cupie
 bat excludi **N**am non saluari illos m̄l
 to a cerbius estimabat q̄ semetipsum p̄i
 re **H**unc ḡ cui n̄ am̄i reꝝ poterit quis cō
 parare. cui ferro. cui adamāti. **Q**uid n̄ a
 aliquis illam appellet animā auream ul
 magis adamantinā **N**am et omni erat
 adamantē fortioꝝ auro ḡm̄isq; p̄ceto
 sioꝝ et alteram quidē materiam firmitate
 alteram supabat p̄cetositate **C**ui igitur
 rei hui⁹ ab aliquo anima op̄etur **E**az
 quideꝝ que sunt om̄io nulli. **Q**uō si v̄l
 auro adamantis fortitudo. v̄l adamāti
 honoꝝ daretur auri tūc forte aliquo mō
 compacō eius pauli posset anime conue
 nire. **S**ed quid ego adamantes auz ad
 similitudinem adduco pauli. mundum
 si ex diuerso appendas omnē et tunc vide
 bis apte pauli ingens pondus exam̄is
Mundo igitur et om̄ibus que ī mundo
 sunt paulū dicim⁹ dignioꝝem **S**i igit
 mūd⁹ eo dignioꝝ nō ē s; forte v̄l celū
 sed illud quoq; inuenitur inferius. **S**i
 em̄ non solum celū sed etiam que haben
 tur in cel⁹ dei postposuit caritati q̄modo
 nou magis dom̄i⁹ qui tanto em̄ benigni
 oꝝ **P**aulo q̄to maliciam bonitas ante
 cellit innum̄eris cel⁹ eum iudicat digni
 oꝝem. **N**on em̄ nos tantū dilexit deus
 q̄tum a nobis ipse diligitur. sed tanto

effusi⁹ q̄to nēc sermo sufficit explicare
In parad̄isum q̄ hūc deus rapuit et in
 celum tercum s̄bleuauit **R**ec ī merito
 siquideꝝ paul⁹ in terza gra diens sic se ge
 rebat in cūctis q̄si angeloz societate fru
 eretur **N**am visib̄i adhuc corpoꝝi colli
 gatus illoꝝ p̄fectiōne gaudebat tantis
 fragilitatib; s̄ditus in n̄plo inferior sus
 p̄nis v̄tutibus apparere certabat **N**az
 et tāq̄ pennatus totū docendo puolauit
 orbem et velut in corpoꝝe laboris p̄cula
 que contempsit et q̄si iam celū possidens
 cuncta p̄orsus terrena desperit et tanq̄
 cum ip̄is iam in corpoꝝeis v̄tutibus des
 gens iugi mentis intencōne uigilauit et
 angel⁹ quideꝝ sepe diuersaz genciū cura
 cōmissa est sed nullus illoꝝ ita creditū
 sibi populū gubernauit vt paul⁹ v̄muer
 sum orbem **S**icut autem aliquis indul
 gentissim⁹ pater afficitur erga filiū fre
 nesi comprehensum cui⁹ q̄tomagis cō
 uicijs iētibusq; pulsatur tanto eius pos
 ci⁹ miseratur et deflet. ita paul⁹ istis a q̄
 bus affligebatur maiora adhibebat fo
 menta pietatis **N**amq; sepe pro ill⁹ qui
 eum quinqueꝝ verberauerāt et eius sanḡ
 uinem s̄idebant lacrimabatur et vehemē
 dolebat et pro eis orabat. fratres m̄q;⁹
 voluntas quidē cordis mei. **E**t cū ve
 hementer q̄ mordebatur ac penitus dis
 secabatur cū eos peuntes uideret. vt em̄
 missum ī ignem serꝝ totum p̄fecto igni
 mis efficitur. sic paulus caritate succen
 sus effectus ē totus caritas **Q**ui quasi
 cōmunis tot⁹ mundi esset pater ita m̄
 amore v̄l actiōe hominū et ip̄os eozū
 imitabatur penites. ymo cūctos nō car
 nales v̄z etiam spir̄ituales patres solia
 tudine ac pietate supabat. **O**m̄es em̄ p̄
 sus homiez deo exhibere cupiebat quasi
 eum v̄muersum mundum ipse genuisset
 sic om̄es ī del regno festinabat iducere

corpus et animaz pro hijs quos diligebat impendens. **H**omo iste ignobilis et circumferarius qui artem exercebat in pellibus. tanta uirtute progressus est ut uix xxx. annorum spacio et Romanos. et persas. et parthos. et medos. idos et sithas. ethiopes. et saramathas atq; sacrenos et omne proorsus hominum genus sub iugo mitteret ueritatis. Et sicut in stipulas aut fenum ignis inmissus. Sic omnia demonum opera consumpsit. Paulo enim insonante lingua et omni igne uoluentius irruente cedebant. omnia atq; fugiebant et demonum cultus et tyrannorum mine. et domesticorum insidie. **M**agis autem sicut radijs solis orientibus et tenebre fugantur et adulteri ac fures fouels conduntur. et latrones recedunt. homicidae ad antra fugiunt. Omniaq; lucide efficiuntur et clara desuper illustrantibus radijs. Sic ubiq; euangelia disseminante paulo fugabat error et ueritas remeabat. Adulteria et alia dicte feda defecerunt atq; consumpta sunt isto ignis uapore palearum uice peuntes. **C**lara uero inter hec ueritatis fama seu flamma surgebat resplendens et usq; ad celi sublimitatem conscendens ab hijs potissimum subleuata qui eam opprimere uidebantur. nec picula aut imperus processum eius impedire potuerunt. **E**rroris uero talis est condicio qd nullo sibi obsidente consenscit ac defluit uel desinit. **T**alis autem e diuerso ueritatis status qd multis impugnantibus suscitatur et crescit. **Q**uonia igitur ita gen9 nostr9 nobilitauit deus ei similes studeamus inueniri. **N**eq; impossibile istud putemus qm tpe illi qle nobis corp9 fuit tal' aia tales abi. **I**de illu teq; formauit. et que admodum illius ita est et de9 tuus. **V**is de dona in paulo cognoscere uestimeta

eius terrores demonibus erant. **N**ec uero amplius admiranda quia Paulus nec cum in pericula irrueret temeritatis argui poterat nec cum pericula surgerent timiditatis. **A**mabat enim presentem uitam ob lucrum docendi. **E**t rursus eam ualde despicebat ob philosophiam ad quam illum mundi contemptus euererat. **D**eniq; cum uideris paulum pericula fugientem non minus illum admireris qd cum se periculis gaudet opponere. **U**t enim hoc fortitudinis ita illud est sapientie. **E**t cum uideris illum de seipso aliqua sonantem. **S**imiliter admireris ac si uideris illum semetipsum despiciere. **U**t enim illud humilitatis est ita istud magnamentis. **M**agis enim merebatur loquendo de se qd tacendo. **Q**uonia nisi fecisset istud culpabilior illis esset qui seipsum impotune laudare didicerunt. **N**isi enim gloriatus fuisset creditos sibi omnes perdidisset quia dum se humiliasset eos extulisset. **A**mplius tunc paulus placuit gloriando qd alter laudes proprias occultando. **N**ec tantum quis qd profuit cum sua merita celaret qd iste cum proderet. **E**st autem grande malum de seipso gratie aliquid dicere atq; mirabile extremeq; demerere e nulla imminente necessitate reuolenta persistere laudibus uelle decorari. **P**ro h' s'm deū loqui iudicium e s; potius isamie est. **H**oc enim omnem mercedem euacuat laboribus sudoribusq; qntas. **E**tiam alius de se efferre sermones gloriose e et insolentis se seque iactantis. **D**icere autem illa qd presenti cause tinnō necessaria sunt fructu amantis et multorum remedia cogitantis sicut et fecit paulus qd dum a pseudo capetur in laudes suas ire conspicius est maxime qd dignitatem suam ostenderet. **I**psa autem et maiora celauit. **D**eniam inquit ad uisiones et re. d. parco re. **T**anta Paulus tamq; crebra cum deo h'ns eloquia

facta nec prophetarum nec apostolorum ullus
 habuit per ea ipse humilior reddebatur
 visus est plagas metuere ut disceres quod
 secundum naturam unus erat ex pluribus per
 voluntatem non solum supra multos ho-
 mines Verum etiam unus ex angelis erat. neque
 vero metuere plagas reprehensione dig-
 num sed plagarum metu aliquid indignum
 pietate committere. hoc ipso enim quo pla-
 gas timet qui in certamine non vincitur
 admirabilior ostenditur quam ille qui non
 timet Sicut nec merere culpabile est
 sed pro merore dicitur aut facere aliquid
 eorum que deo displicent Hinc quod fuerit
 paulus ostenditur quia in terrae natura vi-
 uens potuit quodammodo supra naturam
 quod si mortem timuit nec ipsam quidem re-
 cusabat Non enim naturam habere infir-
 mitatibus subditam sed seruire infirmi-
 tatibus criminolus est ut merito ille
 mirabilis habeatur qui imbecillitate nature
 voluntatis virtute superauit quod si Iohannem
 qui dicebatur marcus a consorcio sepa-
 uit Hec itaque rectissime per predicam com-
 munitatem effectum cum si quidem qui istud sus-
 cepit officium non oportet esse molles
 aut resolutum sed fortem et pericula ro-
 bustum Neque enim aliquis debet attingere pericula
 huius muneris functiones nisi paratus sit
 animam milies tradere in mortem atque
 discrimina Qui enim non terrae animo cum
 multis alios suo perdat exemplo Magisque
 utile est si quiescat sibi quantum vacet
 non ita gubernatorem non ad bestias
 dimicantem non ludo gladiatorio desti-
 natum non quicquam omnino sic ad discer-
 mina atque mortes paratum animam oportet
 habere ut eum qui officium suscepit pre-
 dicandi Nam et pericula profecto maiora
 et aduersarii seuiore nec versus proorsus
 simili conditione certatur Celum namque
 in premio in supplicio gehenna promittitur

Si vero aliquis inter eos commotio facta
 est noli hoc delictum putare Non enim
 commoueri malum est sed irrationabiliter nullo
 quo iusto flagitante negotio commoueri
 malum est Hinc enim affectus prouidens nos
 bis creator inseruit ut dormientes animam
 atque resolutas ab inertia atque desidiosa sus-
 scitaret Quasi enim gladio aciem ita
 menti nostre ire acumen imposuit ut cum
 oportet utamur Benignitas autem semper
 bona est sed cum illa tempore efflagitat Non
 vero id non adest etiam illa viciosa est Ita
 et paulus sepe versus est affectu et imode-
 ste loquentibus melior erat iratus Hoc au-
 tem in eo erat mirabile quia cum vinculis
 verberibus atque uulneribus longe splen-
 didior erat dyademate purpuraque fulgen-
 tibus Cumque uinctus per tam vastum pel-
 agus ducebatur ita gaudebat tanquam in
 maximum imperium duceretur Postquam vero
 Romam ingressus est nec ibi stare conten-
 tus est sed in hispaniam percurrit nec unum
 quidem diem in oratio passus est et quiesce-
 re transire sed in predicandi ardore ipso igne ar-
 denior nec pericula timuit nec irrationes
 erubuit hoc vero maiori admiratione
 dignum est quod cum tam audax esset ac velut
 ad pugnam semper accinctus et ignem quen-
 das belli aspirans Rursus placabilis atque
 flexibilis se prebebat Nam seuenti versus po-
 feruenti preceperunt ut iret tharsum non
 recusauit dixerunt pro mutum cum oportere de-
 ponere et passus est Huius rei gratia ita face-
 bat ut predicam diuina insisteret et mul-
 tis hic credentibus iret ad christum Metue-
 bat profecto ne forte pauper hinc atque
 in opus salutis multorum abscederet Ceterum
 cumque hiis qui se uno pugnant magistro
 viderint infixa uulnera fluentes sanguine
 et ne sic hostibus aliquando cedente sed
 stantem fortiter hastasque vibrantem et cre-
 bris ictibus aduersarios corruere facerem

nec omnino dolosi p̄centē maiora absq̄
dubio tanta duci alacritate subduntur
Hoc ita factum est in paulo. Videntes
enī illum ligatum cathenis ⁊ nichilō⁹ ī
carcere predicantem uidentes etiam uul-
neratum ⁊ tamē verberantes ipsos sermo-
nem capientem maiorem profecto fidu-
ciam colligebant. id quod significans
ait ita ut p̄ses e fratribus confidentes ī
vincul̄ meis habundanter auderent sine
timore verbum dei loqui. Tunc certiores
alacritatem et ipse capiebat ac vehemen-
tior in aduersarios ferebatur. Sicut enī
ignis in diuersas p̄timum materias inci-
dens augetur magis ⁊ incrementa sortit-
ur sic etiam lingua pauli quibuscūq̄
fuisset admota ad se eos continue trans-
ferebat. Impugnatores q̄ ī eius pabus
lum spirituale efficebatur quia per ipos
euangelij flāma magis crescebat. hec
Crisostomus

De septem fratribus

Septem fratres fuerunt filij be-
felicis q̄z noīa sūt ianuar-
ri⁹ felix. philipp⁹. siluan⁹. alexander. vi-
tal⁹. et martha. Hos omnes cum matre
iustū imperatoris anthonii publici pre-
fectus a se vocari fecit. Suasitq̄ marti-
rū sui ⁊ filiorū suorū misereri deberet. que
ait Regē blandicijs tuis potero allici
nec terroribus frangi. Secura enī sum
de spiritu sancto quē hēo q̄ te sup̄abo-
uua et melius vincam occisa. Et cōuersa
ad filios ait. Videte filij in celum ⁊ sur-
sum aspice carissimi. quia ibidem xp̄s
nos expectat. fortiter p̄ xp̄o pugnate et
fideles vos in xp̄i amore exhibete. Qd̄
prefectus audiens eam alapis cedi ius-
sit. Cum ergo mater ⁊ filij in fide cons-
tantissimi apparerent omnes matre vis-
dente ⁊ confortante diuersis sunt supli-
ciji precepti. Hanc be. felicis matrem vocat

gg. plus q̄ matrem quia septies passa ē
in vij. filijs et octauo in corpore suo.
Gregorius ī omelijs beata felicitas que
credendo extitit ancilla xp̄i predicando et-
iam facta ē martir xp̄i. vij. quippe filios
sic post se reliquere timuit viuos ī car-
ne sicut carnales parentes solent metue-
re ne mortuos premittant. parturuit
spū q̄s carne peperat ut p̄dicādo pareret
deo q̄s carne peperat mundo filios suos
quos carnem suam esse nouerat sine do-
lore non poterat morientes uidere. Si
erat vis amoris interior que dolorem vis-
ceret carnis. Recte ergo hanc feminam
vltia matrem dixerim que totiens in
filijs est et tam desideranter extincta. Dū
enim multiplex martirium obtinuit ip-
sa quoq̄ martirij palmam vicit. Quia ⁊
amore xp̄i sola mors sua ei mīme suffe-
rat. Passi sunt circa annos domi M. ix.

De sancta Theodora

Theodora nobilis mulier et
sponsa apud alexandriam tempore jes-
sonis imperatoris virum habebat diuis-
tem ac timentem deum. Diabolus au-
tem Theodora inuidens sanctitati virum
quendam diuitem in illius concupiscen-
ciam incitauit. Qui eam crebris nuns-
cijs ⁊ muneribus molestabat ut assen-
sum sibi preberet. Sed illa nunquos re-
spuebat et munera contempnebat. In-
tantum autem eam molestabat q̄ ip-
sam quietem habere non permitteret. Et
pene deficere uideretur. Tandem quan-
dam magam ad eam misit que eam ut
viri illius miseretur sibiq̄ consenti-
ret plurimum hortabatur. Que cum
diceret se coram oculis dei cuncta cer-
nentis tam grande peccatum nunquam
committere. malefica. Adiunxit quid-
qd̄ in die fit hoc utique deus scit ⁊ videt

Quidquid autem aduesperascente et occi-
 dente sole committitur deus minime intuetur
Dixitque puella malefice **N**unquid veri-
 tatem dicis. Et illa etiam dico veritatem
Decepta puella ubi malefice dixit ut
 aduesperascente die virum ad se venire face-
 ret et voluntatem suam adimpleret. **Q**uod
 cum uir oretulisset ille vehementer exul-
 tans hora qua condixerat ad eam venit
 secumque concubuit et abcessit. **T**heodo-
 ra autem ad seipsam rediens amarissime
 flebat et faciem suam percutiebat dicens
Heu. heu me perdidit animam meam des-
 truxit aspectum decoris mei. **V**ir autem
 eius domum rediens et uxorem suam sic
 desolatam et merentem uidentem. causam
 tamen nesciens eam consolari nitentur
Sed illa nullam consolationem percipere
 volebat. **M**ane autem facto quoddam
 monasterium monialium adiit et abba-
 tissam interrogauit an deus quoddam gra-
 ue delictum quod die aduesperascente com-
 miserat scire possit. **C**ui illa. **N**ichil deo
 abscondi potest et deus scit et uidet omne
 quod fit quacumque hora illud committat
Que flens et amare dixit. **D**a michi li-
 brum sancti euangelij ut sortiar me met
 ipsam. **A**piens reperit. quod scripsi scrip-
 si. **R**ediens ergo domum dum quadam die
 uir suus abesset comam suam praecidit
 Vestimenta uiri assumens ad quoddam
 monasterium monachorum quod per viij. mi-
 lia distabat festinauit et ut ibidem cum
 monachis reciperetur percipit et quod percipit in-
 petrauit. **I**nterrogata de nomine dixit se
 theodoram nuncupari. **I**lla vero officia
 omnia humiliter faciebat et eius seruicium
 omnibus gratum fuit. **P**ost aliquot ergo an-
 nos abbas fratrem theodoram uocauit et
 ut boues iungeret et oleum de ciuitate
 afferret precepit. **V**ir autem eius plurimum
 flebat timens ne cum uiro altero recessisset

124
Et ecce angelus domini sibi dixit. **S**urge
 mane et sta in uia martirij petri aposto-
 li. **E**t que tibi obuiauerit ipsa tua uxor
 erit. **Q**uo facto theodora cum camelus ve-
 nit et uirum suum uidentem et recognoscens
 intra se dixit. **H**eu me uir bone meus quod
 tum laboro ut eripiar a peccato quod fe-
 ci in te. **C**um autem appinquasset saluta-
 uit eum dicens. **G**audet dominus meus
Ille autem eam penitus non cognouit
Sed cum diutissime expectaret et se decep-
 tum clamaret facta est uox ad eum di-
 cens. **I**lle qui te heri mane salutauit
 uxor tua erat. **T**ante autem sanctitatis
 fuit beata **T**heodora ut multa miracula
 faceret. **P**ain et hominem a bestia lacerat-
 tum eripuit et suis precibus suscitauit
Ipsam bestiam insecuta maledixit que
 subito mortua corruit. **D**yaabolus autem
 sanctitatem suam ferre non ualens eis-
 dem apparuit dicens. **M**eretrici pre om-
 nibus et adultera reliquisti uirum tuum
 ut huc uenires et me contempneres per
 uirtutes meas tremendas in te suscitabo
 prelium. et si non te fecero crucifixum ne-
 gaze non dicas quia ego sum. **I**psa au-
 tem signum crucis sibi edidit et protinus
 demon euauit. **Q**uadam autem uice
 dum de ciuitate cum camelus rediret. **E**t in
 quodam loco hospitata fuisset puella quod
 dam nocte ad eam uenit dicens. **D**ormi
 mi mecum. **Q**ue cum respiceret iuit ad al-
 terum qui in eodem loco iacebat. **C**um au-
 tem eius uenter intumuisset et de quo co-
 cepisset interrogata fuisset ait. **S**edachus
 ille theodorus dormiuit mecum. **P**atum
 igitur puerum ad abbatem monasterij
 transmiserunt. **Q**ui cum theodoram incre-
 parer et ille sibi indulgeri peteret scapula
 suis puerum imposuit et de monasterio
 proiecit. **I**lla autem abiecta per viij. an-
 nos extra monasterium mansit et de lacte

peccatorum infantem nutrit. **D**yaabolus autem tante eius pacencie mirans in speciem viri sui se transfigurauit. et quod dixit **Q**uid hic agis domina mea ecce languedo pro te nec aliquam consolationem recipio. **V**eni ergo lux mea. quod si cum uiro alio iacuisti hoc tibi indulgeo. **A**t illa credens virum suum esse dixit ad illum **P**unget amplius tecum manebis quia filius **J**ohannis militis iacuit tecum et volo agere penitenciam de eo quod in te peccavi. **E**t cum orasset statim euauit et demonem fuisse agnouit. **A**ltera iterum uice dyabolus uolens eam terzere in similitudinem ferarum terribilium demones ad eam uenerunt. et uir quidam instigans eas dicebat **C**omedis te meretricem hanc illa autem orauit et euauerunt. **A**ltera uice multitudo militum ueniebat quam princeps precedebat et eum ceteri adorabant. **D**ixeruntque milites theodore **S**urge et adora principem nostrum. **Q**ue respondit dominum deum adoro. **Q**uod cum principi nuntiatum fuisset iussit eam adduci et tot tormentis affici ut mortua putaretur et per modum omnis turba euauit. **A**ltera iterum uice uidit ibidem aurum multum que signans se illud refugit et deo se recomendauit. **A**ltera etiam uice uidit quendam camstrum plenum omni genere ciborum ferentem et dicentem sibi. **D**icit princeps qui te cecidit tolle comedere quod nesciens fecit. **I**lla autem se signauit. **E**t protinus euauit. **C**ompletis autem septem annis abbas pacenciam eius considerans eam reconciliauit et cum puero suo in monasterium introduxit. **U**bi cum duos postmodum annos laudabiliter peregrisset puerum accepit et secum illum in cella sua clausit. **Q**uod cum abbati reuelatum fuisset misit quosdam monachos

qui diligentius ascultarent quidnam cum eo loqueretur. **I**lla autem puerum amplexans et deosculans dixit **F**ili mi dulcissime tempus uite me uenit. **R**elinquo te deo ipsum patrem et adiutorem habeas. **F**ili dulcissime ieiunijs et oracionibus insistas et fratribus tuis deuote seruias et sic dicens spiritum tradidit et in domino feliciter dormiuit circa annos domini ecce. **lxx.** **Q**uod puer cernens plurimum flere cepit. **I**n ipsa autem nocte uisio abbati monasterij monstrata est in hunc modum nuptie maxime pabantur et ueniebant ordine angelorum et prophetarum et martirum et omnium sanctorum. et ecce in medio eorum mulier sola gloria ineffabili circumdata. **E**t uenit usque ad nuptias et sedit super lectum et omnes astantes adorabant eam. **E**t ecce uox dicens **H**ic est abbas theodosius qui falso de puero accusatus est. **D**ij. tempora super ea mutata sunt. castigata est enim quia cubile uiri sui contuminauit. **E**xatatus autem abbas conatus cum fratribus ad cellam eius iuit et eam iam defunctam iuenit. **E**t intrantes et discopientes ipsam esse feminam iuenerunt. **M**isitque abbas pro patre puella que eam infamauerat et dixit illi **D**ir filie tue mortuus est. **E**t auferens uelimentum mulierem esse cognouit. **F**actus est igitur timor magnus super omnes qui hoc audierunt. **A**ngelus autem domini abbati locutus est. **S**urge uolenter equum ascende et uade in ciuitatem et si quis obuiauerit assume et tecum adduc qui dum pergeret quidam uir currens sibi obuiauit. **Q**uem cum abbas interrogaret quo pergeret ille ait **M**ulier mea mortua est et uado uidere eam. **E**t assumpsit abbas uirum **T**heodore in equum. **E**t uenientes plurimum fleuerunt et ipsam cum multis laudibus sepelirunt. **D**ir autem eius cellam uxoris sue theod.

accepit et ibidem permanens tandem in domino obdormiuit. Puer autem theodore nutrice sequens omni mox honestate pollebat ita quod mortuo abbate monasterij in abbate ipse vnamini est electus.

De sancta margaretha

Margazeta dicitur a quadam preciosa gēma que margarita vocatur. Que gēma est candida. pura. et virtuosissima. Sic beata margazeta fuit candida per uirginitatem. pura per humilitatem. Virtuosissima per miraculorum operacionem. Virtus autem huius lapidis dicitur esse contra sanguinis effusionem. contra cordis passionem et ad spiritus confortacionem. Sic beata margazeta habuit virtutem contra effusionem sui sanguinis. per constantiam quia in suo martirio constantissima extitit. Contra cordis passionem idest demonis temptacionem per uictoriam quia ipsa dyabolum superauit. Ad spiritus confortacionem per doctrinam. quia per suam doctrinam multorum animos confortauit et ad fidem christi conuertit. Cuius legendam theotimus uir eruditus scripsit.

Margazeta de ciuitate aethiopiae filia fuit theodosij gentiliu patris archiepi. Hec nutricia tradita et ad adultam etatem ueniens baptizatur et pro hoc exosa patri plurimum habebatur. Quadam igitur die dum iam annu xv. attigisset. Et cum alijs uirginibus oues nutrias custodiret prefectus olibanus inde transitu faciens et puellam tam speciosam considerans mox in eius amore exarsit et pueros ad se conatus misit dicens. Ire et eam comprehēdit ut si libera est eas michi in uxorem accipiam. Si ancilla est eam michi in concubinam habeam. Cum ergo eius fuisset aspectu presentata ea de genere suo. ac nomine et religione requisit. Illa autem

respondit se genere nobili nomen Margazeta ac religione christianam. Cui prefectus duo prima tibi recte conueniunt quia nobis habere et pulcherrima margarita comparata. Sed tertiū tibi non conuenit ut puella tam pulchra et nobilis deum habeat crucifixum. Cui illa. Unde scis christum fuisse crucifixum. Et ille ex libris christianozum. Cui margazeta. Cum igitur legat pena christi et gloria que verecundia est vestra ut unum credatis et alterum denegatis. Cum autem Margazeta eum sponte crucifixum fuisse pro redemptione nostra assereret sed nunc eum in eternum uiuere affirmaret. iratus prefectus eam in carcerem mitti iussit. Sequenti autem die eam ad se uocari fecit. Et dixit. Vana puella miserere pulchritudinis tue et deos nostros adora ut tibi bene sit. Cui illa. Illum adoro quem terra contremiscit. mare formidat et omnes creature timeant. Cui prefectus. Nisi michi consentias corpus tuum faciam lamiam. Cui margazeta. Christus in morte semetipsum pro me tradidit et ideo pro christo mori desidero. Tunc prefectus iussit eam in eculeum suspendi et tam crudeliter primo uirgis. deinde pedibus ferreis usque ad nudationem ossium lamiam quod sanguis de eius corpore tanquam de fonte purissimo emanauit. flebant autem qui ibi aderant et dicebant. O margazeta. vere de te dolemus quia corpus tuum tam crudeliter lamiam conspiciamus. O quales amisisti pulchritudines propter tuam incredulitatem. Tamen nunc pro salute crede ut uiuas. Quibus illa. O mali consiliarij recedite et abite hec carnis cruciatio est anime saluatio. Dixitque ad prefectum. Impudens carnis et insatiabilis Leo in carne potestatem habes sed animam christus reseruat. Prefectus autem facie clamide operiebat. Nec tantam

sanctissimi effusione; uidere poterat. **D**einde eam deponi fecit et eam in carcerem recludi iussit et mira ibi claritas fuit. ubi dum esset orauit dominum ut inimicum qui secum pugnat sibi uisibiliter demonstraret. **E**t ecce draco immanissimus ibidem apparuit qui dum eam deuoraturus impeteret signum crucis edidit et ille euauit. **U**t ut alibi legitur os super caput eius ponens et linguam super calcaneum porrigens eam protinus deglutiuit. **S**ed dum eam absorbere uellet signo crucis se mutauit. **E**t ideo draco uirtute crucis crepuit et uirgo illesa exiit. **I**stud autem quod dicitur de draconis deuoracione et ipsius crepacione apocrysum et friuolum reputatur. **D**yaabolus itaque ut eam de capere posset in speciem hominis se mutauit. **Q**uandiu uidens in oracionem se dedit et dum surrexisset dyabolus ad eam accessit et manum tenens dixit. **S**ufficit tibi que fecisti. **I**deo nunc cessa de mea persona. **I**lla autem eum per caput apprehendit et sub se ad terram deiecit et super ceruicem eius dextera pedem posuit et dixit. **S**ternere super te demon sub pedibus femine. **D**emon autem clamabat. **O** beata **M**argareta superatus sum. **S**i iuuenis me uiceret non curassem. **E**cce a tenera puella superatus sum et inde plus doleo. quia pater tuus et mater amica mei fuerunt. **I**lla uero eum coegit ut diceret cur uenisset. qui se uenisse ait ut sibi confunderet quod mortis presidio obediret. **C**oegit quod ut diceret cur christianos tam multipliciter temptaret. **Q**ui respondit. **N**aturalis odium sibi esse contra uiros uirtuosos. **E**t quous sepe ab eis repellatur sed tamen desiderio seducendi ipse infestus existit. et quia inuidet homini de felicitate quam ipse amisit quous eam recipere non possit. ipsam tamen alijs auferre contendit. **A**ddidit

quod quod **S**alomon infinitam demonum multitudinem in quodam uase includit. post mortem suam cum de illo uase demones ignem mitterent et homines ibidem magnum esse thesaurum putarent uas confregerunt et demones exeuntes aerem impleuerunt. **H**is dictis uirgo pedem subleuauit et dixit. **F**uge miser et demon statim euauit. **S**ecura igitur efficitur quia que principem uicerat multum proculdubio superaret. **S**equenti igitur die conuenientibus populis iudici presentatur et sacrificare contempnens exiit. corpusque factibus ardentibus comburitur. **I**ta ut cuncti mirarentur quomodo tam tenera puella tot posset tormenta sustinere. **D**einde in uase pleno aqua ipsam ligari et poni fecit ut ex penarum commutatione cresceret uis doloris. **S**ed subito terra concutitur. **E**t cunctis uidentibus uirgo illesa egreditur. **T**unc uicinia uirorum crediderunt et pro nomine christi capitalem sententiam acceperunt. **P**refectus autem timens ne alij conuerterentur conatus beatae **M**argaretam decollari precepit. **I**lla autem in petito orandi spacio pro se et suis persecutoribus necnon et pro eius memoriam agentibus et se inuocantibus deuote orauit. **A**ddens ut quecumque in partu peccitans se inuocaret illesam prolem emitteret. **F**actaque est de celo quod in suis se nouerit precibus exauditam. **S**urgensque ab oracione dixit spiculatori frater tolle gladium tuum et percutie me. **Q**ui percussit caput eius uno ictu abstulit et sic martiris coronam suscepit. **P**assa est autem xij. kal. aug. ut in eius historia inuenitur. **A**libi legitur quod iij. ydus Julij. **D**e hac sancta uirgine sic dicit quodam sanctus be. margareta fuit timoris dei plena. iusticia perdita religione contra

Conpūctio ne perfusa . honestate laudabil .
paeuita singularis Nichilq; in ea
contrariū religione xpiane iueniebatur
odiosa patri suo dilecta dño ihesu xpo

De sancto Alexio

Alexius fuit filius euphemiam
viri nobilissimi Romanoꝝ et
in aula imperatoꝝ p̄mi Cui tria . **M** .
pueroꝝ assisteabant . qui zonis aureis
angebantur et vestimentis serias indue
bantur . Erat autem p̄fect⁹ euphemias
nus valde misericors ⁊ singul⁹ diebus ī
domo sua tres mense pauperib⁹ orphas
mis uiduis et pegrinis pabantur quib⁹
strenue seruebat et hora ix . ipse cū viris
religiosis abum in timore domini capie
bat Cui vxor nomine Aglaes eiusdem
religiōis ac p̄positi erat . Cū autem fi
lium non haberent ad p̄ces tamen su
as dominus eis contulit filii Post quē
ipsi deinceps in castitate viuere firmauer
unt . Traditus autem puer liberalibus
disciplinis cū omnib⁹ pbie artibus ipse
floreret ⁊ iam ad puberez etate venisset
puella sibi de domo impiali eligitur Et
sibi in coniugem coplatur Venit nox ī
qua cum sponsa sua suscepit secreta silēs
cia Tunc sanct⁹ iuuenis cepit sponsam
suam in dei timore istruere ac ipsam ad
virginitatis puocare pudorez . Deinde
anulum suum aureum ⁊ caput baltei
quoangebatur sibi seruanda tradidit
dicens . Suscipe hoc et serua donec deo
placuerit et domini⁹ sit inter nos Post h
de substantia sua acapiēs ad mare dis
cessit Ascendensq; occulte nauem laodi
ciam vsq; deuenit Indeꝝ p̄gens ī edis
sam ciuitate siriē p̄fect⁹ est Vbi yma
go domini nostri ihesu xpi sine humano
opere facta ī sindone habebatur . Quo
pueniens omia que secum detulerat pau
peribus distribuit et vestimenta vilia

induens cum ceteris pauperibus ī atrio
dei gemitibus Marie sedere cepit . De ele
mosinis vero quantum sibi sufficere poter
rat sibi retinebat . Cetera vero alijs pau
peribus erogabat . At vero pater de res
cessu filij p̄imum ingemiscens per vni
uersas mundi p̄tes pueros suos misit q̄
eū inq̄rerent diligenter . Quorum cum
aliqui ad ciuitatem Edissam venissent
ab eo cogniti sed ipsi eum mīme cogno
scentes eidem cum ceteris pauperibus ele
mosinas tribuerunt Quas accipiens
deo ḡcias agens dixit Gracias tibi ago
domine quia a seruis meis elemosinam
reape me feasti . Reuersi autēꝝ pueri nū
ciant patri q̄ nūq̄ valeat repiri . Aa
ter igitur sua a die sui recessus saccum
ī paumeto cubiculi sui strauit Vbi ciu
lans lamentabiles voces dabat dicens
Dixi semper in luctu manebo donec filis
um meum recupauro . Sponsa vero
ad socer dixit Donec audiam de sponso
meo dulcissimo istar turturis solitaria
tecum manebo . Cū igitur alexius ī p̄es
dicto atrio xvij . anno maneret ī dei ser
uicō ymago tandem beate v̄ginis q̄ ibidē
erat custodi ecclesie dixit . Fac mitroize
homiez dei quia dignus est regno celoꝝ
rum et spiritus dei requiescit super eum
Nam oracō eius sicut icensum ī cōspec
tu dei ascendit Cū autēꝝ custos de quo nā
itez ei dixit . Ille qui foris seder ī atrio
ipse est Tunc custos festinus exiit ⁊ ip
sum ī ecclesiam itroduxit Quod factū
dum cūctis inotesceret et ab omnibus
venerari cepisset humanā gloriā fugiēs
ide recessit et laodiciam venit . Ibiq; na
uem ascendens cum ī tharsum aliae vels
let p̄gere dispensante deo nauis a uen
tis pulsa ī Romanum portū deuenit Qd
cernēs Alexi⁹ ait ītra se In domo patris
mei ignotus manebo nec alteri oneros⁹

ero. patrem igitur a palatio redeuntem
multitudine obsequencium circumdatū
obuium habuit. ac post eum clamare
cepit. Serue dei me peregrinum i domo
tua suscipi iubeas et de meis mensis tue
me nutrirī facias. vt tui quoq; pere-
grini dignetur dominus misereri. **Q**uod
audiens pater ob amorem filij sui eum
suscipi iussit et locum p̄p̄m in domo
sua constituit. Et cibum de mensa sua
tribuit et ministrum p̄p̄m delegauit.
Ipsē autem in orationibus perseuerabat
et corpus suum ieiunijs et uigilijs mace-
rabat. famuli autem domus ipsū mlti-
pliciater deridebant et aquam. utensiliū
super caput eius frequenter fundebant.
Sed ipse ad omnia patiens valde erat
p̄v̄ij. igitur annos in domo patris per-
mansit sic ignotus. Videns ergo pe-
sp̄ritum q̄ appinquaret terminus vite
sue cartam cum atramento p̄c̄is̄t. et totū
ordinem vite sue ibidem conscripsit. do-
minica igitur die post missarū solennia
in sanctuario vox de celo isonuit dicēs
Veite ad me o. q. l. et o. e. et e. r. vos qd̄
audientes omnes terziti in facies suas
ceaderunt. **E**t ecce vox se cundo dicens
Querite hominem dei vt orat pro Ro-
nia. Querentibus illis et minime inue-
nientibus iterum dictum est. In domo eu-
phemiam querite. **R**equiritus ille se nichil
scire de hoc dicebat. **T**unc imperatores
archadius et honorius vna cum ponti-
fice Innocencio ad domum predicti
viri venerunt. **E**t ecce in minister alexij ad
dominum suū venit dicens. Vide domie-
ne ille peregrinus noster sit. quia mag-
ne vite et pacencie homo est. **C**urrens
igitur euphemianū defunctum repe-
rit et uultum eius tanq̄ angeli rutilan-
tem uidit. **V**oluitq; cartam quam in
manu habebat accipere. **S**ed nequirit

Exeunte igitur eo cum hoc imperatoribus
et pontifibus retulisset et illi ad eum in-
trassent dixerunt. **Q**uamuis peccatores
simus regni tamen gubernacula gerim⁹
et hic curam vniuersalem regiminis pas-
toralis. **D**a igitur nobis cartam vt sci-
amus que in ea scripta sunt. **E**t accedēs
pontifex cartam de manu sua accepit et
ille eam statim sibi dimisit. **F**ecitq; eam
legi coram omni populo et multitudine
et patre ipsius. **A**t euphemianus hoc
audiens nimio dolore conturbatus ob-
stupuit et factus exanimis resolutusq;
viribus i terram decidit. **C**um vero ali-
quātulum ad se redisset vestimenta sua
scidit. **C**epitq; canos capitis sui euclle-
re. barbā trahere atq; semetip̄m dis-
cerpere ac super filij sui corpus exclama-
bat. **D**eu me fili mi quare me sic con-
tristasti et per tot annos michi dolores
et gemitus incussisti. **D**eu me miserum
quia te video baculum senectutis mee i
strabato iacentem et non loquentē michi.
Deu me quales consolacōnem de cetero
habere poterō. **A**at vero ei⁹ hoc audies
quasi leena rumpens rete scissis veste-
mentis ruens. coma dissoluta ad celum
oculos leuabat. **E**t cum p̄e nimia mul-
titudine sanctum corpus adire non
posset clamauit dicens. **D**ate michi vi-
ri aditum vt uideam filium meum. vt
uideam consolacōnem anime mee. **E**t q̄
fuit vbera mea. **E**t cum peruisset ad
corpus incumbens super illud clamabat.
Deu me fili mi lumen oculorum meorū
quare sic fecisti et tam crudeliter nobiscū
egisti. **V**idebas patrem tuum et me mise-
ram lacrimātes et nō ostendebas teip̄m
nobis. **S**erui tui iurabantur et suste-
nebas et itez atq; itez p̄sternebat se su-
pra corp⁹ et nūc brachia s̄ ill⁹ exp̄debat
nūc maib⁹ āgelicum uultū cōtrectabat

osculasq; clamabat plorate mecum oēs q̄
 adestis quia p̄ xvij. annos eū in domo
 mea habui ⁊ non cognoui quia vnicui⁹
 filius me⁹ esset **S**eru etiam eū conuicia
 bant ⁊ alapis percutiebant **D**eu me q̄s
 dabit ocul⁹ meis fontē lacrimarum vt
 plangam die ac nocte dolorem anime
 mee **S**ponsa vero eius iduta veste adzi
 atica cucurrit plorans et dicens. **D**eu
 me quia hodie desolata sum. ⁊ apparui
 vidua. iam non habeo in quem conspici
 am nec in quez oculos leuem nūc rup
 tum ē speculum meū et periit spes mea
Ammodo cepit dolor qui finem nō ha
 bet **P**opul⁹ autem audiens hoc lacrima
 biliter flebat **T**unc pontifex cum impe
 ratoribus posuerūt corpus in honorato
 feretro et duxerunt in mediam ciuitatez
 et nunciatum est populo inuentū esse ho
 minem dei. **Q**uē ciuitas tota querebat
 et omnes obuia curzebant sancto **V**i
 quis autem infirmus illud corpus sac̄
 tissimum tangebatur protinus curabatur
 ced visum recipiebant. demoniaq; curas
 bantur **I**mperatores autem tanta mira
 bilia videntes ceperunt per se cum ponti
 fice lectum portare vt et ipsi sanctifica
 rentur ab eodem corpore sancto. **T**unc
Imperatores iusserunt copiam auri ⁊ ar
 genti in platens spergi vt turbe occupar
 entur amore pecuniaz ⁊ sineret corp⁹
 sanctum perducī ad ecclesiā **S**z plebs
 amore pecuniaz se posito magis ac ma
 gis ad tactum sacratissimi corporis ir
 ruebat **E**t sic cum magno labore ad tem
 plum sancti bñificij martiris illud tan
 dem perduxerunt et illuc per vij. dies in
 die laudibus persistentes operati sūt mo
 numentum ex auro ⁊ gemis ⁊ lapidib⁹
 preciosis in quo sanctū corpus cum ma
 gna veneracōe collocauerūt **D**e ipso q̄
 monumento ita suavissim⁹ odor fragrauit

vt omnib⁹ videretur aromatibus esse
 plenum **O**biit autē xvi. kal' aug⁹ti circa
 annos domini dcc. xcvij.

De sancta praxede

Praxedis virgo fuit beate pote
 riane soroz que fuerūt sorozes
 sancti donati ⁊ thimothei qui ab aplis
 ī fide eruditi sunt **Q**ui cum persecutione
 seuerente multoz xpianoz corpora sepes
 lissent ⁊ facultates suas pauperibus ero
 gassent tandem ī pace quieuerūt **C**irca
 annos domini c. lv. sub marco et an
 thonio scdo

De sancta maria magdalena

Maria interpretat amara mare
 vt illuminatrix aut illuminata
Per hec tria intelliguntur tres ptes opti
 me quas elegit sez ps penitende ps con
 templacōis iterne ⁊ ps celestis glorie
De qua triplia pte intelligitur qd dicit
 domin⁹ maria op. p. e. ⁊ c. p̄ma em pars
 non auferetur ratione fims que est con
 secratio beatitudis **S**ecda ratione otinui
 tatis quia contemplacio vie continuas
 tur cū otemplacōne patrie **T**ercia racōe
 sue eternitatis. **I**nq̄tum igitur elegit
 optimam ptem penitende dicitur amara
 mare quia ibi multam amaritudinē ha
 buit. qd patet quia tot lacrimas fudit
 q̄ inde pedes dñi lauit **I**nq̄tum elegit
 optimā ptem otemplacōis iterne dicit
 illuminatrix quia ibi hausit auidē quod
 postmodū effudit abunde ibi lumen ac
 cepit quo postmodū ceteros illustrauit
Inq̄tum elegit optimā pte celestis glo
 rie dicit illuminata qz nunc illumina
 ta est ⁊ lumme pfecte cognicōis ī mēte
 et illuminabitur lumie claritatis ī corpe
Magdalena dicit quasi manēs rea vel
 magdalena interpretatur munita vel in
 uicta vel magnifica p que insinuat qd
 lis fuit ante ouersionē qlis ī ouersione

et qualis post conuersionem Nam ante conuersionem fuit manens rea per obligationem ad penam eternam. In conuersione. vel munita vel inuicta per penitentie armaturam Optime enim omnibus armis penitentie se munit. quia quot in se habuit oblectamenta. tot de se respicit holocausta Post conuersionem magnifica per gratie superabundantiam. quia ubi abundauit delictum superabundauit et gratia

Maria magdalena a magdalo castro cognominata clarissimis est orta natalibus utpote ex regia stirpe descenditibus. cuius pater syrus mater uero eucharis nuncupata est hec cum fratre suo Lazaro et sorore sua martha magdalum castrum quod est secundo miliario a genazaret Bethaniam que est iuxta iherusalem et magnam ierosolymorum partem possidebat Qui tamen omnia inter se taliter diuiserunt quod maria magdalu a quo et magdalena nuncupata est Lazarus partem urbis iherusalem et martha bethaniam possiderunt. Cum autem Magdalena delicijs corporis se totam exponeret et Lazarus plus milicie vacaret Martha prudens partes sororis et fratris sui strenue gubernabat et militibus et famulis suis ac pauperibus necessaria ministrabat. Omnia tamen hec post ascensionem domini venderunt et ad pedes apostolorum precium posuerunt Cum igitur magdalena diuicijs abundaret quia rex affluentijs uoluptas comes sequitur quanto diuicijs et pulchritudine splenduit tanto corpus suum uoluptati substrauit. Unde iam pro nomine perditum peccatrix consueuerat appellari Sed cum tristis illic et alibi predicaret illa nutu inspirata diuino

ad domum symonis leprosi ubi audiuit eum discubere sperauit et non audens ut peccatrix inter iustos comparere retro secus pedes domini mansit Ubi pedes eius lacrimis lauit capillum terxit et unguento precioso perunxit. Nam incole regionis illius propter uerbementissimum solis ardozem unguentis et balneis utebantur Cumque symon pharisaeus intra se cogitaret quomodo si hic esset proba a peccatrice tangi se nequaquam permetteret dominus illum de superba iusticia redarguit et mulieri omnia peccata dimisit. Hec est igitur illa maria Magdalena. cui dominus tam magna beneficia contulit et tanta signa dilectionis ostendit Nam ab ea septem annos expulsa in suo amore eam totaliter accendit familiarissimam eam sibi constituit hospitam suam fecit et procuratricem suam eam in itinere habere uoluit et eam semper dulciter excusauit. Nam excusauit eam apud pharisaeum qui dicebat ipsam mundam et apud sororem suam que dicebat ipsam otiosam et apud Judam qui dicebat eam prodigam lacrimantem uidentis lacrimas continere non potuit Cuius dilecte quodriduanum fratrem suum resuscitauit Cuius amore martha sororem suam a fluxu sanguinis quem septem annis pressa fuerat liberauit. Cuius meritis marcellam sororis sue famulam ut illud tam beatum et tam dulce uerbum exclamans diceret beatus uenter quem portauit dignam fecit Nam secundum ambrosium illa fuit martha et hec eius famula Hec est inquam illa que domini pedes lacrimis lauit capillum terxit et unguento punxit que in tempore gratie solemnem penitentiam primo fecit que optimam partem elegit que ad pedes sedes domini uerbum eius audiuit et domini caput punxit que iuxta crucem in domini passionem fuit que unguenta parans corpus eius unguere uoluit que a monumento

discipulū recedentibus non recessit. Cui
 xps̄ resurgens primo apparuit et aposto-
 loꝝ apostolam fecit. Post ascensionem
 igitur domini sc̄z anno xliij a passione
 cum iudei stephanum iamdiu occidisset
 et ceteros discipulos a iudee finibus ele-
 assent diuersarū gentium discipuli subeū-
 regiones. Verbum domini ibidem semina-
 tes. Erat autem tunc tēporis cū aposto-
 lus beatus Maximus vn⁹ de lxxij. domi-
 discipulū cui a be. p. maria Magdalena
 fuerat cōmendata. In hac igitur disper-
 sione beatus maxim⁹. maria Magd.
 Lazarus frater eius martha soror ipsius
 et martilla pedisse qua martire necuon et
 beatus cōdom⁹ qui cecus a natiuitate ex-
 titerat sed a domino fuerat liberatus. oms̄
 nes hij insimul et pl'es alij xp̄iani nau-
 ab infidelibus ipositi et pelago sine aliq̄
 gubernatore expositi vt omnes. s. simul
 submergerentur diuino tandem nutu ma-
 siliam aduenerunt. Vbi cum n̄plos qui
 eos hospicio recipere uellent iuuenissent
 sibi quadam porticu que phano gentis
 illius terre p̄erat morabantur. Cum au-
 tem beatā maria Magd. uideret populū
 ad phanum confluere vt ydolū ymolaz
 assurgens uultu placido facie serena lig-
 ua diserta eos ab ydoloꝝ cultura reuoca-
 bat et xp̄m constantissime predicabat et
 admirati sunt vniuersi. p̄e specie p̄e fas-
 cundia. p̄e dulcedine eloquencie illius
 Nec mirz si os qd̄ tā pia et tam puchra
 pedibus saluatoris infixerat oscula cete-
 ris amplius uerbi dei spiraret odorē. p̄
 hoc autem aduenit p̄nceps p̄ouince
 illius cum uxore sua vt pro habenda
 prole ydolū ymolaret. Cui magdalena
 xp̄m predicās sacrificia dissuasit. Interea
 euolutis aliq̄t dieꝝ curzicū apparuit i
 uisu Magdalena illi matrone dicens
 Quare cum tot diuicijs abundas sc̄os

dei fame et frigore mori p̄mittis. addi-
 dit et minas nisi marito suo persuaderet
 vt sanctorū inopiā reuelaret. n̄a dei om-
 nipotentis incureret. Ipsa autem viro
 suo uisionem indicare timuit. Sequēt
 igitur nocte eidem similia dicens apar-
 ruit sed adhuc uiro suo hoc indicare ne-
 glexit. Tercō uero sub i tempeste noctis
 silencio. apparuit utriq̄ fremens et irata
 vultu igneo ac si tota domus arderet et
 ait Dormis ne tyrāne mēbrum patris
 tui sathane cum uipa coniuge tua que tibi
 indicare noluit uerba mea. quiescis
 ne crucis xp̄i inimice diuersis aboz gene-
 ribz uentris tui refecta in gluue et sanc-
 tos dei fame et siti permittis perire. Jaces
 ne in palacio paup̄is inuolutus sericis
 et illos desolatos sine hospicio uides et p̄-
 teris. Non sic inique non sic euades nec
 in pune feres q̄ tantum eis benefacere
 distulisti. Sic locuta est et abscesit. Cū
 q̄ matrona uigilans suspiraret et treme-
 ret uiro suo eadem de causa suspiranti ait
 Domie mi uidisti ne somnium qd̄ uidi
 uidi iquit et admirari et pauere non de
 fino quid idē facemus. Cui mulier utis-
 lius est ei obtemperare quam iram dei sui-
 quem predicat incurere. Quap̄pter ipsos
 hospicio receperunt et eis necessaria minis-
 traauerunt. Cum autem quadaz die. M-
 magdalena predicaret predict⁹ p̄nceps
 dixit ei Putas posse defendere fidem quā
 predicas. Cui illa. Equidem illam defen-
 dere p̄esto sum. utpote cotidianis mi-
 raculis et predicacōne magistri mei petri
 qui Rome p̄sident Roborat am. Cui
 p̄nceps cū uirge dixit Ecce dictis tuis
 p̄ omnia obtemperare pati sum⁹ si a deo
 quem predicas nobis filium impetrabis
 p̄pter hoc iquit magdalena non remane-
 bit. Tunc beata Magdalena pro ip̄is
 dominū exorauit vt sibi filium dādere

dignaretur. **C**uius preces dominus exau-
diuit et matrona illa concepit. **T**unc vir
eius cepit velle proficisci ad petrum ut
probaret si ut maria **M**agdalena de
cristo predicauerat sic veritas se haberet
Cui uxor dixit. **Q**uid est domine pu-
tas ne sine me proficisci. **A**bsit. **T**e enim
recedente recedam. te ueniens ueniam.
te quiescente quiescam. **C**ui uir ait. **N**o
sic fiet domina etenim cum sis grauida
et in mari sint infinita pericula de facili
periclitari posses. **D**omi igitur quiescens
et possessiombus nostris curam impen-
dens. **E**contra illa instabat femineum nec
mutans femina morem. **E**t cum lacri-
mis pedibus eius obuoluta quod pete-
bat tandem obtinuit. **M**aria ergo hu-
meris eorum signum crucis imposuit
ne eos antiquus hostis in aliquo itinere
impediret. **P**auem igitur omnibus
necessarijs copiose onerantes cetera que
habebant in marie. **M**agdalene custo-
dia relinquentes proficisci ceperunt. **J**am
que unius diei et noctis cursu consum-
mato cepit nimium mare intumescere.
Ventus flare ita ut omnes et maxime
matrona grauida et debilis tam seua in-
undatione fluctuum quassati grauissi-
mis angustijs uergerentur. **I**ntantum
que in ea subito dolor partus irruit et in-
ter angustias uentris et pressuras temporis
filium putriens expirauit. **P**atus igitur
puerulus palpitabat. **E**t mamillarum
maternarum querens solacia. **L**amenta-
biles dabat uagitus. **P**rochdolor. **E**t
natus est infans uiuus et matricida.
effectus mori eum conuenit cum non
sit qui uite tribuat alimentum. **Q**uid
faciet peregrinus et cum uxorem mortu-
am uideat et puerum uagientem que-
rulis uocibus matris mamma appetentem.
Lamentabatur plurimum. **E**t

dicebat **D**eu heu miser quid facies filium
habere desiderasti et matrem cum fili-
o perdidisti. **N**aute acclamabant di-
centes proiciatur in mare. **H**oc corpus
antequam in simul pereamus. quod diu enim
nobiscum fuerit hec questio non cessabit
et cum corpus apprehendissent ut illud in ma-
re iactarent. pate inquit pegerin? pate. **E**t si
nec michi nec matri peccare uolueritis mi-
seram saltem puuli uagientes. **S**imite
modicum et sustinete si forte miser pro dolore
in extasi posita adhuc ualeat respirare et
ecce non procul a nauis quidam collis appar-
ruit que uiso utilius esse credidit corpus et
puerulum illuc deferri quam marinis beluis
ad deuorandum dari. **E**t uix a nautis
prece et preceo extorsit ut illic applica-
rent. **C**umque illic pro duritia foueam non
potuisset effodere in secretiori parte collis
clamide supposita corpus collocauit et
puerulum mammis eius apponens cum
lacrimis ait. **O** maria **M**agdalena cur ad per-
ditionis mee cum in mariis applicuisti
cur infelix amomice tua hunc iter arripui. pe-
tisti ne deum ut mulier mea hac de causa
conaperet ut periret. **E**cce enim conce-
pit et pariendo mortem sibi. **C**onceptus
que est natus ut pereat cum non sit qui
enutriet. **E**cce quod prece tua obtinui.
Tibi enim omnia mea commendaui.
Deoque tuo commendo. **S**i potens es me-
mor sis anime matris. **E**t prece tua mi-
seretur ne pereat natus. **T**unc clamide
sua corpus cum puero circumquaque
operuit. **E**t postmodum nauem conscen-
dit. **C**umque ad petrum uenisset petrus et
obuius fuit. **Q**ui uiso signo crucis in
humero suo quis esset et unde ueniret
sciscitatus est. **Q**ui omnia sibi per ordi-
nem narrauit. **C**ui petrus. **P**ax tibi fiat.
Bene uenisti. **E**t utili consilio credidisti.
Nec moleste feras si mulier tua dormit

Qui paruul⁹ cum ea quiescit. potens enim
 est dominus cui uult dona dare. data au-
 ferre. ablata restituere. et mercedem tuam
 in gaudium commutare. Petrus autem
 ipsum in Ierosoliam duxit et omnia loca
 in quibus xps predicauit. miracula fe-
 cit. locum etiam in quo passus est et in q^o
 celos ascendit eidem ostendit. Cumq^{ue}
 de fide fuisset instruct⁹ diligenter a petro
 biennij spatio iam elapso nauem ascen-
 dit repatriare curans. Cum igitur nauis
 garent domino disponente iuxta collem
 in quo corpus uxoris cum puero posi-
 tum fuerat peruenerunt qui prece et pre-
 ceo eos ibi ad applicandum induxit. Pue-
 rulus autem ibidez a maria magdalena
 incolumis conseruatus frequenter ad
 litus maris procedebat et ibidez ut pue-
 roz moris est cum lapillis et glareis lu-
 dere solitus erat. Et cum applicuisset uidet
 puerulu^m more solito in litore maris cum
 lapillis ludentem. Et quid esset admirari
 non desinens de scapha exiit. Quem
 uidens paruul⁹ cum nunq^{am} tale uidisset ex-
 pauit et ad solita matris recurrens uer-
 ba occulte sub clamide latitabat. Pere-
 grinus uero ut manifestius uideret illuc
 accessit et paruulu^m pulcherzimu^m matris
 uerba fugentem inuenit et accipiens puer⁹
 ait O beata maria Magd. q^{uod} felix essem
 q^{uod} michi cuncta prospera aduenissent si mu-
 lier respiraret et mecum repatriare ualeret.
Suo equidem scio et pculdubio credo
 q^{uod} tu q^{uod} paruulum dedisti et in hac rupe per
 biennium pauisti poteris matrem suam
 prece tua priscine restituere sanitati. Ad
 hec uerba mulier respirauit et q^{uod}si a som-
 no euigilans ait Magni meriti es beata
 maria Magd. et gloriosa que in partu
 mei presuris obstetricas implesti officiu^m
 et in omnibus necessitatibus analle serui-
 cium explesti. Quo audito peregrinus

admirans ait **D**ixis ne uxor mea dilec-
 ta. Cui illa **D**ixit equidem et nunc pri-
 mo de pegrinacoe de qua et tu uenisti uer-
 mo et sicut beatus pe. te Ierosoliam dux-
 it et omnia loca in quibus xps passus est
 mortuus et sepultus et alia pl^{ura} loca on-
 dit sic et ego una cum beata maria Mag-
 dalena duce et comite uobiscum fui. Et
 singula loca conspexi. et conspecta mes-
 morie commemoraui. Et incipiens loca oia
 in quibus xps passus est. Et miracula q^{ue}
 uiderat. adeo plene explicuit ut nec in ali-
 quo deuiaret. Tunc peregrinus recepta u-
 iuge et puero nauem letus conscendit et
 paulo post marsilie portibus applicuerunt.
Et exgressi inueniunt beatam mariam Magd.
 cum suis discipulis predicantem et eius pedi-
 bus cum lacrimis prostrati omnia que eis
 acciderant narrauerunt et a beato Maximi-
 no sacrum baptismum susceperunt. Tunc
 in ciuitate Marsilie omnium ydolorum templa
 destruentes xpi ecclesias construxerunt et
 beatum Lazarium in eiusdem ciuitatis episco-
 pum unanimitate elegerunt. Tandem diuisi
 non nutu ad aquensem ciuitatem uenerunt
 et populum illum ad fidem xpi per multa
 miracula adduxerunt. Ubi etiam beatus
 Maximus in episcopo ordinatus. Interea
 beata maria Magd. superne contempla-
 comis auida asperzima heremum percipit et
 in loco angelicis manibus parato per xxx.
 annos incognita mansit. In quo quidem
 loco nec aquarum fluentia nec arborum. nec
 herbarum erant solacia. ut ex hoc manifes-
 taretur q^{uod} redemptor noster ipas non
 terrenis refectionibus sed tantum cele-
 stibus epulis disposuerat satiare. Qualibet
 autem die vii. horis canonicas ab ange-
 lis in ethera eleuabatur et celestium agni-
 num gloriosos concentus etiam corpora-
 libus auribus audiebat. Unde diebus
 singulis hijs suauissimis dapibus satata

Et sic per eosdem angelos ad locū ppū
reuocata corporalibus alimentis nullatē
indigebat. **S**acerdos autē quidam so-
litariam uitam agere desiderans ad xij.
stadia loco eidem uianam sibi cellam
locauit. **D**ie igitur quadam domi⁹ pre-
dicti sacerdotis oculos aperuit et corpo-
reis oculis euidenter aspexit qliter an-
geli ad pdictum locū ī quo beata maria
morabatur descendebant ⁊ eam ī ethera
subleuabant ⁊ post hore spacium ad eun-
dem locū cū diuinis laudibus reuocabāt
Volens autē sacerdos tam admirabilis
uisionis ueritatem agnoscere creatori
suo p̄ibus se commendans ad predictū
locum audaci deuocōe p̄perabat. **C**ūq;
ad vni⁹ iactum lapidis appinquaret ce-
perunt eius crura resolui ⁊ timore vali-
do ipsius precordia medullitus anhelā-
re. **C**umq; retro rediret ambulādi vñ
crura cū pedibus simul prebebant. **S**ed
si verso tramite ad predictū locum acce-
dere conaretur. totiens eū languor cor-
poris ⁊ ebetudo mentis modis omnibus
p̄hibebant. **I**ntellexit igitur uir dei illud
p̄culdudio celeste esse sacramentum ad
quod accedere humanū non poterat ex-
perimentum. **I**nuocato igitur saluatoris
nomine exclamauit. **A**diuro te per
dominum ut si homo es vñ aliqua ratio-
nalis creatura que in illa spelunca ha-
bitas michi respondeas ⁊ tujedisseras
ueritatem. **C**umq; hoc tercio reperisset
beata maria **M**agdalena ei Respondit
Accede pp̄ius et omnium que deiderat
anima tua scire poteris ueritatem. **C**ūq;
ille tremens vsq; ad mediū spacij termi-
num appropinquasset ait ad eum. **M**es-
simisti ex euangelio de maria illa famo-
sa peccatrice que pedes saluatoris lacri-
mis lauit. capillis terxit. **E**t suorū de-
lictōꝝ ueniam promeruit. **C**ui sacerdos

Aemini ⁊ plusq; triginta annorum
euoluta sunt curricula. q; hoc factum
etiam sancta credit et confitetur ecclesia
Ego inquit sum illa que per xxx. anno-
rum spacium omnibus hominibus igitur
nota permansi et sicut heri cernere tibi
pmissum est. sic singulis diebus angeli-
as manibus in ethera subleuata celestium
agminum dulcissimam iubilacionem sep-
temis uicibus p singulos dies corporeis
auribus audire promerui. **Q**uia igitur
michi a domino reuelatum est q; ex h̄ mi-
gratura sū seculo beatū maximū ad eas
et ei hoc studeas intimare. p̄ximo die re-
surrectionis dominice tempore quo ad
matutinū surgere consueuit oratorium
solus ingreditur et me illic per angelo-
rum ministerium inueniet consistentem.
Sacerdos autem uocem eius uelut uo-
cem angeli audiebat neminem autē ui-
debat. **C**ōatus igitur beatū **M**aximinū
adiit et ei omnia per ordinem enarrauit.
Sanctus autem **M**aximin⁹ nimio re-
pletus gaudio saluatori gratias imensas
rendit. **E**t illa die ac hora ut sibi iussum
fuerat. oratoriū solus ingressus uidet be-
mariam. **M**agd̄ ī choro adhuc stantē
eorum qui eam adduxerant angelorū.
Erat autem spacio duorum cubitorū eleua-
ta a terra stans in medio angelorum et
extensis manibus deum exorans. **C**um
autem beatus **M**aximinus ad eam acce-
dere trepidaret. **C**onuersa dixit ad eū
Accede huc pp̄ius nec fugias filiam tuā
pater. **A**ppinquantē autem illo sicut in
ipsi⁹ beati **M**aximī legis libris ita uul-
t⁹ dñe ex continua et diuturna uisione an-
gelorū radiabat ut facili⁹ solis radios q̄
faciē suā itueri q̄s posset. **C**ōuocato igitur
vniuerso clero ⁊ sacerdote p̄detō corp⁹ et
sanguinē domini ab ep̄o be. m. **M**agd̄.
cū multa lacrimarū inundacōe suscepit

Deinde toto corpusculo ante altaris p
strata crepidine sanctissima illa anima
migravit ad dominum. Post cuius exitum
tantus odor suavitatis ibidem remansit
ut per vij. dies fere ab ingredientibus
oratorum sentiretur. Cuius sanctissimi cor
pus beatus Maximus diversis conditum
aromatibus honorifice sepeliuit et post mor
tem suam iuxta ipsam se sepeliri precepit.
Egippus autem vel secundum quosdam libros
Josephus satis cum predicta hystoria con
cordat. Ait enim in quodam suo tractatu
quod maria Magd. post domini ascensio
nem pro ardore caritatis christi et studio quod
habebat nunquam homines videre volebat.
Sed postquam ad aquense territorium venit
in desertum abiit et xxx. ibi annis incogni
ta mansit. Vbi ut ait qualibet die vij.
horis canonicis ab angelis in aera eleuaba
tur. Addidit tamen sacerdos dum ad
eam venisset reperit eam in cella clausam.
Cui ad eius petitionem vestem sibi porrexit.
Quam induens ad ecclesiam secum iuit. Et
ibi oratione percepta eleuatis in oras
cone manibus iuxta altare in pace quieuit.
Temporibus autem karoli magni scilicet
anno domini d. cc. lxx. Gerardus dux
burgundie cum de uxore sua filium ha
bere non posset larga manu res suas
pauperibus erogabat et multas ecclesi
as et monasteria construebat. Cum ergo
vireliacense monasterium construxisset
misit ipse et abbas ipsius monasterij mo
nachum quendam cum decenti comitatu ad
aquensem civitatem ut inde si posset be
marie Magd. reliquias transportaret.
Veniens igitur predictus monachus ad
predictam civitatem cum ipsam funditus
a paganis destructam reperisset casu quod
dam inuenit sepulchrum. cuius sculptura
marmorea demonstrabat quod corpus be.
Magd. repositum intus erat. In ipso

aut sepulchro hystoria eius miro opere
sculpta erat. Nocte igitur illud effrigens
assumptas reliquias ad hospicium depos
tauit. In ipsa autem nocte be. Magd.
eius monacho apparuit dicens ne time
ret sed ceptum opus perficeret. Rediens
igitur cum ad mediam leucam a monaste
rio venisset. Plo modo inde reliquias mo
ueri potuerunt donec veniente abbate
cum monachis cum processione honorifi
ce sunt recepte. Miles quidam qui singu
lis annis ad corpus be. Magd. veni
re consueverat in prelio occisus est. Qui
dum in feretro a parentibus ploraret. Mag
dalene pijs querelam opponebat cur deo
tum suum mori sine confessione et peni
tencia permisisset. Tunc subito qui defunc
tus fuerat stupentibus circumstantibus
et sacerdotibus ad se vocari precepit. Cum
deuote confessus fuisset et viaticum rece
pisset protinus in pace quieuit. Rarus
quedam viris et feminis onerata naufrag
ium protulit. Vna autem femina cum esset
pregnans et se in mari peclitari conspice
ret. Magd. in quantum poterat acclamabat
vovens quod si suis meritis a naufragio
evaderet et filium pareret ipsum eius mo
nasterio condonaret. Statimque femina
quedam specie et habitu veneranda ei appa
ruit que eam per mentum arripens pe
clitibus alijs icolumes ad ripam produxit.
Illa autem postmodum filium peperit
et votum suum fideliter adimplevit. Auit
quidam Magd. sponsam fuisse Jo
euangeliste quam duxerat tunc quando
de nuptiis christus eum vocavit ex hoc ipsa
indignata quod se sponsum suum sibi ab
stulerat obiit et omni voluptati se dedit.
Sed quia congruum non erat ut Jo. vo
cacō damnacōnis sibi occasio fieret do
mini ad penitentiam ipsam misericorditer
conuertit. Et quia a summa delectacōe carnali

eam remouit ideo ipsam summa delectatione spirituali que est in dei amore pre ceteris eam impleuit. Quod et de Johanne quidam fatentur quod ideo dulcedine sue familiaritatis eum pre ceteris deco-
rauit quia a predicta delectatione eum remouit. **Hec** autem falsa et friuola reputantur. **Quia** frater albertus in probemio super euangelium Johannis ponit quod hec sponsa de cuius nuptiis uocatus fuit. id est Johannes in uirginitate permansit et in societate beate marie uirginis matris celsi postmodum uisa fuit et tandem sine bono quieuit. **Vir** quidam oculorum lumine priuatus cum ad monasterium uiceliacense causa uisitandi corpus beate marie Magd. ueniret et suus ei ductor diceret se ecclesiam iam uidere ille magna uoce exclamauit. **O** sancta maria Magdalena utinam aliquando uidere merear ecclesiam tuam. statimque oculi eius sunt aperti. **Quidam** dum peccata sua in quadam cedula scripserat eam sub palla altaris beate marie Magd. posuit rogans eam ut sibi indulgentiam impetraret. **Qui** postmodum cedulam accipiens peccata sua de ipsa cedula omnino deleta inuenit. **Quidam** dum ob pecunie exactionem in compedibus teneretur mariam Magdalenam in sui adiutorium inuocabat. **Et** ecce quadam nocte mulier quedam speciosa sibi apparuit. **Que** uincula frangens et hostium reserans sibi ut fugeret imperauit. **Qui** se absolutum uidens protinus inde aufugit. **Clericus** quidam de flandria stephanus nomine in tantam scelesti-
mamitatem ceciderat quod omnia exercens flagicia ea que salutis erant non solum non facere sed nec audire uolebat. **In** beatam tamen mariam Magd. deuocoz magna hinc eius uigilia ieiunabat

et festum colebat. **Dum** igitur eius tumulum uisitasset maria Magd. nec ex toto dormienti nec ex toto uigilanti tanquam mulier formosa lugubres gerens oculos et duorum angelorum dextra leuaque sustentata presidio apparuit ei que dixit. **Cur** queso stephane indigna meis meritis facta rependis. cur labiorum meorum militancia nulla conpunctione moueris. **Ex** quo enim deuocionem in me habere cepisti pro te dominum semper instanter exorauit. **Surge** igitur et penites. neque enim ego te deseram donec deo fueris reconciliatus. **Ille** igitur mox in se infundi tantam gratiam sensit quod seculo abrenunciando religionem introuit et perfectissime uite fuit. **In** cuius morte uisa est maria Magd. iuxta feretrum cum angelis assistisse et eius animam quasi columbas candidam cum laudibus in celum sustulisse.

De sancto apollinari

Apollinarius dicitur a pollens et ares uirtus quasi pollens uirtutibus. **Uel** dicitur ab apollo quod interpretatur mirabilis et nazis per quam intelligitur discretio quasi mirabilis discretio uirtutibus. **Uel** ab a quod est in et polluo et aze uirtutibus quasi uirtuosus in pollutione uiciorum.

Apollinarius per apostoli discipulus fuit ab eo rauenam de roma missus est ubi uxore tribuni ab eo sanata ipsa cum uro et eius familia baptizauit. **Quod** quod iudicia nunciat et ab eo apollinarius perit accersit ductusque ad templum iouis ut ibi immolaret cum diceret sacerdotibus ydolorum aux et argentum ydolorum appensum meritis pauperibus dari quod ante dem oes sic appendi perit capis et fustibus celsus seminum relinquitur sed a discipulis collectus in domo cuiusdam uidue vii. mensibus refouet. **Inde** autem uenit ad ciuitatem classanensem ut quendam nobilem mutum ibidem curaret.

Cum autem domum ingrederetur puella
 quedam immundum spiritum habens
 exclamavit dicens Recede hinc serue dei
Nam faciam te ligatis manibus et pedibus
 de civitate extrahi **Q**uam appollinaris
 increpans protinus exire ex ea coe-
 git **C**um igitur super nomen do-
 mini invocasset et curatus fuisset plusquam
 quingenti homines crediderunt **P**aganis
 autem eum fustibus caelum prohibebant
 ne ihesum nominaret **I**lle vero in terza
 iacens clamabat quomam ipse verus est
 deus **T**unc nudis pedibus super prunas
 eum stare fecerunt **S**ed cum adhuc cri-
 stum constantissime predicaret extra urbes
 eum profecerunt **E**o tempore cum Rufus
 patriam Ravenne filiam infirmam haberet
 et ad eam sanandam appollinarem voc-
 casset mox ut domum ingressus est defun-
 ta est **C**ui Rufus **V**nam domum meam
 non introisses **D**ij enim magni irati sunt et
 filiam meam sanare noluerunt **T**u vero
 quid ei facere poteris **C**ui appollinaris
Noli timere tantum michi iura quam si pu-
 ella surrexerit eam creatorem suum sequi
 nequam prohibebis **Q**uod cum fecisset fac-
 ta oratione puella surrexit et nomen ces-
 sti confitens cum matre et magna multi-
 tudine baptismum suscepit et virgo perman-
 sit **Q**uod audiens Cesar scripsit ad pre-
 fecum pretorij ut appollinarem aut sacrifica-
 re faceret aut in exilium mitteret **P**refec-
 tus igitur eum sacrificare nolentem fustibus
 caedi fecit et in ecules extensum torqueri
 mandavit **U**bi dum dominum constantis-
 sime predicaret aquam ferventem in eius
 vulneribus iactari iussit et sic gravi po-
 dere ferri victum in exilium mittere vol-
 iuit **V**identes autem christiani tantam im-
 pietatem accensi animo in paganos irru-
 erunt et plusquam centum viros ex ipsis occiderunt
Quod videns prefectus abscondit se et

appollinarem in artissimo carcere trahit **D**einde
 carbonatum in navim posuit et cum tribus
 clericis eum sequentibus in exilium destina-
 vit **U**bi solummodo cum duobus clericis et
 duobus militibus periculum tempestatis eva-
 dens ipsos milites baptizavit **D**einde
Ravennam rediens a paganis capitur
 et ad templum Appollinis ducitur **C**uius
 simulacrum videns maledixit et subito cor-
 ruit **Q**ui videntes pontifices ipsum cauro
 iudicio presentarunt **Q**ui iudex cum filium
 suum cecum illuminasset credidit et ipsum
 annis iiii in suo predio manere fecit **P**ro-
 hoc cum pontifices apud Vespasianum eum
 accusassent iussit Vespasianum ut quicumque
 deus irrogaret iniurias aut satisfaciat aut
 urbe prouertur **N**on enim iustum est ut de-
 os vindicemus sed ipse de inimicis suis
 se vincti potuerunt si irascuntur **T**unc de-
 mosthenes patriam eum nolentem sacrificare
 cuidam centurioni iam christiano tras-
 didit **C**uius rogatu pergens in vicum lepro-
 sorum ut ibidem propter furorem gentili-
 um latitaret **P**opulus autem eum insecutus est
 et usque ad mortem diutissime caesus est ubi
 vij dies supervuens et discipulos admo-
 nens spiritum tradidit et ibidem a christiano
 honorifice sepultus est sub Vespasiano qui
 cepit circa annos domini lxx **D**e hoc mar-
 tire sic dicit Ambrosius in prefatione appollin-
 dignissimus presul a principe Petro rau-
 nam mittitur ihesu nomen incredul-
 nunciare **Q**ui dum illic mira virtutum signa
 conferret in christo credentibus seuis verbe-
 rum flagellum sepe conteritur et semel iam
 corpus ab impijs horrendis cruciatibus
 lamatur **S**ed ne de suis ueracitibus fide-
 les trepidant in uirtute domini ihesu christi
 signa apostolica proficit **P**ost tormenta
 puellam resuscitat mortuam visum con-
 spicuum caecis reddit et mutum restaurat
 loquelam obsessam a demone liberat

contagionem mundat leprosi. dissoluta morbo pestifero sanat membra potentum simulachri simul cum templo desolat. **O** dignissimus admiratione preconij pontifex qui cum pontificalis dignitate apostolicam promeruit accipere potestatem. **O** fortissimus athleta christi qui etatis iam frigescente calore constantem in pennis ihesum christum mundi predicat redemptorem.

De sancta kristina
Kristina quasi cristate uncta. Habet enim balsamum boni odoris in conuersatione et oleum deuotionis in mente et benedictionem grade

Kristina nobilissimis parentibus orta in tyro yralie a patre suo in quadam turri cum xij. pedisequis collocata est deos argenteos et aureos secum habens. Et cum pulcherrima esset et a multis in coniugium pereretur parentes eius nulli eam volebant concedere volentes ut in deorum cultura maneret. Ipsa autem a spiritu sancto docta ydolorum sacrificia abhorrebat et incensa dijs ymolanda in fenestra abscondebatur. Venienti autem patri eius pediseque dixerunt. **F**ilia tua domina nostra dijs nostris ymolare contempnit sed christianam se esse asserit. Pater autem ei blandiens ad deorum culturam eam prouocabat. **C**ui illa. **N**oli me vocare filiam tuam sed eius quem sacrificium laudis decet. **N**on enim dijs mortalibus sed deo celi sacrificium offero. **C**ui pater filia mea ne vni deo tantum sacrificium offeras ne tibi alij irascantur. **C**ui illa. **B**ene locutus es nesciens veritatem. **O**ffero enim sacrificium patri et filio et spiritui sancto. **C**ui pater. **S**i tres deos adoras cur etiam alios non adoras. **C**ui illa. **T**res illi

vni deitas sunt. **P**ost hoc christina patris sui deos confregit et aurum et argentum pauperibus erogauit. **R**ediens pater ut deos adoraret sed ipsos non inueniens et ab ancillis quod de illis christina fecerit audiens iratus eam iussit expoliari et a xij. viris cedi ad eum ut ipsi ministri descenderent. **T**unc christina patri dixit. sine honore et pudore et ab hominibus deo qui me cedunt desecuit per te illis a dijs tuis virtutem si vales. **T**unc catenata eam in carcerem mitti iussit. **A**udiens hoc mater vestimenta sua scidit et ad carcerem pergens filie pedibus se prosternit dicens. **F**ilia mea christina lumen oculorum meorum miserere mei. **C**ui illa. **Q**uid medias filiam. **R**escis quod nomen dei mei habeo. **C**uique nil sibi persuadere possit ad uirum rediit et quod sibi runderit indicatur. **T**unc pater iussit eam ante tribunal suum duci. **C**ui dixit. **S**acrisca dijs. **S**in autem multis afficeris suplicibus et mea filia non diceris. **C**ui illa magna michi gratia prestasti quia iam me non vocas filiam dyaboli. **Q**ui autem de dyabolo nascitur demon est. **T**u es pater ipsius sathane. **T**unc ille iussit carnes eius unguis radi et membra eius tenera diripi. **C**ristina autem de carnibus suis accipiens in uultum piecit patris dicens. **A**cape tyrane et carnem a te gemitum comede. **T**unc pater super rotam eam posuit et ignem cum oleo accendit. **S**ed flamma exiliens. **M**.d. occidit. **P**ater autem eius omnia haec magis artibus ascribens ipsam iterum in carcerem mitti fecit et facta nocte iussit pueris suis ut lapidem grandem ad collum eius ligarent et in mare proicerent. **Q**uod cum fecissent protinus angeli eam assument. **C**ristus autem ad eam descendit. **E**t eam in mari baptizauit dicens. **B**aptizo te in deo patre meo. **E**t in ihesu christo filio eius et in spiritu sancto. **E**t commisit eam michaeli archangelo qui eam ad terram adduxit.

Quid audiens pater frontem suam percutiens
 dixit Quibus maleficijs hec facis ut in
 mari malefica tua exerceas. Cui illa.
 Stulte et infelix a christo hanc accepisti gra-
 tiam Tunc in carcerem eam misit iubens
 ut in crastino debeat decollari. Ipsa autem
 nocte Urbanus pater suus mortuus iue-
 nitur. Hinc quidam Iudex iniquus
 successit nomine Eius qui cunam ferream
 succensam cum oleo resina et pice parari
 fecit et christianam ibidem iactari Cunamque
 a viris quatuor agitari ut cito confu-
 meretur Tunc christiana deum laudavit quod
 eam nup renatam denuo volebat ut in-
 fantulam incunabiliter agitari Tunc iudex
 iratus fecit radi caput eius et nudam per-
 cutit usque ad apollinem duci Vbi ydo-
 lo impavit et corruens in pulverem est
 redactum Quid audiens iudex expavit et
 spiritum tradidit Hinc successit Julianus
 qui fornacem succendi fecit et christiana
 in iactari Vbi per dies cum angelis
 cantans et deambulans illesa permansit
 Quid audiens Julianus et magias artibus
 hoc ascribens duas aspidem. duas vipas
 et colubres ad eam mitti fecit Sed ser-
 pentis eius pedes lingunt Aspidem nil nos-
 centes ad vbera pendunt. colubri collo se
 volentes sudorem lingunt Julianus au-
 tem incantatori dixit. Numquid et tu ma-
 gus es irrita bestias. Quid cum faceret ser-
 pentes in eum impetum fecerunt et eum per-
 tinenter occiderunt. Tunc serpentibus impe-
 ravit christiana et ad desertum locum ire fe-
 cit et mortuum hominem suscitavit Tunc
 Julianus mamillas eius precordi mandavit
 ut de quibus lac per sanguine fluxit. De-
 inde linguam eius precordi fecit. christiana ve-
 ro nequam loquelam amittens precursus
 lingue accipiens in faciem Juliani proie-
 cit et oculum eius inde percutiens eum exco-
 cavit Iratusque Julianus duas sagittas

circa cor eius et vnam in latere eius dimi-
 sit. Et illa percussa spiritum deo tradidit
 circa annos domini cc. lxxxvij. sub dyos-
 cleano. Requiescit autem corpus eius in
 quodam castro quod bullenium vocatur. inter
 urbem veterem et viterbium situm. Tyrus
 ei quae iuxta castra illud erat funditus eversa

De sancto Jacobo apostolo

Iacobus iste apostolus dicitur
 et Iacobus zebedei. Iacobus
 frater Jo. Boanerges id est filius tonitruum
 et Iacobi maior. Dicitur enim Iacobus ze-
 bedei scilicet filius non tantum carne sed etiam
 nominis interpretacione. Zebedei inter-
 pretatur donatus siue donatus. et beatus Ja-
 cobus seipsum christo donavit per mortis
 martirium et a deo nobis donatus est in
 spirituali patronum. Dicitur iacobus
 frater Jo. quia fuit eius frater non tantum
 carne sed etiam morum similitudine. Ambo
 enim fuerunt eiusdem zeli eiusdem studij. eiusdem
 voti. eiusdem zeli ad dominum vltimendum. Cum
 enim samaritani christum non recipent Ja-
 et Jo. dixerunt Vis diamus descendat
 ignis de celo et consumat illos. Eiusdem
 studij ad discendum Unde isti precipue
 fuerunt qui christum de die iudicij et alijs
 venturis interrogaverunt. Eiusdem voti ad
 obtinendum quia sessiones ad dexteram
 et sinistram christi ambo habere voluerunt. Di-
 citur filius tonitruum. ratione sonore predi-
 cacionis quia malos terrebatur. pigros ex-
 citabat. omnes sua altitudine in admiracionem
 convertent. Unde dicit Beda de
 Jo. quod tam alte intonuit ut si aliquis tulum
 altius intonasset totus mundus eum capere
 non potuisset. Dicitur iacobus maior si-
 cut alter minor. Primo ratione vocacionis
 quia primus vocatus et est a christo Se-
 cundo ratione familiaritatis quia maio-
 rem familiaritatem videtur christus habuisse
 cum isto quam cum illo sicut patet quia ipsi

ad secreta sua admittit sicut fuit ad
puelle resuscitationem et ad gloriosam
transfigurationem. Tercio ratione passio-
nis quia primus inter ceteros aposto-
los passus est. Sicut ergo dicit maior
alio ex eo quod vocatus est ad apostolatus
gratiam ita potest dici maior ex eo quod
prius vocatus est ad extrematis glori-
as.

De sancto Jacobo aplo

Jacobus apostolus filius zebe-
dei post ascensionem domini cum
per iudeam et samariam predicaret in hy-
spaniam tandem iuit ut ibi verbum do-
mini seminaret. Sed dum ibi se profici-
cere in uideret et solum ibidem ix. discipu-
los acquisiuisset duos ex illis causa
predicandi ibi reliquit et alios septem se-
cum assumens iterum in iudeam rediit.
Magister autem Johannes beletus di-
xit quod tantum unum ibi conuertit. Cum
ergo in iudea verbum domini predicaret
Magus quidam nomine hermogenes
cum pharisais discipulum suum nomine
philetum ad Jacobum misit ut ipsum
philetus coram iudeis conuinceret quod sua
predicatio falsa esset. Sed cum aposto-
lus coram omnibus rationabiliter eum
conuinceret et infra coram eo miracula
fecisset rediit philetus ad hermogenem
doctrinam Jacobi approbans et miracula
la reatans. ac eius discipulum se uelle
fieri contestans et ut ipse similiter effice-
ret discipulis persuadens. Tunc hermogenes
iratus arte sua magica ita eum immobilem fe-
cit ut se non latenter mouere possit dicens
Diximus si Jacobus tuum te soluat. Quod cum
philetus Ja. per puerum suum nunciasset
misit ad eum sudarium suum dicens acci-
piat sudarium et dicat dominus erigit
elisos ipse soluit compeditos. Statimque
ut de sudario tactus est solutus a vinculis
magias artibus hermogenis insultauit.

et ad Jacobum peruenit. Iamque hermoge-
nes demones aduocauit precipiens ut ipsum
Jacobum uictum cum philetis adducant ut de ip-
sis se uideat ne discipuli eius de cetero au-
deat ulterius insultare. Venientes autem demo-
nes ad Jacobum in aere uillulare ceperunt di-
centes Jacobo. aplo miserere nobis. quia ante quod
tempus nostrum adueniat iam ardemus. Quibus
Jacobus ait. ut quid uenistis ad me. Qui dix-
erunt Hermogenes misit nos ut te et phi-
letum ad ipsum ducerem. Sed mox ut ad-
te uenimus angelus dei nos catenis igni-
s religauit et plurimum cruciavit. Qui-
bus Jacobus exsoluit uos angelus domini et ad
ipsum redite et eum ad me uinctum ad-
ducite sed illesum. Qui cum abissent
apprehendentes Hermogenem manus
ei a tergo ligauerunt. Et ipsum sic uinc-
tum ad Jacobum adduxerunt dicentes
Misi nos ubi incensi sumus et gra-
uiter cruciati. Dixeruntque demones ad
Jacobum Da nobis in eum potestatem
ut possimus tuas iniurias et nostra in-
cendia vindicare. Quibus ait Jacobus.
Ecce philetus ante uos est cur eum
non tenetis. Cui illi Nos non possu-
mus nec formicam que in cubiculo tuo
est manu contingere. Dixitque Jacobus
ad philetum Ut bona pro malis secun-
dum quod Christus nos docuit reddam.
Hermogenes te ligauit tu eum solve.
Solutus hermogenes confusus stetit
et Jacobus ei dixit Vade liber quocumque
uolueris. Non enim discipline nostre
est ut inuitus aliquis conuertatur. Dix-
itque ei Hermogenes ego noui iras des-
monum. Nisi michi aliquid dederis quod
mecum habeam occidant me. Cui Jacobus
baculum suum dedit. Ille autem prexit
et omnes libros artis sue magice ad ap-
ostolum commadens attulit. Ja. autem ne forte odor is-
cedij uexaret icaute eos in mare proiecit.

Proiectis igitur libris ad apostolum rediit et
 plantas eius tenens dixit. **A**iaz liberator
 accipe penitentiam que iudentem tibi
 detrahentem hac tenus sustinuit. **C**epit
 igitur in dei timore perfectus esse adeo
 ut uirtutes prime per eum fierent. **V**identes
 autem Iudei hermodogenem conuersum zelo
 commoti Iacobum adierunt et cum ihesum
 crucifixum predicaret increpauerunt. **I**lle
 vero cum eis per scripturas aduentum christi
 et passionem euidenter probasset primi
 crediderunt. **A**biathar vero pontifex anni
 illius seditione in populo exarauit et mis-
 so fune in collo apostoli ipsum ad herode-
 dem agrippam adduci fecit. **C**umque iussu
 eius ad decollandum duceretur quidam
 paliticus in uia iacens ad eum clamauit
 ut sibi sanitatem conferret. **C**ui iacobus
 ait **I**n nomine ihesu christi pro cuius fide
 ducor ad decollandum exurge sanus et
 benedic creatorem tuum. **E**t statim sanatus
 surrexit et dominum benedixit. **S**criba
 autem qui funem in collo suo miserat et tra-
 hebat nomine Iosias hoc uidens ad pedes
 eius se proiecit et veniam petens se christi
 animum fieri postulauit. **Q**uid uidens Abia-
 thar eum teneri fecit sibi que dixit **N**isi no-
 men christi maledixeris cum ipso iacobo de-
 collaberis. **C**ui iosias maledictus tu et ma-
 ledicti omnes dies tui. **N**omen autem domini
 ihesu christi sit benedictum in secula. **T**unc
 Abiathar os eius pugnis cedi iussit et
 missa de eo legatione ad herodem impetra-
 uit ut cum Iacobo decollaretur. **C**um
 autem ambo decollari deberent Iacobus
 a spiculatore lagenam aque percipit et ibidem
 Iosiam protinus baptizauit et statim ca-
 pitis obruncatione uterque martiri con-
 firmavit. **D**ecollatus est autem be. Ja-
 viij. kal. april. in annuntiatione domini
 et viij. kal. augusti. **C**ompostellam transla-
 tus et iij. kal. Januarij sepultus. **Q**uia

sepulchri eius fabrica fuit ab augusto
 usque ad ianuarii prelatam. **S**tatuit igitur
 ecclesia ut festum eius viij. kal. augusti in
 tempore seque magis congruo deberet uniuersaliter
 celebrari. **D**ecollato autem Ja-
 vi. ait **J**o. beletus qui hanc translationem
 diligenter exequitur discipuli eius corpus
 nocte timore iudeorum rapientes nauem illud
 imposuerunt et sepulturam diuine pro-
 uidentie committentes nauem sine regimie
 conscenderunt et angelo domini duce
 in Galicam in regno lupe applicuerunt.
Erat enim in hispania regina quedam sic
 dicitur a nomine et merito uite. **D**eponen-
 tes igitur corpus de nauem super quendam
 magnum lapidem illud deposuerunt. **Q**ui
 lapis mox ut cera corpori cecidit et in sarcophagum
 corpori se mirabiliter coaptauit. **I**ngredientes
 igitur discipuli ad lupam dixerunt **D**omi-
 ne ihesus christe mitte ad te corpus discipuli
 tui ut quem noluiisti suscipere uiuum suscipias
 defunctum. **E**t narzantes et miraculum qualiter
 seque sine regimie illuc uemisset locum ad eius
 sepulturam congruum petierunt. **Q**uod
 dum regina audisset ut dicitur idem **J**o-
 beletus eos in dolo ad quendam uirum cru-
 delissimum. **U**t secundum alios ad regem his-
 panie destinauit ut eius super hoc consensum
 haberent. **Q**ui eos cepit et in carcere
 reclusit. **C**um autem ille discumberet an-
 gelus domini carcerem aperuit et eos libere
 abire permisit. **Q**uid dum ille cognouisset
 velociter post eos milites qui eos caperent
 destinauit. **C**um autem milites illi potestatem
 transirent fracto ponte omnes in flumine
 sunt submersi. **Q**uid ille audiens penitencia
 ductus sibi et suis metuens misit post illos
 rogans ut ad se redirent et quod quid uellent
 ad libitum impetraret. **I**lli autem redierunt
 et apostolum ciuitatis ad fidei domini conuerterunt. **Q**uid lupam audiens

vehementer doluit et redeuntibus ad se
discipulis et ascensum regis aperiens
illa Respondit. Accipite boues quos ha-
beo in tali loco vel monte Et plaustrum
iungite ac corpus domini vestri deferre
et locum sicut volueritis edificate. Hec
autem lupina cogitatione dicebat. Ha-
ebat enim boues tauros esse indomitos
et siluestres. Et ideo putauit quod non pos-
sent iungi nec applicari. Vel si iunger-
rentur huc illucque discurrerent Et sic
cursum dissiparent Et corpus deicerent
et ipsos necarent Sed non est sapiens
contra deum. Illi enim dolum eius
non cogitantes montem ascendunt Et
draconem quendam ignem spirantem
et in eos irruentem cruce opposita per me-
dium ventrem scindunt. Facto etiam
signo crucis super tauros velut agni
sbito mansuescunt et eos iungentes cor-
pus sancti Jacobi cum lapide super que
positum fuerat in curru posuerunt. Bo-
ues autem sine alicuius regimine cor-
pus in medium palacium iuxta detulerunt
Quod illa videns et stupens credi-
dit et christiana effecta omnia que pecc-
erunt tribuit et palacium in ecclesiam
sancto Jacobi dedicans magnifice ip-
sam dotauit et in bonis operibus vitam
finitur Vir quidam nomine Bernardus
de episcopatu mutinensi ut ait calixtus
papa dum captus et catenatus in pro-
fundo turris positus esset et semper beatum
Jacobum inuocaret apparuit ei sanctus
Jacobus dicens Veni sequere me in gas-
tiam et confractis catenis cum dispa-
risset ille vinculis ad collum suspensus
ad summitatem turris conscendit et inde
sine aliqua lesione vnicum saltum fecit
cum tamen turris lx. cubitorum altitu-
dinem possideret. Quidam ut ait Be-
da cum enorme plurimum peccatum

omississet et episcopus ostentem absol-
uere timuisset hominem illum cum cedu-
la in qua illud peccatum scriptum erat
ad sanctum Jacobum misit. Cum ergo
in festo eiusdem cedula super altare po-
suisset et sanctum Jacobum ut illud pec-
catum deleter suis meritis exoraret cedu-
lam postmodum aperuit et penitus deletum
inueniens deo et sancto Jacobo gratias
reddidit et factum omnibus publicavit
Triginta viri de loteringia ut ait vber-
tus bysuntinus circa annum domini 8-
lyx. ad sanctum Jacobum properantes om-
nes vno excepto fidem sibi mutuam serui-
cij promiserunt. Vnus igitur illorum infir-
matus xv. diebus a socijs expectatur
sed tandem a cunctis reliquitur et a solo
illo qui fidem non promiserat ad pedem
montis sancti michaelis custoditur sed
ad uesperascente die moritur. Vniu-
tem propter illius loci solitudinem et defunc-
ti presentiam et iminentem noctis calis-
ginem et gentis barbare feritatem valde
de timuit. Sed statim beatus Jacobus
in specie equitis sibi apparens et eum con-
solans ait Trade michi hunc mortuum Et
tu ascende post me super equum Sicque il-
la nocte ante solis ortum diebus xv. per-
agentes ad montem gaudij qui est dimi-
dia leuca circa sanctum iacobum puen-
erunt. Ibique sanctus iacobus utique depo-
situs papiens ut canonicos sancti iaco-
ad sepeliendum peregrinum mortuum conuo-
caret et suis socijs diceret quod propter fidem
fractam eorum peregrinatio nihil valeret
Qui iussa compleuit et stupentibus socijs
de eius itinere ea que sanctus Jacobus
dixerat intimauit. Theotonicus quidam
ut ait Calixtus papa cum filio suo.
Circa annum domini millesimo lxx. ad
sanctum Jacobum properans et in urbe tholosa gra-
tia hospitandi diuersis ab hospite iebriat

et ab eo in mala argentea apibus absconditur. **A**ane igitur exeuntes quasi litrones insequens reuocauit et quod apibus argenteum furati fuerint eisdem obiecit. **C**ui cum dicerent quod punire eos faceret si apud eos apibus inuenire posset et cum apibus mala inuenire fuisset pertinens ad iudicem rapiunt. **D**ata ergo sententia omnia que habebat hospiti traduntur et unus eorum ad suspendium iudicatur. **S**ed cum pater pro filio et filius pro patre mori vellet tandem filius suspendis et pater ad sanctum Iacobum merens pergitur. **I**gitur per xxxvi dies rediens et ad corpus filii diuertens super eum lamentabiles voces promebat. **E**t ecce filius suspensus consolari cepit ipsum dicens Dulcissime pater ne fleueris quia nunquam michi sic bene fuit quoniam hucusque sanctus Iacobus me sustentat et celesti dulcedine refocillat. **Q**uod pater audiens ad urbem cucurrit et venientes populi filium peregrini in columnam deposuerunt et hospitem suspenderunt. **R**efert hugo de sancto victore quod eundem peregrino ad sanctum Iacobum pergenti dyabolus in specie sancti Iacobum apparuit et de miseria presentis vite plura commemorans felicem se esse si ob honorem suum se necaret asseruit. **Q**ui mox gladium arripuit et protinus seipsum occidit. **E**t cum ille in domo cuius hospitatus fuerat suspectus haberetur et mori plurimum formidaret continuo qui mortuus fuerat reuixit asserens quod dum demon qui mortem suaserat ad supplicia ipsum duxisset beatus Iacobus mox occurrit et ereptum ad tribunal iudicis deduxit et accusantibus demonibus ut vite restitueretur obtinuit. **Q**uidam inuenis de territorio lugdunensi ut narreat hugo abbas Cluniacensis qui ad sanctum Iacobum frequenter cum deuotione magna ire solebat. **Q**uadam vice dum

illuc tendere vellet nocte illa in fornicationem lapsus est. **P**ergenti igitur nocte quadam dyabolus in specie sancti Iacobum apparuit dicens **R**osti qui sum **R**egasti illi dixit dyabolus **E**go sum Iacobus apostolus quem singulis annis uisitare conueuisti. **S**cias quod multum de deuotione tua gaudebam sed nuper de domo tua egrediens in fornicationem inuadisti et non confessus ad me accedere presumpisti quasi tua peregrinatio michi et deo placere possit. **N**on sic expedit sed quicunque ad me peregrinando venire desiderat prius peccata sua per confessionem debet precare. **E**t post peregrinando eadem omnia punire. **E**t hijs dictis demon euauit. **T**unc inuenis anxius domum suam redire et peccata confiteri deinde iter recipere disponebat. **E**t ecce dyabolus apparens iterum in specie apostoli hoc omnino dissuasit asserens quod peccatum illud nullo modo sibi remitteres nisi penitus genitalia sibi membra secaret. **B**eatorum autem foret si se vellet occidere et pro eius nomine martyr esse. **I**uuenis igitur nocte socijs dormientibus gladius accipiens genitalia sibi prescidit. **D**einde eodem cultro se per ventrem transiit. **E**xpergefacti socij hoc uidentes et plurimum formidantes protinus auferunt ne suspecti de homicidio haberentur. **U**ix cum foueam ei pareretur qui fuerat defunctus reuixit et cunctis fugientibus et stupentibus que sibi acciderant enarrauit dicens. **C**um me ad suggestionem demonis occidisset demones me capientes versus Romam deducebant et ecce post nos beatus Iacobus protinus cucurrit et demones de fallacia plurimum increpauit. **C**umque adinuicem diutius disceptarent cogente beato Iacobus ad quoddam pratum uenimus ubi uirgo beata cum multis sanctis colloquens residebat. **C**ui cum beatus Iacobus pro me

conquertus fuisset illa plurimum demones
inrepaunt et me uite restitui precepit.
Beatus igitur **J**acobus me suscipiens
uite reddidit ut uidetur. Post triduum
solis in illo acatibus remanentibus iter
arripuit et inuentis socijs omnia per
ordinem enarrauit. **F**rancus quidam ut
ait calixtus papa circa annum domini
M.c. cum vxore et filijs ad sanctum
Jacobum ibat. tunc volens mortalitatem
que erat in francia fugere. tunc sanctum
Jacobum cupiens uisitare. **Q**ui cum ad
urbem pampilonam uenisset vxor eius
ibidem obiit et hospes totam illius pecu
niam sibi cum iumento quo uehebantur
pueri usurpauit. **I**lle autem desolatus
incedens pueros quosdam in humeris
portauit quosdam ad manum traher
bat cui uir cum asino compassione con
motus occurrens sibi asinum comoda
uit ut super illum pueri ueherentur. **Q**ui
cum ad sanctum **J**acobum peruenisset
eidem uigilanti et oranti sanctus **J**aco
apparuit et an se cognosceret requisit
Cui neganti ait **E**go sum **J**acobus
apostolus qui tibi meum asinum com
modaui et iterum accomodo reuertenti.
Sed scito prenoscens quod hospes tuus
de solaris corruens morietur. **E**t omnia
que tibi abstulerat reuocabis. **Q**ue cum
omnia contigissent ille domum letus re
diit et pueris de asino depositis asinus
statim disparuit. **Q**uidam mercator a
quodam tyranno iniuste spoliatus in cu
stodia tenebatur quod deuote. **S**. **J**. in sui auxi
lium inuocabat. **C**ui sanctus **J**aco
bus uigilantibus custodibus appar
uit et usque ad turris summitatem ipsum
perduxit. **S**tatimque turris adeo se in
clinauit quod ipsius summitas terre equalis
fuit de qua sine saltu descendens solutus
recessit. **Q**uem custodes insequentes

licet iuxta eum pergerent tamen ipsum
uidere non poterant. **D**um tres milites
ut ait uertus **D**ysuntius **L**ugdunensis
ad sanctum **J**acobum pergerent unus eorum
a quadam muliere rogatus sacculum
ipsius amore sancti **J**acobi super equum
suum portabat. **D**einde quedam infirmum
in uia deficientem inueniens ipsum super
equum posuit et infirmi burdonem cum
sacculo mulieris accipiens equum pari
ter sequebatur sed feruore solis et labore
itineris fractus est cum galicam aduenis
set infirmitate grauissima laborauit. **C**um
a socijs de salute anime rogaretur ille
tribus diebus exiit mutus sed quarto die
socijs eius mortem expectantibus grauis
ter suspirans ait **G**racias deo et sancto
Jacobo quia eius filium meritis liberatus.
Cum enim quod monebatis facere uellez demo
nes ad me uenerunt me tam grauis con
stringentes ut nichil quod ad salutem
anime pertineret. aliquatenus loqui pos
sem. **D**os quippe audiebam sed pro se
respondere non poteram. **N**unc autem
sanctus **J**acobus huc intrauit ferens in sinis
sua manu sacculum mulieris in dextra ba
culum pauperis quos in uia adiuuam
ita ut burdonem pro lancea et sacculum
pro scuto haberet et demones quasi iratus
aggrediens eleuato baculo teruit. **E**t
in fugam conuertit. **N**unc ergo ecce be. **J**. **G**.
az me liberauit et loquax restituit. **D**ocate
ergo ad me sacerdotem quod diu in hac uita esse non
possit et conuersus unus eorum dixit **A**mice non
li amonem domino tuo militare quod ueraciter est
datur et mala morte in primo mori
tur. **S**eptimo autem socio cum ille domino suo
dixisset ille pro nichilo se ducens et se eme
dare stemnes post modicum lancea in bello
confossus interiit. **C**um eisdem viro de uisilaco
ut ait calixtus papa ad. **S**. **J**aco. pperanti
pecunia defecisset et ille medicare ezubesceret

sibi quadam requiescens artoze somnia-
 bat q̄ sanctus iacobus cū pascebat. Eius-
 gilans igitur s̄baneritū panem ad ca-
 put reperit de quo xv̄ diebus vixit quosq̄
 ad p̄pa remeavit. Singul̄ diebus suffici-
 enter bis de eo comedens. sequenti die ip-
 sum in sacculo integz̄ iuenebat. Refert
 Calixtus papa q̄ cuius quidam Harebis
 none vrbis circa annū dñi. 0. ad sc̄m
 iacobum veniens hoc solum postulasse
 dicitur ne deiceps ab aliquibus hostibz̄
 caperetur. Rediens igitur per haliā in
 mari a saracenis capitur et pluries ab eis
 per nundinas venditur sed tamen semper
 cathene quibus ligatus fuerat solueban-
 tur. Cum autem iam xij. vicibz̄ vendit⁹
 fuisset et duplicibus cathenis astrictus
 esset et ille be. Jaco. invocaret sanct⁹ iaco-
 bus eidem apparuit dicens. Quoniam
 in ecclesia mea consistens postposita sa-
 lute anime liberacōnem tantum corporis
 postulasti ideo in hac picula iadisti Quia
 quia domini misericors ē misit me vt te
 redimam. Statimqz̄ ruptis cathenis p̄
 terras et castella saracenoꝝ partē quan-
 daz̄ cathene i testimonium hui⁹ miraculi
 ferens ad terram suam cūctis uidentibz̄
 c. stupentibus rediit. Cum em̄ eum alis-
 quis cape volebat uisa cathena tertius
 p̄tinus fugiebat. Sed cum leones alies
 qz̄ fere i eum per deserta gradientem vel-
 lent insurgere mox uisa cathena cōcuae-
 bantur terrore nimio ⁊ in fugam prot̄-
 nus vertebantur. Anno domini 0. ce-
 xxxvij. in uigilia sancti iacobi in quos-
 dam castro quod dicitur pratum iter flo-
 rendam ⁊ pistozū sito iuuenis quidaz̄
 rustica quadam simplicitate deceptus in-
 segetis tutoris sui ignez̄ apposuit. Et q̄
 hereditatem suā sibi vsurpare volebat.
 Tentus igitur ⁊ cōfessus ad caudā equi
 trahendus incendio adiudicatus est. Qui

peccatum cōfitens ⁊ sanctum iacobum se
 deuouens cum super tertiam petrosam in
 sola camisia duct⁹ tractus fuisset nec in
 corpore. nec i camisia sensit aliq̄ lesio-
 nem. Tandem ad palum ligatur ligna
 undiqz̄ cōgeruntur igne supposito ligna
 ⁊ vincula cōburuntur sed ipso semper
 beatū Jaco. iuocante nec i camisia nec i
 corpore aliqua lesio reperitur. Quem dū
 in ignem uellet iterato iactare a populo
 eripitur et deus in apostolo suo magni-
 ficē collaudat.

De sancto crisostoro

Xristoforus ante baptismum dice-
 batur reprobus sed postmodum
 christoforus dicitur est quasi xpm ferens
 Ex eo scz̄ q̄ xpm iij. mois portauit scz̄
 i humeris per translationez̄. in corpore
 per mortifica cōnē. in mente per deuocōez̄
 in ore per cōfessionem siue p̄dica cōnem

Xristoforus genere Canane⁹ pro-
 cerissime stature uultusqz̄ terri-
 bil⁹ erat. Et xij. cubitos i longitudie possi-
 debat. Qui ut i quibusdam gestis suis
 legitur cū staret cū quodaz̄ Rege chana-
 neoꝝ uenit sibi in mentem vt maiorem
 p̄ncipem qui i mundo esset quezeret vt
 ad eundem secum moraturus accederet.
 Venit igitur ad quendam maximū Re-
 gez de quo generalis fama habebatur q̄
 maiorem mundus p̄ncipem non habe-
 ret. Quem rex uidens libenter recepit et
 i sua curia manere fecit. Quadam autē
 vice iocularoz̄ quidam cantonem cor-
 ram Rege cantabat i qua frequēt dyab-
 olum nomiabat. Rex autem cum fidem
 xpi haberet quicūqz̄ dyabolū nomiari
 audiebat protinus i facie suā crucis
 signaculum imprimebat. Quod uidens
 christoforus p̄tium admirabatur cur h
 Rex ageret et quidnā hui⁹modi signū

sibi vellet. Cum autem de hac re Regem
interrogaret et ille hoc sibi manifestare
nollet respondit **X**pofozus **N**isi hoc michi
dixeris tecum ulterius non manebo **Q**ua
propter coactus Rex dixit ei **Q**uandoquidem
quod dyabolum nominari audio **H**oc sig
no me nimis timens ne in me potestas
tem accipiat michique noceat **C**ui xpofozus
Si dyabolum ne tibi noceat. me
tuus si ille maior et potentior te esse con
uincatur quod tu intantum formidare pro
baris. **F**rustratus igitur sum spe mea
putans quod maiorem et potentorem mu
di dominum inuenisset **S**ed iam nunc va
leas quia ipsum dyabolum querere vo
lo ut ipsum michi in dominum assumam
et eius seruus efficiar. **D**isceffit igitur ab
illo Rege et dyabolum querere perabat
Cum autem per quadam solitudinem per
geret vidit magnam multitudinem mili
tum quorum quidam miles. ferus et terri
bilis venit ad eum et quoniam pergeret
requisit. **C**ui xpofozus respondit vas
do querere dominum dyabolum ut ipsum in
dominum michi assumam. **C**ui ille **E**go
sum ille quem queris **C**ausus xpofozus
se sibi in seruum perpetuum obligauit et ip
sum pro domino suo accepit. **C**um ergo
ambo pergerent et in quadam via omnium
quandam crucem erectam inuenissent
more ut dyabulus ipsam crucem uidit
territus fugit et uiam deserens per asperam
solitudinem **X**pofozus duxit et postmo
dum ipsum ad uiam reduxit **Q**uid uidens
Xpofozus et admirans interrogauit cur
intantum timens uiam planam reliquit
et tantum deuans per tam asperam solitu
dinem ierit **Q**uid cum ille sibi nescienter
indicare uellet dixit **X**pofozus **N**isi hoc
michi indicaueris statim a te discedam.
Quia propter completus dyabulus dixit ei
Quidam homo qui dicitur xps in cruce

affixus fuit. **C**uius crucis signum cum
uideo primum pertimesco et teritus fu
gio. **C**ui cristoforus **E**rgo ille cristus
maior et potentior te est cuius signum
intantum formidas. **I**n vacuum igitur
laborauit nec adhuc maiorem prin
cipem mundi inueni. **I**am nunc valeas
quia te uolo desere. **E**t ipsum cristum
inquirere. **C**um igitur diu quessisset.
quisnam sibi cristi noticiam indicaret.
tandem ad quendam heremitam deues
nit qui sibi cristum predicauit **E**t in
eius fide ipsum diligenter instruxit **D**ix
itque heremita cristoforo. **R**ex iste cui
seruire desideras istud requirit obsequium
quia te frequenter ieiunare oportet
bit. **C**ui cristoforus **A**liud a me re
quirat obsequium quia istam rem ne
quaquam agere ualeo. **R**ursus heremi
ta. **A**ultas quoque orationes te sibi
facere oportebit. **C**ui xpoforus **R**es
scio quid sit hoc nec huiusmodi obse
quium perficere possum. **C**ui heremita
Rostri talem fluuium in quo multi tra
scentes periclitantur et pereunt. **C**ui cris
toforus noui. **E**t ille. **C**um proceres sta
ture sis et fortis uiribus si iuxta fluui
um illum residere. **E**t cunctos tradu
ceres **R**egi cristo cui seruire desideras
plurimum gratum esset. **E**t spero quod ibi
dem se tibi manifestaret. **C**ui cristofor
us **U**tique istud officium agere ualeo
Et me sibi in hoc seruiturum promitto
Ad predictum igitur fluuium acces
sit et ibidem sibi habitaculum fabrica
uit. **P**ortansque loco baculi quandam
pericam in manibus qua se in aqua
sustentabat et omnes sine cessatione
transferebat. **E**uolutis multis diebus
cum in domucula sua quiesceret audiuit
uocem cuiusdam pueri se uocantis et dicentis
Xpofore ueni foras et me ipsum traducas

conatus x̄p̄oforus exiit sed neminem
 reperit. Rediensq; i domunculam suam p̄
 dictam itez voce; se acclamantis audi
 uit. Qui rursus foras cucurrit sed ne
 minem inuenit. tertia vice ab eodem vt
 prius vocatus exiit ⁊ puer quendam
 iuxta ripam fluminis inuenit. Qui cel
 stofor vt se traduceret obnixē rogauit
 X̄p̄oforus igitur puer sibi in humeris
 eleuans et baculum suum accipiens flu
 men transiturus intrauit. Et ecce aqua
 fluminis paulatim intumescere et puer
 instar plūbi ḡrissimē p̄derabat. Quan
 toq; magis procedebat. tanto amplius
 vnda crescebat. ⁊ puer magis ac mas
 gis X̄p̄ofori humeros pondere itollera
 bili deprimebat. Ad eo ut x̄p̄oforus i an
 gustia multa positus esset et se peclitari
 plurimum formidaret. Sed cum vix eu a
 sisset et fluum transiret puerum in
 ripa deposuit etq; dixit. In magno me
 puer piculo posuisti ⁊ adeo p̄derasti q̄
 si totum mundum sup me habuisses vix
 maiora p̄sensissem. Ad quem puer re
 spondit. Re mireris X̄p̄ofore quia non
 solum sup te totum mūdum habuisti sed
 etiam illum qui creauit mundum tuis
 humeris bauiasti. Ego em̄ sum cristus
 Rex tuus cui in hoc opere ipse deseruis et
 vt me verum dicere oportet cū p̄trāser
 ris baculum tuum iuxta domunculam tu
 am i terra fige ⁊ mane ipsum floruisse
 et fructificasse videbis. Statimq; ab ocul
 eius euauit. Veniens igitur x̄p̄oforus
 cum baculum in terra fixisset mane sur
 gens inuenit ipsum ad modum palme
 frondes et dattilos protulisse. Post hoc
 autem in samō auitatem licee venit vbi
 dum eoz linguam non intelligeret oras
 uit dominum vt illius lingue sibi con
 cederet intellectum. Dum autem mi p̄ce
 dsisteret iudices eū insanum putantes

eum reliquerunt. Assecutus x̄p̄oforus
 quod petebat uultum operiens ad loca
 certaminis venit et x̄p̄ianos qui torques
 bantur in domino confortabat. Tunc
 vnus ex iudicib; i faciem eū percussit. Cui
 x̄p̄oforus uultū discoopiens dixit. Nisi
 x̄p̄ianus essem meam p̄tinus iniuriam
 vindicasses. Tunc x̄p̄oforus virgas suā
 in terram fixit et vt p̄pter conuersionem
 populi fronderet dominū exorauit. Qd
 dum p̄tinus factum fuisset viij. M. ho
 minum crediderūt. Rex autem cc. milite
 tes qui eum ad se adducerent misit. Et
 cum eum orare inuenissent et sibi hoc in
 timare timerent itez totidem misit. qui
 et ipsi cum eo orante p̄tinus orauerūt.
 Surgens x̄p̄oforus dixit eis. Quid q̄ris
 tis. Qui eius uultum uidentes dixerunt.
 Rex misit nos vt te ad ipsum uinctum
 ducamus. Quib; x̄p̄oforus. Si ego vo
 luero nec solutus nec ligatus a uobis
 duci potero. Dicunt ei. Si q̄ non vis
 vade liber quocumq; uolueris et nos
 Regi dicemus q̄ te neq̄q̄ inuenim; p̄
 ita inquit sed ego uobiscum vado. Ipse
 autem eos ad fidem conuertit. Et ab eis
 manus sibi tergo ligari fecit. Et se regi
 uinctum presentari. Quem rex uidentis
 terzitus est ⁊ de sede sua p̄tinus corruit.
 Deinde a seruis suis leuatus de nomine
 suo ⁊ patria eum interrogauit. Cui cel
 stoforus ante baptismum reprobus dis
 cebat nunc autem x̄p̄oforus uocor. Cui
 rex. Stultum tibi nomen iposuisti x̄p̄i
 sc; crucifixi qui nec sibi profuit nec tibi
 prodesse poterit. Runc q̄ chananee mas
 leice quare non sacrificas dijs nostris.
 Cui x̄p̄oforus. Recte uocaris dagnus
 quia tu es mors mundi. focus dyaboli.
 Dij autem tui sunt opera manuū homi
 num. Cui rex. Inter feras nutritus es
 et nō potes nisi feralia ⁊ hoib; icōgnita

loqui sicut si sacrificaueris magnos ho-
nores a me consequeris. Sinaut duris
supplicijs consumeris. Volentem ergo
sacrificare in carcerez mitti iussit ac illos
milites qui ad Xpoforum missi fuerant
pro xpi nomine decollari fecit. Deinde
duas formosas puellas quarum vna di-
cebatur Rieca et altera aquilina secum
in carcere recludi fecit promittens eis
multa munera si eum ad peccandum se-
cum allicerent. Quod videns Xpofor⁹
protinus in orationem se dedit. Sed
cum a puell⁹ plausu manuū et amplexi-
bus vgeretur surzevit et ait illis Quid
queritis et quam ob causam huc intro-
ducte estis. At ille claritate uultus ei⁹
perterrite dixerunt. Miserere nostri sanc-
te dei ut in deum quem predicas credere
valeamus. Quod audiens Rex eas ad
se duca fecit dicens Ergo et vos seducte
estis per deos iuro quia nisi dijs sacrific-
aueritis mala morte peribitis. Que re-
sponderunt. Si vis ut sacrificemus tibe
plateas mundari et omnes ad templū
congregari. Quo facto cum ille introis-
sent templum soluentes angulum suum
posuerunt in colla deorum et ad terzam
trahentes i puluerem confregerrunt dixe-
runtq; astantibus. Ite et vocate medi-
cos ut curent deos vestros. Tūc iussu re-
gis aquilina suspenditur et ligato ad
eius pedes ingenti saxo membra eius om-
nia disrumpuntur. Que cum migraisset
ad dominum soroz eius Rieca i ignem
prociatur sed inde illesa exiens protinus
decollatur. Post hoc Xpoforus regi p-
sentatur. Qui iussit eum virgis ferreis
cedi et cassidem ferream et igneam in ca-
put eius poni. Deinde scamnū ferreum
fieri fecit et Xpoforum ibidem ligari. Et
ignem iniecta pice succendi. Sed istar-
cere scamnum confringitur et Xpofor⁹

illehis egreditur. Deinde iussit eum ad
stipitem ligari et a cccc. militibus sagit-
tari. Sagitte aut omnes in aere suspē-
debantur nec ipsum aliqua contingere
potuit. Rex autem putans ipsum a mi-
litibus sagittarum cum eidem insultaret
subito vna de sagittis ab aere veniens
et retro se vertens Regem in oculo per-
cussit et ipsum protinus excecavit. Cui
Xpoforus Crastina die consummandus
sum. Tu igitur tyranne lutum de sang-
uine meo facies oculum imunges et sani-
tatem recipies. Tūc iussu Regis ad decol-
landam duatur et ibi fusa oracione de-
collatur. Rex autem modicum de sang-
uine eius accipiens et super oculum suū
ponens ait. In nomine dei et sancti cri-
stofori. Et continuo sanus effectus est.
Tunc rex credidit dans preceptum ve-
siquis deum et sanctum Xpoforum blas-
phemaret continuo gladio feriretur.
Ambrosi⁹ autem in pfacōne sic ait de
hoc martire Xpoforo ante uirtutis cu-
mulū et doctrine graam dñe contulisti
ut xvij. c. hominū de gentilitatis er-
roze ad cristiani dogmatis cultum conuer-
santibus miracul⁹ reuocaret. Quisq; Rie-
cam et aquilinam publico lupanari lō-
go tempore sub meretricia sorde famu-
lantes ad castitatis habitum reuocauit
easdeq; coronā pape edocuit. ppterca i-
ter igneū rogū ferreo scāno ostendit⁹ ni-
mū caloz nō timuit atq; p diē itegz
omnī militū sagittis trāssigi n̄ potuit. Ce-
terz vna ex hijs carnificis oculū collisit
cui tñ be. martiris cruoz fere lumē resti-
tuit et corporis cezaratē tollēdo illuiau-
it et mēz. Rā et apud te vīaz ipeuit atq;
ut morbos et infirmitates repellat supli-
atq; obtinuit. **De septē dormientib⁹**

Septem dormientes in ciuitate
Ephesi orti sūt. Decius autem

Imperator persequens christianos cum venisset ephesum iussit edificari templa in medio civitatis cum omnes cum eo miscerentur sacrificijs ydolorum. Cum ergo omnes christianos inquiri iussisset et victos aut sacrificare aut mori compelleret tantus penarum terror cunctis ierat quod amicum et filium pater et patrem filius abnegabat. Tunc in illa urbe luenti sunt christiani vij. **M**axianus. malchus. marcanus. **D**ionisius. **J**o. **H**erapyon. et constantinus. Qui hoc videntes nimis dolerant Et cum essent primi palatii sacrificia ydolorum spernentes in domo sua se celabant et ieiunijs et oracionibus vacabant. **A**ccusati igitur ante decem statuuntur et comprobati vixit christiani dato eis respiciendi spacio usque ad reditum Decem dimittuntur. **N**am illi patrimonium suum iterum in pauperes expendentes in hoc consilio in monte celion cesserunt et ibi esse secretus decreverunt. **D**iu ergo sic latentes vnus eorum semper ministrabat et quocumque intrabat urbes figura se mendicis et habitu vestiebat. **C**um ergo decem in urbem redisset et eos ad sacrificandum perquiri iussisset. **M**alchus minister eorum tertius ad socios rediit et eis furorem imperatoris indicavit. **Q**ui cum gemitu tereretur malchus allatos panes eis apposuit ut cibo confortati fortiores ad prelium redderent. **P**ostquam autem cenabant sedentes et colloquentes in luctu et lacrimis subito sicut deus voluit dormierunt. **A**me facto cum quati fuerint et inveniri non possent et decem dolerent quod tales Iuvenes perdidisset accusati sunt quod hucusque in monte celion latuissent et sua christianis pauperibus erogantes in suo proposito permanerent. **I**ussit ergo decem ut pentes eorum adessent et omniat est eis mortem nisi de eis dicerent quod quid scirent. **I**lli autem eos similiter accusaverunt

et divicias suas cum pauperibus expendisse conquesti sunt. **T**unc cogitans quid de eis faceret nutu dei iussit os spelunce lapidibus obstrui ut ibi fame morerentur et iopia circumclusi. **Q**uod ministri quidem fecerunt et duo christiani theodosius et Rufinus eorum martirium describentes caute inter lapides posuerunt. **M**ortuo igitur decem et tota illa generatione per annos ecclesiarum anno xxx. imperij theodosij pullulavit heresis eorum qui negabant resurrectionem mortuorum. **V**nde contristatus theodosius christianissimus imperator quia fidelitas impie agitari videbat induit alio sedens in interiori loco per singulos dies flebat. **Q**uod videns misericors deus consolari lugentes et confirmare spem de resurrectione voluit mortuorum et thesaurum sue pietatis aperiens ita predictos martires suscitavit. **V**isit siquidem in cor cuiusdam cuius ephesi ut in illo monte edificaret stabula pastoribus suis. **C**ementarijs speluncam apertis surreperunt sancti et se invicem salutantibus putabant se tantum vna nocte dormisse et perditionem tristitiam recordantes interrogaverunt malchum qui eis ministraverat quid de eis decem decrevisset. **A**t ille respondit. **H**ic ut dixi in sero questi fuimus ut ydolis immolamus. **E**cce quid de nobis cogitat imperator. **R**espondit. **M**aximianus et deus scit quod non sacrificabimus. **C**umque socios confortasset iussit malcho ut empturus panes ad urbem descenderet et peres quem heri ferens panes quid iussisset imperator rediens nunciaret. **T**ollens ergo malchus v. sol. de spelunca exiit et videns lapides miratus est. **S**ed aliud cogitans per lapidibus cogitavit. **V**eniens igitur timidus ad portam urbis valde miratus est videns suppositum signum crucis. **V**nde pergens ad alteram partem dum idem signum invenit

Ultra modum miratus est videns omnes
portas signo crucis apposto et mutatam
civitatem **S**ignansq; se ad primam por-
tam redijt se existimans somnare **I**te
se confidans et uultum operiens urbem
ingreditur et ueniens ad uenditores pan-
num audiuit homines loquentes de cris-
to **E**t amplius stupefactus ait. Quid est
inquit pheri nemo audebat xpm noia-
re et nunc omnes cristum confitentur.
Puto q; hoc non est ephesiorum ciuitas
quia aliter edificata est **S**ed aliam ci-
uitatem nescio talem **E**t cum interro-
gans audisset hanc esse ephesum erro-
re ueraciter se putauit et redire ad socios
cogitauit. **A**ccessit tamen ad eos qui
panem uendebant et cum argenteos pro-
tulisset mirati uenditores dicebant ad-
mirationem q; ille iuuenis antiquum thesaurum
inuenisset. **M**alchus uero eos adinuicem
loquentes uidens putabat q; uellent eum
trahere ad imperatorem et tertius roga-
uit eos ut se dimitterent et panes et ar-
genteos retinerent. **A**t illi tenentes eum
dixerunt ei **U**nde es tu quia thesauros
antiquorum imperatorum inuenisti. **I**ndica
nobis et erimus socij tecum et celabimur
te quia aliter celari non potes. **M**alchus
uero non inueniebat quid diceret illis
pre timore. **I**lli uero uidentes eum tace-
tem misso fune in collo eius traherant per
uicos usq; in medium ciuitatis et exijt
rumor ad omnes q; quidam iuuenis
thesauros inuenisset. **C**ongregatis ergo
ad eum uenerunt et eum mirantibus uo-
lebat eis satisfacere q; nichil inuenerat et
circumspiciens omnes a nemine cogno-
sci poterat. et prospiciens in populum uole-
bat cognoscere aliquem de consanguineis
suis quos ueraciter uiuere putabat
et nullum inueniens stabat quasi insanus
in medio populi ciuitatis **Q**uod cum audisset

sanctus **M**artinus episcopus et anty-
pater proconsul qui nuper in urbem ad-
uenerat mandauerunt ciuibus ut eum
caute adducerent **E**t argenteos eius.
Cumq; a ministris traheretur ad eccles-
iam putabat q; duceretur ad imperato-
rem. **E**piscopus igitur et proconsul mi-
rantes argenteos interrogauerunt cum
ubi thesaurum incognitum inuenisset.
At ille Respondit nichil penitus inuenis-
se. **S**ed de sacculo parentum suorum
eosdem denarios habuisse. **E**t interroga-
tus cuius ciuitatis esset. Respondit be-
ne scio quod huius ciuitatis sum si
tamen hec est ciuitas Ephesorum. **P**ro-
consul dixit. **F**ac uenire parentes tuos
ut testentur pro te. **Q**uos cum nomi-
nasset **E**t nullus eos cognosceret dice-
bant eum fingere ut aliquo modo eua-
deret. **E**t ait **P**roconsul. **Q**uomodo cre-
dimus tibi q; hoc argentum parentum
tuorum fuerit cum scriptura eius habeat
plusquam tricentos septuagintaseptem
annos **E**t sic primorum dierum **D**ecij
imperatoris **E**t in nullo similes sunt
argenteis nostris. **E**t quomodo paren-
tes tui ante tantum tempus fuerunt.
Tu uero iuuenis uis decipere sapientes
et senes Ephesi **I**darco iubeo te legibus
trahi donec confitearis quid inuenisti
Tunc procedens **M**alchus ante eos
dixit. **P**ro deo domini dicite michi quod
uos interrogo et ego dico uobis quod
est in corde meo. **D**ectus imperator qui
fuit in hac ciuitate ubi est **E**piscopus
dixit **F**ili non est hodie in terra qui **D**e-
cus nominetur. **I**mperator autem fuit
ante longum tempus. **M**alchus autem
dixit **I**n hoc domine ita stupeo et nemo
credit michi **S**ed sequimini me et ostē-
datis uobis socios meos qui sunt in monte
celio et ipsis credite **S**ed enim scio q; a face

De die impatoris fugim⁹ ⁊ ego sero uidi
 q̄ ingressus est decus i hanc vrbem si tñ
 hec e ciuitas ephesi Tunc ep̄s cogitans
 i semetipso dixit proconfuli. quia visio
 est quam deus uult ostendere in iuvene
 isto. Perreperunt ḡ cum eo et ciuitatis
 plurima multitudo Et ingressus est primo
 malchus ad socios suos ⁊ post eum epi
 stopus igrediens inuenit retro lapides
 litteras sigillatas duobus sigillis argē
 teis et conuocato popl'o legit eas. ⁊ au
 dientibus ⁊ uidentibus et admirantibus
 cunctis sanctos dei sedentes i spelunca et
 facies eorum tanq̄ rosas florentes pro
 cidentes gl'ificauerunt deum **St**atimq̄
 episcopus et p̄conful miserūt ad theo
 dosiū impatorem rogantes ut cito ueni
 ret et mirabilia dei nuper ostensa uideret
Qui protin⁹ surgēs de humo ⁊ de sacco
 i quo iugebat gl'ificans deum uenit a
 constantinopoli ephesum et obuiantib⁹
 et cunctis ascenderunt siml' omnes ad
 speluncam Et mox ut sancti uiderūt im
 patorem resplenderūt facies eorū sicut
 sol Et ingressus imperator p̄adit ante eos
 gl'ificans deum ⁊ surgens amplexatus
 est eos et super singulos fleuit dicens.
Sic uideo uos tanq̄ si uiderem deum
 resuscitantem **N**azari. Tūc dixit sanctus
Maxian⁹ ad eum **C**rede nobis q̄ p̄pter
 te resuscitauit nos deus ante diem mag
 ne resurrectionis ut credas idubitatē
 q̄ resurrectio mortuorū est. **V**ere enim
 resurrexi⁹ ⁊ uiuim⁹. et sicut infans est i
 utero matris non sentiens lesionem et
 uiuit sic fuim⁹ uiuentes iacentes et dor
 mientes ⁊ non sentientes. Et hijs dictis
 uidentib⁹ cunctis ielmantib⁹ capita sua
 i terram obdormierunt et tradiderūt sp̄s
 ritus suos scdm̄ dei imp̄tum **S**urgens
 aut imperator cecidit sup̄ eos flens ⁊ deo
 sculans eos et cum iussisset fieri loculos

138
 auctos i quib⁹ mitterentur i ipsa nocte
 apparuerunt dicentes imperatori ut sicut
 hactenus i terra iacuerunt ⁊ ex terra re
 surreperant ita eos dimiteret donec deus
 itē eos suscitaret. **I**ussit ḡ imperator loci
 cum illum miratis lapidibus adornari
 et omnes episcopos resurrectionez confi
 tentes absolui **Q**d ccc. lxxij. annis dor
 misse dicuntur dubium esse potest quia
 anno domini ccc. xlvij. surreperūt **D**e
 a⁹ autem regnauit vno tantum anno
 et tribus mensibus sez anno domini cc.
 liij. et ita nō dormierūt nisi ccc. vi. annis

De sancto Nazario

Nazarius dicitur quasi nazari⁹
 quod interpretatur consecratus vl' mund⁹
 vl' sepatus vl' floridus aut custodiens
In homie repluntur hec quinque scz cog
 gitatio affectio intentio actio et locutio
Cogitacō autem debet eē sancta. affectō
 munda. intentō recta. actio iusta. et loc
 utio moderata. **H**ec omnia fuerunt i be
 Nazario. habuit enī cognicōnem sancti
 tam. Et ide dicitur consecratus **A**ffectio
 nez mundam. et inde dicitur mund⁹ **I**nt
 encōne rectaz. ⁊ ide dicitur sepatus. **I**nt
 encōne enī est que sepat opera. qz ex oculo
 lo simplia corpus laudū. **E**x oculo neq̄
 q̄ corpus tenebrosū creatur. **A**ctioez
 iustam et inde dicitur floridus. quia ius
 tus florebit sicut lilium. **L**ocutionem
 moderatam. et ide dicitur custodiens. qz
 custodiuit uas suas ⁊ non deliquit in
 ligua sua. **C**elsus quasi excelsus quia se
 supra se extulit dum etatem puerilem
 uirtute animi superauit. **M**ox uitam et
 passionem **A**mbrosi⁹ i libro **G**eruasij
 et prothasij repisse dicitur. **I**n quibusdam
 autem libris legitur q̄ quidam philoso
 phus **N**azario deuotus eius passionem
 conscripsit quam ceteris qui sanctorū

corpora sepeliret ad caput ipsorum posuit.

Nazarius filius illustrissimi viri nomine africani sed iudei et be-
petue christianissime et romanorum nobilissime et a beato petro apostolo baptizate cum haberet ix annos plurimum mirabatur videns patrem suum et matrem in obseruatione religionis tam dissimiliter variari et quod mater sua legem baptismi. Pater vero suus legem sabbati sequeretur. Unde cui magis adherere deberet plurimum dubitabat cum uterque ad fidei suam eum attrahere miteretur Tandem nutu dei vestigijs matris adhesit et a beato Lino papa sacrum baptismum suscepit. Quod pater intelligens cepit ipsum a sancto proposito auertere et tormentorum genera que christianis inferuntur per ordinem explicare. Quod autem dicitur eum a Lino papa baptizatum forte intelligit non qui tunc papa erat sed qui futurus erat. Nazarius enim post baptismum sicut infra patet annis multis superuixit qui tamen a Perone martirium pertulit. qui petri anno ultimo sui imperij ceuaxit. Linus autem post mortem petri papa fuit. Cum autem patri nullatenus assentiret sed poenis christum constantissime predicaret ad preces parentum qui ne occideretur timebant de urbe roma exiit et vii. samazios de parentum diuicijs oneratos accipiens per ciuitates praxille venit et omnia pauperibus erogauit. Decimo autem anno digressiois sue a roma placenciam et inde mediolam adueniens sanctos Getuasium et prothasium ibidem in carcere detineri reperit. Audito autem quod Nazarius predictos martires animaret cito ad prefectum pertrahitur et in confessione christi perdurans fustibus verberatur Et sic ex urbe

illa proiectus dum de loco ad locum pergeret mater eius que obierat sibi apparuit et filium suum confortans ut ad gallias properaret admonuit Cumque ad urbem gallie que gemellus dicitur aduenisset et ibidem plurimos conuertisset quidam matrona filium suum nomine celsu elegantem puerum sibi obtulit rogans ut ipsum baptizaret et secum duceret Quod prefectus galliarum audiens ipsum cum puero celso retro manibus ductum et collo cathena constructum in carcere reclusit ut cum in castro tormentis afficeretur Tunc vxor sua misit ad eum asserens iustum esse iudicium ut innocentes occideret et deos omnipotentes vindicare presumeret Quibus verbis preses correctos sanctos absoluit sed ne ibi predicare presumeret admonuit et interdixit Venit autem ad urbem treueris et ibi christum primus predicans et multos ad fidem christi conuertens ibidem sibi ecclesiam edificauit. Quod audiens cornelius vicarius Peroni imperatori mandauit. Qui cum milites ad eum capiendum misit Quos cum illi iuxta oratorium quod sibi construxerat inuenissent manus eius ligauerunt dicentes. Magnus noster te vocat. Quibus nazarius incoposus Rex incoposus milites habet. Quare enim visentes honeste non dixistis Perone te vocat et visse. Dicitur igitur ad Peronem ducebatur et puerum celsu plorantem alapis cedentes ut sequeretur urgebant Quos cum Perone uidisset iussit eos in carcere recludi donec ipsos supplicijs excogitatis pimeret. Interea cum Perone quadam uice ad capiendas feras misisset. Venatores subito ferarum multitudo erumpens viridarum Peronis intrauit ubi multos lacerauit et plerosque occidit. Intantum ut Perone turbatus diffugeret Et uulnerato pede vix ad palatium perueniret.

Multis autem diebus illius uulneris do-
 lore decumbens tandem Razarij memit
 et putauit deos sibi iratos fuisse eo qd ta-
 diu ipsos uiuere pmisit Iussu igitur im-
 peratoris milites Razarium calabris tun-
 dentes et puerz verberates de carcere eduxe-
 runt et coram impatore statuerunt. Vi-
 dens autem Nero faciem eius instar solis se-
 fantastice deludi putauit et vt magicas
 artes deponeret sibi dixit Ac vt dijs y-
 molaret precepit Ductus igitur Razarus
 ad templum rogauit vt omnes exirent
 Et sic eo orante omnia ydola sunt con-
 fracta. Qd audiens Nero iussit eum in
 mare precipitari. precipiens vt si forte
 euaderet ipsum insequentes igni combures-
 rent et puluerem eius in mare proicerent
 Razarus igitur et puer celsus nauim im-
 ponuntur et in medium pelagus perducunt
 ibi precipitantur Sed statim circa nauem
 uentus impetibus maxima conatatur et cir-
 ca sanctos tranquillitas magna cernit
 Cumqz illi peccitari timerent et maloz
 que in sanctos commiserant peniteret ecce
 Razarus cum puero cello sup aquas
 ambulans hylari uultu eisdem apparuit
 ac super nauem conscendens ipsis iam
 credentibus oracoe sua mare placauit ac
 inde cum eis ad locum ppassus fere de-
 iuxta urbem Januen. puenit. Vbi cum
 diuinus predicasset mediol. tandem vbi
 sanctos Geruasium et pthasium relinque-
 rat venit Qd cum anolmus prefectus
 auduisset eum remanente cello in domo
 cuiusdam matrone in exilium direxit Ras-
 zarius vero Romam ueniens et patrem suum
 iam senem et xpianum inueniens quomodo
 conuersus fuit inquisiuit. Cui dixit apo-
 stolus petz sibi apparuisse et vt preces
 dentes ad xpm uxorem et filium sequere-
 tur admonuisse. Deinde a templorum
 pontificibus ad urbem mediol. Vn romam

missus fuerat redire cum iniuria multa
 compellitur Vbi cum puero cello presidii
 presentatur Qui eductus extra portam
 Romanam in loco qui dicitur tres muri
 cum puero cello decollatus est Quorum
 corpora cum xpiani rapuissent et in ortis
 suis collocassent in ipsa nocte sancti cuius-
 dam nomine cerasio apparentes dixerunt
 vt eorum corpora in domo sua propter Ne-
 ronez profundius sepeliret Quibus ille
 queso domini sanate patris filiam meam
 paliticam Que cum continuo sanata fuisse
 set corpora eorum tulit et vt iusserant sepe-
 liuit Post longum vero tempus dominus
 corpora eorum beato Ambrosio reuela-
 uit Celsum vero in loco suo relinquens
 Razarium cum sanguine recenti quasi eadez
 hora sepultum miro odore fragrantem in-
 regz et incorruptum cum capite et barba
 repertis ipsum ad ecclesiam apostolorum
 transtulit et ibi honorifice sepeliuit Passi
 sunt autem sub Nerone qui cepit circa
 annos demini lvij. de hoc martire sic di-
 cit Ambrosius in prefacione Martir sanctus
 roseo lustratus cruore Razarus celeste
 meruit conscendere regnum. Qui dum
 per innumera tormentorum supplicia crudeliter
 vexaretur tyrannicam rabiem fidei cons-
 stantia superabat. Nec potuit persecutorum
 illatis cedere nimis quando pro se certan-
 te ipse actor uictorie xps dominus dis-
 micabat Ductur interea ad templum ydolorum
 prelibare phais. qz portenta diuino ful-
 tus presidio mor vt ingressus est redegit
 in puluere Ob hoc liquidas maris in un-
 das longius a terra proiectus angelica
 muneris simulatu solida inter fluctus
 vestigia prefigebat O felix et melior do-
 mini preciator qui mundi congressus pri-
 cipem innumera populi multitudiez uite
 sociavit eterne. O magnam et ineffabile sa-
 cramentum vt de illoz potius salute letet

ecclesia quos punisse mundus exultat.
 O beata mater natoꝝ suozum glori-
 cata tormentis quos non plancu nō
 gemitu ad inferna deducit sed ad cele-
 stia eterna migrantes ppetua laude pꝛo-
 sequitur. O testis fragrantissime mitore
 celesti fulgide cui⁹ inestimabilis odor sa-
 beas pꝛepollet aromatibus. Quēz am-
 brosius reprensus pennem patronum
 dedit et modicum fidei ppugnatozem sa-
 ceti pꝛelij bellatozem. Tu dudum multo
 latitantem pulvere dragmam. Juuenis
 accensa verbi virtute superna. Ut pate-
 ant cunctis tua xꝑe munera sedis. An-
 gelicos cernant humanaq; lumina uult⁹
 hec Ambrosius

De sancto felice

Felix loco liberij in papam ele-
 gitur ⁊ ordinatur. Cum em̄ li-
 berius papa nollet arziane heresi assenti-
 re missus est in exilium a Constantio
 filio constantini ⁊ ibi p̄ triennium mo-
 ratus est. Quapꝛter vniuersus clerus ro-
 manus loco eius felicem ordinauerunt
 ipso liberio volente ⁊ consentiente.
 Qui quidem Felix conualio conuoca to
 coram xlvij. episcopis Constantinum
 imperatozem arzianum hereticum et duo-
 os pꝛesbiteros sibi fauentes condemna-
 uit. Quapꝛter constantinus indignas-
 tus felicem de episcopatu suo deiecit ⁊
 liberium eo pacto reuocauit vt scilicet
 solūmodo constantino ⁊ alijs quos fe-
 lix damnauerat cōmunicaret. Liberius
 igitur tedio affectus exilij in heretica
 pꝛauitate s̄scripsit et sic intantum per-
 secutio excreuit vt q̄ plurimi sacerdotes
 et clerici liberio non prohibente intra
 ecclesiam sunt necati. Felix vero de epis-
 copatu deiectus cum in pꝛedio suo ha-
 bitaret inde euctus martirium cas-
 pits obruncacōne pꝛomeruit. Circa

annos domini ecc. xl.

De sancto simplicio et faustino

Simplicius et faustinus fras-
 tres cum sacrificare contem-
 perēt sub dyocletiano Rome multa sus-
 plicia pertulerunt. Tandem data super
 eos sententia decollati sunt ⁊ in tyberim
 corpora eozum proiecta. Soroz autem
 eozum nomine Beatrix eozum cor-
 pora de flumine leuauit et honorifice se-
 peluit. Lucretius autem pꝛefectus Et
 eius uicarius dum pꝛedium ipsoꝝum
 ambiret eam teneri fecit et vt ydolis yz-
 molaret pꝛcepit. Quam rennuentem lu-
 crecius nocte a seruis suis pꝛefocari
 pꝛcepit. Cuius corpus Lucia uirgo
 rapiens iuxta fratres suos sepeluit. Pꝛe-
 fectus post hoc Lucretius pꝛedium ip-
 si inuauit. Vbi factō amicus suis conui-
 uio cum martiribus insultaret. Infans
 rulus quidam lactens panis inuolutus
 de gremio matris que ibi aderat
 cunctis audientibus exclamauit audi
 Lucreti. Occidisti et inuastisti. Ecce datus
 es in possessionem inimici. Statimq;
 Lucretius timens ac tremens a demone
 arzipitur et per tres horas adeo est vex-
 atus vt in ipso conuiuio moreret. Qd
 uidentes qui aderant ad fidem conuersi
 sunt. Et narzabant omnibus passionez
 sancte Beatrix uirginis in conuiuio
 vindicatum Passi sunt autem circa an-
 nos domini cc. lxxxvij.

De sancta martha

Martha hospita xꝑi siro pꝛe-
 eucharistia mꝛe regali ex pro-
 genie descendit. Pꝛ eius sirie et maritime
 multaq; oraz dux extitit. Tria autz
 oppida scilicet magdalum et behamis
 am vtramque ⁊ Ierosolimitane vrbis

partem martha' cū sorore hūe matēne hereditatis possidebant. **P**un q̄ autem legitur uirum habuisse aut hominū conubertū sibiisse **M**inistrabat autē domio nobis hospita et sorore p̄ter ministrare volebat quia uidebatur sibi q̄ ad seruē dum tanto hospiti non sufficeret etiam totus mūd⁹ **P**ost ascensionem domini cū facta esset dispersio discipl'orū ipsa cum fratre suo **L**azaro et sorore sua maria **M**agd. necnon et beatus **M**axim⁹ q̄ eas baptizauerat et cui a spiritu scō fuerant commendate mltiq; alij ablatis remis vel et gubernacul' omib; et alimentis ratib; ab infidelib; icludūtur **Q**ui domino duce marsiliā p̄uenerunt. Tandē terzitorū aquense aduunt et ibidē populū ad fidem conuerterūt. **E**rat autē beata martha valde facunda et omnib; graciōsa **E**rat autē tūc temporis sup rodanū in nemore quodam inter arelatem et aumionem draco quidam mediū animal. mediū piscis. grossior boue. lōgior equo habens dentes ut spata. acutos ut cornua. vtraq; parte munitus qui latens in flumie. omnes transeuntes p̄imebat **E**t naues s̄mergebat. **V**enerat autem per mare de galacia asie generatus a leuata qui est serpens aquosus et fortissimus et ab honacho animali qd galaciē regio gignit qd in sectatores suos p̄ spacum lūgeris sterens suū velut spiculū dirigit et qd qd tetigerit velut ignis exurit. **A**d quem martha a poplis rogata accedēs ipsūmq; in nemore quendam hominem manducantes repiens aquam benedictā sup eum iecit et crucem quandam sibi ostendit **Q**ui protin⁹ uictus ut ovis stans a sancta **M**artha p̄o angulo alligatur et illico a p̄lo lanceis et lapidib; p̄imitur. **V**ocabatur autē draco ab incol' tarasconus. vnde in hui⁹ memoriā

latus ille adhuc vocatur tarasconus q̄ antea vocabatur neilue idest niger lacus eo q̄ ibi erant nemora nigra et vmbrosa. **I**bi igitur beata martha de licentia magistri sui maximi et sororis sue deiceps remansit et oracōib; et ieiunijs is desinenter vacabat. **D**einde congregato ibidem magno sororū conuentu et ad honorem be. marie semp virginis magna edificata basilica satis sibi asperam duxit uitam. carnes et omnes p̄iguedmē oua caseum et vinū vitans semel tantū in die edebat **C**entes in die totiens in nocte genua flectebat. **Q**uadam uice dum apd aumionem inter urbem et fluum rodani predicaret iuuenis quidā ultra fluum consistens eius uerba audire desiderans cum nauigio careret nudatus natare cepit. sed s̄bito vi fluminis rapitur et protin⁹ suffocatur **C**ui⁹ corpus uix scō die iuentū ante pedes sancte marthe resuscitandum presentatur. **I**lla uero in modum crucis sola prostrata taliter orauit. **A**donay domine ihesu x̄pe qui fratrem meum lazary dilectum tuū olim resuscitasti respice mi hospes care ad fides arcūstancū et resuscita puerum istū et apphensa eius manu mox iuuenis surrexit et sacry baptisma suscepit. **R**efert eusebius in libro hystoriarū ecclesiastice v. quia mulier emorroissa postq̄ sanata fuit in curia siue viridario suo statuū fecit ad ymaginem x̄pi cum veste et fimbria sicut ipsum uiderat **E**t eas p̄limū reuerebat **H**erbe uero s̄ illa statua crescentes que ante nullus erant virtutis erant ut mlti infirmi inde sanarentur. **I**llam autē emorroissam quam dñs sanauit **A**mbrosi⁹ dicit fuisse martham **R**efert autē **J**erō. et habetur in hystoria triptita p̄ iulian⁹ apostota ymaginē quā

Emoziosa fecerat inde fustulie et suam
ibidem collocavit que ictu fulminis cō-
fracta fuit **O**bitū aut suum sibi dñs
ante per annum reuelavit **I**n quo toto
anno febribus elaborans ante octauū
diem sui exitus angelicos choros soror-
ris sue in celum animam deferentes au-
diuit **Q**ue mox fratrum et sororum cō-
uentu congregato ait **S**i comites et dul-
cissimi alumpni michi queso congratu-
lamini quoniam angelicos choros sor-
oris mee animam ad sedes politicas fe-
rentes ouanter cerno **O** pulcherrima et
mi dilecta soror vltis cum magistro
tuo et hospite meo in sede beata **S**tati-
q; beata **M**artha exitum suum vltimum
presencens suos amoniuit vt lumina-
ribus accensis circa se vsq; ad obitum
uigilarent. **P**oste vero media ante trā-
situs sui diez custodib; somno grauatis
ventus vehemens irruit et luminaria
cuncta extirxit **I**lla vero malignorum
spirituum turbam cernens orare cepit
Mai pater ely mi hospes care. **C**ongre-
gati sunt ad deuorandum me seducto-
res mei scripta tenentes mala que gessi
Ely ne elonges a me sed in adiutorium
meum intende **E**t ecce sororeni ad se ve-
nientem iudit que manu facem tenens
cereos et lampades inde accendit **D**um
q; altera alteram ppo nomine vocaret
Ecce xps aduenit dicens **V**eni dilecta
hospita et vbi ego sum illic mecum eris
tu me suscepisti in hospicio tuo. ego te
reapiam in celo meo et inuocantes te ex-
audia amore tuo **A**ppinquate vero ho-
ra fili transitus foras deferri se fecit vt ce-
lum posset uidere **I**ussitq; se in terza sup-
anetrem poni et signum crucis coram se
teneri et in hec verba orauit. **H**ospes
mi care hanc pauperulam tuam custo-
di et sicut mecum designatus es hospitari

sic me suscipe in hospicio tuo celesti.
iussitq; vt passio secundum **L**ucam cor-
ram se legeretur **E**t cum diceretur **P**as-
ter in manus tuas commendo spiritum
meum illa emisit spiritum. **S**equen-
ti vero die scilicet dominica dum arca
corpus eius laudes exsoluerent **C**irca ho-
ram tertiam apud petrogoricas beato
fronconi missam celebrati et post episto-
lam in cathedra dormitanti dominus
apparuit dicens ei. **D**ilecte mi fronco-
ni uis adimplere qd oli hospite nostre
pollitatus es surge velociter et sequere
me. **Q**uo iussa complente subito am-
bo tarasconum venerunt **E**t arca cor-
pus eius psallentes totum officium am-
bo ceteris Respondentibus peregerunt
Et corpus eius in sepulchro suis mani-
bus collocauerunt. **V**erum dum apud
petrogoricas finitis cantibus dyaconus
euangelium lecturus benedictionem
petens episcopum exoraret **I**lle uix ex-
tatus Respondit **F**ratres mei cur me
exorastis. **D**ominus ihesus cristus ad
corpus **M**arthe hospite sue me duxit et
ipsam tradidimus sepulture. **D**irigite
igitur illuc velociter nuncios qui nobis
anulum nostrum aureum et cyrothe-
cas cristas deferant **Q**ue dum ad cor-
pus sepeliendum me aptarem sacriste
comēdaui **E**t ex obliuioe dimisi. qz me-
tam cito exorastis **M**issi nūcij et b vt
eps dixerat inuenientes anulum solam
q; cyrothecam attulerūt. **A**liam vero
mi huius rei testimonium sacrista reti-
nuit **A**ddidit quoque beatus fronco-
dicens **C**um post sepulturam ab ecclesia
exirem; frater quidam illius loci lite-
ris peritus nos isecutus dñm interroga-
uit qd noie vocaretur **C**ui ille nichil rñs
ōndit ei codicē quē i maū tenebat aptū
i qd nichil aliud erat scriptū n̄ versib; iste

In memoria eterna. e. i. hospita mea. ab
 au. mala nō timebit i die nouissimo. Cū
 vero codicem reuolueret cūctis folijs h
 reperit scriptum Cum autem ad eius ser
 pulchz crebra miracula fierēt Clodove⁹
 Rex francoz xpianus effectus a sancto
 Remigio baptizatus cū grauem Renum
 pateretur dolores ad eius tumulum uenit
 ens sanctam integram reportauit Qua
 ppter illum locum distauit et trū. **M.**
 spaco i giro ex utraq; pte rodami terra
 villas ⁊ castra dedit locūq; illum libez
 fecit. **Mazalla** uero eius famula vitam
 conscripsit ipsius que postmodum in
 sclauomiam pergens ⁊ ibi euāgelium xpi
 predicans post x. annum a dormicōne
 marthe in pace quieuit

De sanctis Abdon et Sennen

Abdon ⁊ sennem sibi decio imperato
 re martiriū passi sunt. Cum ei
 decio⁹ imperator babiloniā cū alijs prin
 ceps supasset quosdam xpianos ibi iues
 mit quos secū ad urbem cordulam dedu
 cens diuersis supplicijs consumauit Et
 eos duo sibi reguli rapientes scz abdon et
 sennem sepelierunt. vnde accusati ⁊ decio
 presentati Romam post eum vinculi ca
 tēnis ducuntur et i conspectu decij ⁊ sen
 natus itroducti aut sacrificare et rerum
 suaz recipere libertatem aut morsibus besti
 az deuorari iubentur Contempnentes
 itaq; et expuentes in simulachra ad thea
 trz perahūt ⁊ ad eos duo leones ⁊ vrsi
 iij. dimittuntur qui cū sanctos nō tan
 gerent sed etiam custodirent insectis
 eos gladijs occiduntur ⁊ ligatis pedi
 bus tracti sunt ⁊ iactati ante simulacra
 solis Qui cū ibi triduo iacuisent Qui
 rim⁹ sdyaco⁹ eos collegit et i domo sua
 sepeluit Passi sunt aut circa annos dñi
 cc. Tpe autem constantini ipsi iij. martires
 eoz corpora reuelauerunt ⁊ a cristianis

trāsflata sūt i amiteruū pontiani. vbi do
 min⁹ p eos mltā pstat benefica pproz

De sancto germano

German⁹ dicitur a germine et ana
 quod est sursum quasi supnū
 germē. Tria em̄ reperiuntur in segete ger
 minante scz calor natural. humor nutri
 mental. et racō seminal. **Beatus** igitur
 germanus dicitur quasi semē germinā
 qz i ipso fuit calor per feruorez dilecti
 onis. humor p pinguedinez deuocōnis
 et racō seminal p uirtutē predicacōnis
 per quam mltos i fide ⁊ moribus genera
 bat Cui⁹ vitam constantin⁹ presbiter
 ad sanctum censurū episcopum altissioz
 dozeñ. scripsit

Germanus nobilissimus genere
 i urbe altissodoro natus et libe
 ralibus studijs plimum eruditus tandē
 Romam ad discendam Iuris scienciam
 est profectus Vbi tantum dignitatis
 accepit vt eum senatus ad gallias trās
 mitteret vt apicem ducatus tot⁹ bur
 gundie obtineret. Cum ḡ altissodoroē
 ciuitatem ceteris diligenc⁹ gubernaret
 arbores quādam pinum i media ciuita
 te habebat Ad cui⁹ ramos p admirac
 cōne venacōnis feraz capita suspendebat
Sed cum sanctus amator eiusdez ciuita
 tis episcopus de tali eum vanitate sepe
 redargueret monens vt etiam illam
 arborem inadi mandaret ne aliqua ma
 la occasio ex h xpianis eueniret ille nē
 latenus acquieuit **Quadam** autez vice
 absente Germano arbore inadi ⁊ incen
 dio totam dedit **Qd** germanus audicēs
 xpiane religionis oblitus vallatus mi
 litibus illuc aduenit et moztez episcopo
 intemptrauit. Episcopus autem diuina
 reuelacōne germanum sibi successurum
 agnoscens furenti cessit ⁊ augustuduū

Perrexit postmodum altiflodorum res
uersus Germanum in ecclesia caute con
cludit et ibidem eum confuzans ipsum si
bi successorem esse predixit Quod factū
est Nam paulo post episcopus feliciter
obiit et Germanum plebs omnis in an
tistitem postulauit Qui substantia pau
peribus erogata et uxorem in sororem
commutata corpus suum per triginta an
nos sic afflixit ut nunquam panem fruz
menti non vinum non legumen non
quod uel salem pro sapore comederit. His
tamen in anno scilicet in pascha et na
tali vinum sumebat sed tamen ipsum
uini saporem aquis nimis extinguebat
In refectioe primo cinerem prelibas
bat Deinde panem ordeaceum sume
bat. semper autem ieiunans nunquam nisi
vespere comedeat In estate uel hyeme
nullam uestem habuit preter alicium
tunicam cucullam Que uestis nisi forte
alicui donaretur tam diu ferebatur do
nec attricione nimia solueretur Lectus
suus cinere alio et sacculo ornabatur
nullum puluinar caput ab humeris eius
leuabat sed semper gemens et sancto
reliquias collo gerens nunquam uestimen
tum raro calciamenta et raro angulum
dextra habebat Super hominem siquidem fuit
omne quod gessit. Talis enim eius extitit
uita ut si miraculis claruisset incredibi
lis uideretur. Tanta fuerunt miracula
ut nisi merita precessissent fantastica pu
tareretur. Hospitatus in quodam loco
cum post cenam mensa iterum pararetur
admiratus interrogat cui denuo prepa
rent. Cui cum dicerent quod bonis illis mu
lieribus que denoche iacuerunt prepararet
illa nocte sanctus Germanus statuit
uigilare Et ecce uidit multitudinem de
monum ad mensam in forma hominum
et mulierum uenientem Qui eis papiens

ne abirent electos de familia excauit in
quirens si personas illas agnoscerent.
Qui cum omnes uanos suos et uanas
esse dicerent misit ad domos singulorum
demonibus precipiens ne abirent. Et ecce
omnes in suis lectulis sunt inuenti Ad
iurati igitur se demones esse dixerunt qui
sic hominibus illudebant. Eo tempore be
Lupus episcopus Trachasie florebat cuius
urbem cum athila Rex obsideret super
portam beatus Lupus acclamans quis esset
qui eos sic impeteret inquisiuit. Cui ille
Ego sum athila flagellum dei Quo contra
humilis presul ait dicens et gemens Et
ego Lupus. Heu vastator gregis dei et in
digens flagello dei. Morque portas resera
ri iussit Illi autem diuinitus excecati per
portam ad portam transierunt. nemines
autem uidentes aut ledentes Beatus igitur
Germanus assumpto predicato episcopo
Lupo in britannias ubi heretici pul
lulauerunt profectus est Sed dum in mar
ri essent et tempestas maxima oriretur
ad orationem sancti Germani protinus
tranquillitas magna efficitur. Honorifi
ce igitur a populo suscipiuntur quod ad
uentum demones iam predixerant quod
sanctus Germanus de obsessis expulerat.
Dez cum hereticos conuassent ad propria redi
erunt Cum in quodam loco infirmus decum
beret contigit ut totus ille uetus repenti
no incendio conflagraret Qui cum roga
retur ut inde asportatus ignes euaderet
ille incendio se opponit et uicta utraq
omnia consumante flama hospicium eius
non tetigit. Dum ad britannias iterato
rediret ut hereticos confutaret quidam
ex discipulis eius gradu cecidit et uestigia
sequebatur qui tamen apud cordomax in
firmatus occubuit Rediens inde beatus Ger
manus sepulchrum eius aperiri fecit. ipsi
que uocans ex nomine quid ageret an